

Bəxtiyar Vahabzadənin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2025-ci ilin avqust ayında Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, Xalq şairi, dramaturq, ədəbiyyatşünas, pedaqoq və ictimai xadim, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatları laureatı, akademik Bəxtiyar Mahmud oğlu Vahabzadənin anadan olmasının 100 ili tamam olur.

Bəxtiyar Vahabzadə mübariz şəxsiyyəti və çoxşaxəli fəaliyyəti ilə XX əsrin ikinci yarısından etibarən Azərbaycan bədii-ictimai fikir tarixinə parlaq səhifələr yazmış qüdrətli simalardan biridir. Onun Vətənə, millətə və doğma ana dilinə sonsuz məhəbbət ifadə edən, dərin poetik-fəlsəfi düşüncələrlə zəngin irsi daim mədəni-mənəvi dəyərlərə ehtiram, milli azadlıq ideallarına bağlılıq və istiqlal məfkurasına sədaqət hissi aşılamışdır. Sənətkar ədəbi və elmi yaradıcılığını uzun illər pedaqoji fəaliyyəti ilə uğurla əlaqələndirərək, bir neçə nəslin milli təfəkkürünün formalaşmasında müstəsna rol oynamışdır. Bəxtiyar Vahabzadə ictimai xadim kimi xalqın tələpəyüklü məsələlərinə münasibətdə həmişə əsl ziyalı mövqeyi nümayiş etdirmişdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, milli ədəbi fikir xəzinəsinə qiymətli töhfələr bəxş etmiş söz ustası Bəxtiyar Vahabzadənin 100 illiyinin qeyd olunmasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təklifləri nəzərə alınmaqla, Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin 100 illik yubileyinə dair tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 fevral 2025-ci il

Hər zaman xalqının yanında

Fevralın 19-da Xocalı rayonunun Balıca kəndinə köçən bir qrup sakinlərin görüşü zamanı dilə gətirdiyi kimi, ötən iki onillik dövr ərzində Prezident İlham Əliyevin başlıca vəzifəsi Qarabağ azadlığına qovuşdurmaq, vətəndə qorubçilik çəkən yüz minlərlə keçmiş məcburi köçkünün həsrətinə son qoymaq olub. Elə həyata keçirdiyi daxili və xarici siyasət, aldığı mühüm qərarlar, milli maraqlarımızın təmini istiqamətində atdığı qətiyyətli addımlar da yalnız bu istiqamətə yönəlib.

İndi Şuşada, Laçında, Zəngilanda, Cəbrayıl, Füzulidə, Xocalıda... bu yerlərin əzəli sakinlərinin öz evlərində Prezident İlham Əliyevi əziz qonaqları kimi qarşılamaları, xoşbəxtliklərini sevinci gözyaşları ilə bölüşmələri Xilaskar Lider olaraq İlham Əliyevin qarşısına qoyduğu müqəddəs hədəflərə çatdığını göstərən ən rəqətləndirici nümunədir...

Suverenliyimizə atəş açılan ilk gün

1988-ci il fevralın 22-də Azərbaycan ədalətsiz savaşa üzlaşdı

1988-ci il fevralın 13-dən Xankəndinin mərkəzi meydanında ermənilərin fasiləsiz mitinqləri başlamış və proses fevralın 20-nə qədər kütləvi şəkildə davam etdirilmişdi. Fevralın 20-də isə ermənilər Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin İcraiyyə Komitəsinin sessiyasını çağıraraq azərbaycanlı deputatların iştirakı olmadan qərar qəbul etmişdilər ki, vilayət Azərbaycanın tərkibindən çıxır və Ermənistanla birləşdirilir.

Bu bədnam qərara və ermənilərin əzgin davranışlarına görə etirazlarını bildirmək üçün 1988-ci il fevralın 22-də Əsgəran rayonu ərazisində Ağdam rayonunun sakinləri dinc nümayiş keçirmişdilər. Yürüş zamanı ermənilərin atəş açması nəticəsində Ağdam şəhərinin sakinləri - iki azərbaycanlı gənc Əli Hacıyev və Bəxtiyar Quliyev qətlə yetirilmişdi.

Beləliklə, Əli Hacıyev və Bəxtiyar Quliyev Ermənistanla Azərbaycan arasında münafiqənin ilk qurbanları oldular. Bu, qanlı hadisənin törədildiyi 1988-ci il fevralın 22-si tarixi, həm də Azərbaycanın suverenliyinə açılan ilk atəş günü oldu.

DƏYİŞƏN REALLIQLAR, DƏYİŞMƏZ MARAQLAR

Azərbaycan mənliliyini qoruyan, milli mənafeyini cəsarətlə müdafiə edən, öz iradəsini açıq şəkildə ortaya qoyan dövlətdir

Xalqın və dövlətin maraqlarını müdafiə etmək biz jurnalistlər üçün heç də həmişə asan olmayıb. Güclülərlə hesablaşmalı olmuşuq.

Bəzən əsl həqiqəti olduğu kimi deyə bilməmişik. Mövcud reallıqları, qüvvələr nisbətini nəzərə almaq məcburiyyətində qalmışıq.

İçimədən gələn sərt ifadələri yumşaq "diplomatik" deyimlərlə əvəz etmişik.

* Çünki qaş düzəltməyimiz yerdə göz çıxarmaqdan qorxmışıq.

* Çünki uzun müddət özümüzü qat-qat güclülərlə mübarizə aparmalı olmuşuq.

* Çünki aramızda naqislərin olduğunu, arxadan da zərbə vurulacağı düşünmüşük.

Gözləmişik!

Dəzmüşük!

Dərdimizi içimizdə çəkmişik!

Dünyanın düzələcəyinə, bizim də güc sahibinə çevriləcəyimizə inanmışıq!

İnanmışıq ki, vaxt gələcək önimüzdə elə bir rəhbər, elə bir sərkərdə olacaq ki, biz ona güvənərək gücümüzü ortaya qoyacağıq, arxalı və quduz düşməyə qalib gələcək qisasımızı alacağıq, torpaqları mürdar ləpirləndirəndən təmizləyə biləcəyik!

Bəlkə də özümüzü belə bir möcüzənin baş verəcəyinə inanırıqmağa çalışmışıq!

* Görünür Tanrı səsini eşitdi!

* Görünür Tanrı dualarımızı qəbul etdi!

* Görünür Tanrı da belə haqsızlıqlara dözməyərək bizə müdrik rəhbər, qətiyyətli və uzaqgörən siyasətçi, qəhrəman və cəsarətli sərkərdə qismət edərək bütün əzab və iztirablarımıza bərdəşlik son qoydu, ön müqəddəs arzularımıza qovuşdurdu!

İnsanlar da, hətta dövlətlər də, adətən, gücləri çatmayan güclə hesablaşmaq məcburiyyətində qalırlar.

Əks halda...

XI qızıl ordu müstəqilliyin dadını cəmi 23 ay görmüş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini işğal etdi!

Hələ ordu quruculuğunu tam başa çatdırmamışdıq!

Üstəlik, Qarabağda aranı qəsdən qarışdıraraq erməniləri sakitləşdirmək üçün olub-qalan hərbi hissələrin əsas qismini ora göndərmişdik.

Odur ki, Azərbaycan parlamenti son iclasında hakimiyyəti ordu sahibinin nümayəndələrinə döyüşsüz təhvil vermək barədə qərar qəbul etdi.

Amma yenə itkilərdən yayınmaq mümkün olmadı. Repressiya məşini işə saldıldı, insanlar mal-mülk sahibi olduqlarına görə amansızlıqla cəzalandırıldı, təkə və vətənləri əllərindən alındı, həm də sürgünə göndərildilər, həbsxanaya salındılar, güllələndilər...

Ən əsası, millətin qaymaqları məhv edildi və ya sıradan çıxarıldı.

Dinə bilmədik, dözdük, yeni quruluşu alqışladıq, onun yaradıcılarını, repressiyanın başında dayananları təriflədik, vəsf etdik.

Başqa əlac yox idi. Yetmiş ili belə yola verdik.

Yeni mərhələ "yenidənqurma" adlı oyunla başladı. SSRİ-nin birinci və sonuncu prezidenti olan M.Qorbaçovun dirijorluğu ilə başlayan bu oyunbazlıqlar mahiyyətdə süquta uğrayan SSRİ adlı qırmızı imperiyanın iflaskan qorunmasına, yaşadılmasına xidmət edirdi.

Heyhat! **Yenə eyni metodlar işə salınmışdı: məkrli planlar, ögey-döğməlik, ara qızıdırmaq, qan tökmək, məqsədə zorakılıqla çatmaq...**

Hər şeyi dərk etsək də, zora zorla cavab vermək iqtidarında deyildik!

Odur ki, özümüzü o yerə qoymur, öz aramızda həqiqəti danışsaq da, reallıqda deyiləni edirdik.

MƏSƏLƏN: * Yenidənqurmamı oyunbazlıq yox, "dərin islahatlar" adlandırıldıq.

* Ermənistanın vəhşəcəsinə, zorla qovulanları qaçqın yox, "yaşayış yerini müvəqqəti tərki etmişlər", didərginlər yazırdıq.

* "Miatsum" bağıraraq separatçıları ərazi bütövlüyümüzə qəsd edənlər kimi yox, "iqtisadi cəhətdən geri qaldıqlarına görə etiraz edənlər" tək qəbul edirdik.

* Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalıq etdiklərinə "inanırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağ Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

Qardaşlıq, dostluq və strateji müttəfiqlik münasibətləri uğurla inkişaf edir

Prezident İlham Əliyev Türkiyə parlamentinin Milli müdafiə komissiyasının sədrini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 21-də Türkiyə Böyük Millət Məclisinin deputatı, parlamentin Milli müdafiə komissiyasının sədri, Türkiyə Respublikasının sabiq milli müdafiə naziri Hulusi Akarı qəbul edib.

Kənar qüvvələrin ətəyindən yapışmaq vərdişi

Ermənistan getdikcə gərginləşən qarşıdurma meydanına çevrilir

Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi Minsk qrupunun siyasi səhnədən getməsi, fəaliyyətinin iflasa uğraması ilə nəticələndi. Eyni zamanda sonrakı proseslər təsdiq etdi ki, Azərbaycanla Ermənistan problemləri heç bir vasitəçi olmadan özləri də həll edə bilməzlər. Bunun ilk əsas nümunələrindən biri Azərbaycanın Qazax rayonunun 4 kəndinin işğaldan azad edilməsidir.

Bu prosesin davamı kimi Azərbaycanla Ermənistan arasında ötən ildən başlayan dövlət sərhədinin delimitasiyası və demarkasiyası prosesində də heç bir vasitəçi və ya üçüncü tərəf iştirak etmir. Beləliklə, bütün bunlar iki ölkə arasında münasibətlərin normalaşdırılması prosesində hər hansı üçüncü tərəfin vasitəçilik təşəbbüsünə daha ehtiyac qalmadığını göstərir. Bu isə Azərbaycanın ilk gündən nümayiş etdirdiyi prinsipial niyyətlə üst-üstə düşür.

Bununla belə, Ermənistanın digər istiqamətlərdə ortaya qoyduğu fəaliyyət, proseslərə baxış bucağı yuxarıda qeyd olunanlarla tamamilə tozad təşkil edir. Səhəbətə ondan gədir ki, artıq hansısa vasitəçinin iştirakı olmadan problemlərin həlli mümkün olsa da, Ermənistan regiona kənar qüvvələrin götürülməsində maraqlıdır. Bunu Ermənistan Avropa İttifaqının müşahidəçi missiyasının yerləşdirilməsi də təsdiq edir. Missiyanın Ermənistanla gəldiyi iki ildən artıq dövrün mənzərəsi isə göstərir ki, bu fəaliyyət heç bir halda regionda sülhə və təhlükəsizliyə xidmət etmir.

"Paşinyan zahiri görkəmi kimi fikirlərini də tez-tez dəyişir"

Baş nazirin "konstitusiyaya islahatlar" ilə bağlı açıqlaması başqa məqsədlərə də xidmət edə bilər

Ermənistan konstitusiyasının 19-cu maddəsi Erməni Apostol Kilsəsinə xüsusi imtiyazlar verib və bu imtiyazlar konstitusiyaya istinadla qəbul edilən qanunvericilik aktları ilə möhkəmləndirilib. 18-ci maddənin birinci bəndində qeyd olunur ki, "Ermənistan Respublikası Erməni Apostol Müqəddəs Kilsəsinin milli kilsə kimi erməni xalqının mənəvi həyatında, onun milli mədəniyyətinin inkişafı və milli özünəməxsusluğunun qorunmasında müstəsna missiyasını qəbul edir". Eyni maddənin ikinci bəndində isə deyilir ki, "Ermənistan Respublikası ilə Erməni Apostol Müqəddəs Kilsəsinin münasibətləri qanunla tənzimlənə bilər".

Qardaşlıq, dostluq və strateji müttəfiqlik münasibətləri uğurla inkişaf edir

Prezident
İlham Əliyev
Türkiyə parlamentinin
Milli müdafiə
komissiyasının
sədrini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 21-də Türkiyə Böyük Millət Məclisinin deputatı, parlamentin Milli müdafiə komissiyasının sədri, Türkiyə Respublikasının sabiq milli müdafiə naziri Hulusi Akarı qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı ölkələrimiz arasında qardaşlıq, dostluq və strateji müttəfiqlik münasibətlərinin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi vurğulandı, parlamentlər arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi məmnunluqla qeyd olundu.

Hulusi Akar dövlətimizin başçısına xatirə hədiyyəsi təqdim etdi.

İqtisadi Şuranın və Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin Müşahidə Şurasının birgə iclası keçirilib

Fevralın 21-də İqtisadi Şuranın və Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin (AİH) Müşahidə Şurasının birgə iclası keçirilib.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Azərbaycanın Baş naziri Əli Əsədovun sədrliyi ilə keçirilən iclasın gündəliyində ölkəmizdə neft-qaz hasilatı sahəsində cari vəziyyət, əsas göstəricilər və perspektivlər, o cümlədən SOCAR-ın və ümumilikdə respublikanın neft-qaz sektorunun uzunmüddətli inkişaf planları, 2035-ci ilədək hasilat proqnozları, Hasilatın Pay Bölgüsü və Risk Xidməti sənədləri çərçivəsində işlənən və yeni yataqlar üzrə ehtiyat həcmləri, "Azneft" İstehsalat Birliyinin fəaliyyəti, Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun Yenidənqurma və modernizasiya layihəsinin icra vəziyyəti, neft-kimya məhsullarının istehsalı və ölkədaxili yanacaq tələbatı, SOCAR tərəfindən ölkə xaricində həyata keçirilən layihələr, SOCAR-ın maliyyə göstəriciləri və digər cari məsələlər ətrafında müzakirə olunub.

Gündəlikdə olan məsələlər üzrə SOCAR-ın prezidenti Rövşən Nəcəfin geniş təqdimatı dinlənilib, eləcə də iqtisadiyyat naziri (SOCAR-ın Müşahidə Şurasının sədri) Mikayıl Cabbarov və Azərbaycan İnvestisi-

ya Holdinginin Baş icraçı direktoru Ruslan Əlixanov çıxış ediblər. İqtisadi Şuranın üzvləri təqdim olunan məsələlərə dair geniş müzakirələr aparıblar. İclasın yekununda İqtisadi Şuranın və AİH-in Müşahidə

Şurasının üzvlərinin rəy və töklifləri nəzərə alınmaqla müzakirə edilən məsələlər barədə qərarlar qəbul olunaraq AİH-in İdarə Heyətinə və SOCAR-a müvafiq tapşırıqlar verilib.

Heydər Əliyev Fondu 10-dan çox rayonda yeni məktəb binaları inşa edir

Heydər Əliyev Fondu "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" proqramı çərçivəsində regionlarda yeni məktəb binaları inşa edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hazırda Samux, Gəncə, Goranboy, Göyçay, Ucar və digər rayonlarda tikinti işləri aparılır.

Ümumiyyətlə, bu il 10-dan çox rayonda yeni məktəb binalarının istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, 2005-ci ildən həyata keçirilən proqramın əsas məqsədi təhsil sahəsində mövcud olan problemlərin həllinə kömək etmək, ölkə miqyasında müasir standartlara cavab verən təhsil kompleksləri yaratmaq, tədrisin səviyyəsinə bilavasitə təsir edən problemləri aradan qaldırmaq, cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin, yerli və xarici şirkətlərin, beynəlxalq təşkilatların bu sahədə birgə əməkdaşlıq imkanlarını müəyyənləşdirərək ümumi işin xeyrinə yönəltməkdir.

Proqram çərçivəsində 2005-2024-cü illərdə ölkənin müxtəlif bölgələrində 100 mindən artıq şagirdin təhsil aldığı 500-dən çox məktəb binası inşa olunub və yenidən qurulub. Bu məktəblərin hər birində müasir laboratoriya, kitabxana, yeməcxana, ən son avadanlıqla təchiz edilmiş kompüter otaqları, emalatxana, idman zalları, geniş meydançalar və ayrıca istilik sistemi var.

E.M.Qarayevə 3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri ali xüsusi rütbəsinin verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 24-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti rəisinin müavini Emil Maqşud oğlu Qarayevə 3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri ali xüsusi rütbəsi verilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 fevral 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Vətəndaş Qəbulu Mərkəzində 2025-ci ilin mart ayında vətəndaşların qəbulu CƏDVƏLİ

Qəbulu aparan şəxs	Qəbul günü
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının İqtisadi siyasət və sənaye məsələləri şöbəsinin müdiri Əmirov Natiq Ərziman oğlu	3
Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqələr şöbəsinin müdiri Vəliyev Ədalət Məqsəd oğlu	3
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Ərazi-təşkilat məsələləri şöbəsinin müdiri Nağdəliyev Zeynal Səfor oğlu	4
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Ələsgərov Fuad Murtuz oğlu	6,14
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Dövlət nəzarəti məsələləri şöbəsinin müdiri Həsənov Kərəm Əvəz oğlu	6
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mətbuat katibi	6
Azərbaycan Respublikası Birinci vitse-prezidentinin Katibliyinin rəisi Həsənov Altay Tofiq oğlu	7,11,14
Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Əliyeva Fərah Şirməmməd qızı	7
Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Dövlət qulluğu və kadr məsələləri şöbəsinin müdiri Məcidov Tələt Tahir oğlu	7
Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Hərbi məsələlər şöbəsinin müdiri Seyidov Fərid Mirmufid oğlu	10
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hacıyev Hikmət Fərhad oğlu	10
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının İqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyasəti şöbəsinin müdiri Mövsumov Şahmar Arif oğlu	11
Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Məmmədliyev Yusuf Ülfət oğlu	11
Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Vətəndaşların müraciətləri ilə iş şöbəsinin müdiri İsmayilov Süleyman Abbas oğlu	12
Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Qeyri-hökumət təşkilatları ilə iş və kommunikasiya şöbəsi	12
Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin Əfv məsələləri sektoru	13
Laçın rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Məmmədov Məsim Əhməd oğlu	14
Şuşa rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Kərimov Aydın Zöhrab oğlu	14
Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Hüseynov Emin Zamin oğlu	17
Kəlbəcər rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Hacıyev Boşir Qüdrət oğlu	17
Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Yusubov Elçin Mustafa oğlu	17
Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Qanunvericilik və hüquq siyasəti şöbəsinin müdiri Kərimov Gündüz Hacı oğlu	19
Cəbrayıl, Qubadlı və Zəngilan rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Hacıyev Vahid Rasim oğlu	19
* * *	
Azərbaycan Respublikasının Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik Şurasının katibi Usubov Ramil İdris oğlu	19

Qeyd: Vətəndaşlar Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Vətəndaş Qəbulu Mərkəzində qəbul olunurlar.

Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu Zaur Nudirəliyev küçəsi, 79

Qəbula yazılış qəbul gününə ən gec 1 iş günü qalmış dayandırılır.

Qəbul saat 14:00-dan başlayır.

Əlaqə üçün: Çağrı Mərkəzi - 1111

"Azərbaycan Respublikası, Qazaxıstan Respublikası və Özbəkistan Respublikası arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" in təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

2024-cü il noyabrın 13-də Bakı şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası, Qazaxıstan Respublikası və Özbəkistan Respublikası

arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 fevral 2025-ci il

"İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Təmiz Enerji Mərkəzinin Nizamnaməsi"nin təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

2021-ci il noyabrın 27-də Aşqabad şəhərində imzalanmış "İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı-

nın Təmiz Enerji Mərkəzinin Nizamnaməsi" təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 fevral 2025-ci il

"Kitabxana işi haqqında" və "Muzeylər haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

Maddə 1. "Kitabxana işi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 3, maddə 158 (Cild I); 2024, № 11, maddə 1184) 31-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin ikinci cümləsində "vəsait kitabxananın sərəncamında qalır" sözləri "vəsaitdən (qeyri-dövlət kitabxanaları istisna olmaqla) müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi qaydaya uyğun olaraq istifadə edilir" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 fevral 2025-ci il

Maddə 2. "Muzeylər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 6, maddə 396 (Cild I) 25-ci maddəsinin ikinci cümləsində "gəliş bütövlükdə muzeylərin sərəncamında qalır" sözləri "vəsaitdən (bələdiyyə mülkiyyətində və xüsusi mülkiyyətdə olan muzeylər istisna olmaqla) müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi qaydaya uyğun olaraq istifadə edilir" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 fevral 2025-ci il

"Ədliyyə orqanlarının inkişafı haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 17 avqust tarixli 446 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

"Ədliyyə orqanlarının inkişafı haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 17 avqust tarixli 446 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik

Toplusu, 2006, № 8, maddə 671 (Cild I); 2024, № 6 (I kitab), maddə 650) 4-cü hissəsində "455" rəqəmləri "473" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 fevral 2025-ci il

"Kitabxana işi haqqında" və "Muzeylər haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 3 fevral tarixli 136-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Kitabxana işi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 12 mart tarixli 115 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Kitabxana işi haqqında" və "Muzeylər haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 3 fevral tarixli 136-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. "Kitabxana işi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 31-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunun 31-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin ikinci cümləsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur;

1.3. "Muzeylər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 25-ci maddəsinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.4. həmin Qanunun 25-ci maddəsinin ikinci cümləsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 fevral 2025-ci il

Azərbaycan və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında dostluq münasibətləri yüksək səviyyədədir

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Asiya Parlament Assambleyasının (APA) 15-ci plenar sessiyasında iştirak etmək üçün ölkəmizdə səfərdə olan Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Federal Milli Şurası Sədri'nin birinci müavini Təvəqül Humaid Matar Mohd Altayerin rəhbərlik etdiyi parlament nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, qonağı APA-nın 15-ci plenar sessiyası çərçivəsində yenidən görməkdən məmnunluğunu bildiren Milli Məclisin Sədri dəvəti qəbul edib APA-nın plenar sessiyasında iştirak etdikləri üçün nümayəndə heyətinə təşəkkürünü bildirib.

Spiker diqqətə çatdırıb ki, ötən ildən etibarən Azərbaycan parlamenti APA-ya sədrlik edir və biz bu təşkilatı Asiya parlamentlərini birləşdirən, parlament diplomatiyası üçün mühüm platforma kimi daha da gücləndirməyə sadıq. Sahibə Qafarova qeyd edib ki, belə parlament platformaları, eyni zamanda ikitərəfli əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə etmək baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında dostluq münasibətləri yüksək səviyyədədir və strateji əhəmiyyət daşıyır. Xalqlarımız arasında mövcud olan tarixi, dini və mədəni əlaqələr ölkələrimiz arasında münasibətlərin daha da inkişafı üçün möhkəm bir təməl yaradır. Diplomatik əlaqələrimizin qurulduğu 1992-ci ilin sentyabr ayından bəri müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq yüksək səviyyəyə çatıb. İqtisadi əlaqələrimiz gündən-gündə inkişaf edir. Siyasi dialoq çox aktivdir.

Sahibə Qafarova bildirib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin BƏƏ-yə səfərləri, həmçinin BƏƏ Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Əl Nəhyanın Azərbaycana rəsmi səfəri çərçivəsində bir sıra

mühüm sənədlər imzalanıb. Bunlar arasında "Azərbaycan Respublikası ilə Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu" xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Həmçinin bir milyard dollarlıq maliyyə imkanına malik Birgə İnvestisiya Fondu təsis edilib. Qeyd olunub ki, 2024-cü ilin avqustunda Şuşada keçirilmiş Azərbaycan-BƏƏ İqtisadi, Ticarət və Texniki Əməkdaşlıq üzrə Birgə Komissiyasının 9-cu iclası da mühüm önəm daşıyır.

Bildirilib ki, ölkələrimiz enerji sahəsində də yaxından əməkdaşlıq edirlər. BƏƏ-nin "Masdar" şirkəti tərəfindən 2023-cü ilin oktyabr ayında tikilmiş Qaradağ Günəş-Elektrik Stansiyası Azərbaycanda xarici investisiya ilə inşa edilən ilk

bərpaolunan enerji stansiyasıdır. Bununla yanaşı, üç günəş və bir külək-elektrik stansiyasının təməlləri qoyulmuşdur.

Spiker Sahibə Qafarova qeyd edib ki, parlamentlərimiz də ikitərəfli münasibətlərin inkişafında mühüm rol oynayır. Dost BƏƏ-nin Federal Milli Şurası ilə parlamentlərarası əlaqələrin inkişafına böyük önəm verir. Bizim parlamentlərarası təşkilatlar çərçivəsində - PAİ, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin Parlament İttifaqı, APA və Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinə, də müsbət əməkdaşlığımız mövcuddur.

Milli Məclisin Sədri BƏƏ parlamentinin Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin işində fəal iştirakını yüksək qiymətləndirib. Spiker Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılmış Parla-

ment Şöbəsinin institusional inkişafı üçün Azərbaycanın verdiyi töhfələri diqqətə çatdırıb. Söhbət zamanı cari ilin aprel ayında Özbəkistanda Parlamentlərarası İttifaqın 150-ci Baş Assambleyasının keçirilməsi, Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsi çərçivəsində görüləcək işlər barədə də fikir mübadiləsi aparılıb.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Federal Milli Şurası Sədri'nin birinci müavini Təvəqül Humaid Matar Mohd Altayer Azərbaycanla olmaqdan və APA-nın 15-ci plenar sessiyasında iştirak etməkdən məmnunluğunu bildirib. O qeyd edib ki, Azərbaycanın APA-ya sədrliyi dövründə xeyli işlər görüldü və bu işlər təşkilatın əhatə etdiyi bölgə üçün çox vacibdir. Qonaq bu təşkilatı orada təmsil olunan ölkələrin parlamentləri ilə iş aparmaq, onları düşündürən məsələləri müzakirə etmək üçün övlətləri platforma adlandırmaq, bildirilib ki, dövlət başçılarımız arasındakı yaxşı münasibətlər parlamentlərimizə də öz müsbət təsirini göstərir. Deputatlarımızın qarşılıqlı səfərləri də parlamentlərarası əlaqələrimizin dərinləşməsinə böyük rol oynaya bilər.

Görüşdə tərəfləri maraqlandıran digər mövzularda da müzakirələr aparılıb.

"Azərbaycan"

Azərbaycanla Tailand arasında əməkdaşlığın inkişafı üçün geniş imkanlar var

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Asiya Parlament Assambleyasının 15-ci plenar sessiyasında iştirak etmək məqsədilə ölkəmizdə səfərdə olan Tailand Krallığının Nümayəndələr Palatasının Sədr müavini Parador Prissananantakul ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, görüşdə APA-nın plenar sessiyasının yüksək səviyyədə təşkil edildiyi, bu təşkilatın bir çox mühüm məsələlərinin müzakirəsi baxımından əhəmiyyətli beynəlxalq platforma olduğu diqqətə çatdırılıb. Həmçinin bu cür tədbirlərin təşkilatı üzv ölkələrin arasında dialoqun gücləndirilməsi və əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsi baxımından da vacib rol qeyd edilib.

Söhbət zamanı Azərbaycanla Tailand Krallığı arasında yaxşı əlaqələr yarandığı, əməkdaşlığın inkişafı üçün müxtəlif imkanların mövcud olduğu da vurğulanıb. Bu monada parlamentlərimizin qarşılıqlı fəaliyyətinin dövlətlərimiz arasında əlaqələrin daha da inkişafına mühüm və müsbət təsir göstərə biləcəyi ifadə edilib.

Nümayəndələr Palatasının sədr müavini ölkəmizə səfəri ilə bağlı müsbət təəssüratlarını bölüşüb. O, Asiya Parlament Assambleyasının 15-ci plenar sessiyasının uğurla təşkil olunması ilə bağlı təbriklərini çatdırıb.

Görüşdə beynəlxalq parlament təşkilatlarında da əməkdaşlıq məsələləri nəzərdən keçirilib. Spiker Sahibə Qafarova qonağı Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə yaradılan Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin fəaliyyəti və həyata keçirdiyi tədbirlər barədə məlumat verib. Qeyd olunub ki, Azərbaycanın sədrliyi ilə Parlament Şöbəsinin yaradılması, onun mühüm beynəlxalq əmək-

daşlıq platforması kimi institusional əsasların gücləndirilməsi istiqamətində vacib işlər görülüb. Eyni zamanda Parlament Şöbəsinin digər beynəlxalq parlament təşkilatları ilə əməkdaşlığının genişləndirilməsi ilə bağlı da addımlar atılıb.

Görüşdə qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndə heyəti Türkiyəyə səfər edib

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədri'nin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti qardaş Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AK Parti) dəvəti ilə Ankara şəhərinə səfər edib.

YAP nümayəndə heyəti fevralın 23-də AK Partinin Prezident Rəcəb Tayyib Ərdöğanın sədrliyi ilə

keçiriləcək VIII Böyük Qurultayında iştirak edəcək. Səfər çərçivəsində bir sıra görüşlərin keçirilməsi də nəzərdə tutulub.

Nümayəndə heyətinin Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq qrupunun üzvü Ramil Həsən və partiyanın Mərkəzi Aparatının İnformasiya Texnologiyaları və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Nurlan Qələndorov daxildir.

DGK sədri Mingəçevirdə vətəndaşların müraciətlərini dinləyib

Dünya Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) sədri Şahin Bağrov Mingəçevir Gənclər Evində Mingəçevir şəhəri və Yevlax rayonundan olan vətəndaşların müraciətlərini dinləyib.

DGK-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, komitə sədri görüşdən öncə Mingəçevir şəhərinin mərkəzində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoyub.

Komitənin müvafiq strukturlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən qəbulda Mingəçevir şəhəri və Yevlax rayonunun sakinlərinin müraciətləri dinlənilib. Vətəndaşların müraciətləri əsasən işə

qəbul, idxal-ixrac əməliyyatları və digər gömrük məsələləri ilə bağlı olub.

Görüş zamanı hər bir vətəndaşın müraciəti diqqətlə dinlənilib və qaldırılan məsələlərin bir qismi yerində həllini tapıb, aradan qaldırılması tələb olunan bəzi müraciətlərə bağlı müvafiq tədbirlər görülməsi üçün aidiyyəti strukturların rəhbərlərinə tapşırıqlar verilib.

“Aviasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 22 dekabr tarixli 1058-VIQ nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 26

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, “Aviasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 22 dekabr tarixli 1058-VIQ nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərar alır**:

1. “Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədinin mühafizəsini gücləndirmək tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1992-ci il 16 oktyabr tarixli 560 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu (Cild I); 2024, № 1, maddə 78) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 2-ci hissənin “a” bəndində “təyyarə meydanları” sözləri “aerodromlar və ya helikopter meydanları” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 2 nömrəli əlavə - “Azərbaycan Respublikasının ərazi və daxili sularında özü hərəkət edən və özü hərəkət etməyən üzme vasitələrin saxlanması Qaydaları”nın 14-cü hissəsinin birinci abzasında “vertolyotların” sözü “helikopterlərin” sözü ilə əvəz edilsin;

1.3. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 3 nömrəli əlavə - “Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədində profilaktik zolaq və baytar-sanitar rejiminə dair Qaydalar” üzrə:

1.3.1. 4.4-cü bəndin birinci cümləsində “aerodromlarda” sözü “hava limanlarında” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.3.2. 5.1-ci bənddə “aerodromlarda” sözü “hava limanlarında” sözləri ilə və “beynəlxalq xətt” sözləri “beynəlxalq uçuşlar” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.3.3. 5.3-cü bəndin ikinci abzasında “aerodrom” sözü “hava limanı” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1992-ci il 28 dekabr tarixli 700 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu (Cild I); 2024, № 1, maddə 79) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında sülh və müharibə dövrlərində fəvqəladə hallarda əhalini mühafizənin Əsas Prinsipləri”nin 4.8-ci bəndinin beşinci abzasında “vertolyotların” sözü “helikopterlərin” sözü ilə əvəz edilsin.

3. “Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədinin mühafizəsini gücləndirmək məqsədi ilə əlavə qayda və əsasnamələrin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1993-cü il 9 mart tarixli 140 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu (Cild I); 2024, № 1, maddə 78, № 11, maddə 1260) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 1 nömrəli əlavə - “Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd nəzarəti məntəqələri haqqında Əsasnamə” üzrə:

3.1.1. 2-ci bəlmənin birinci hissəsinin altıncı abzasında “aerodromların” sözü “hava limanlarının” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.1.2. 5-ci bəlmənin yeddinci abzasının birinci cümləsində “milli və xarici hava gəmilərinin xüsusi uçuşları” sözləri “Azərbaycan Respublikasına və xarici dövlətə məxsus hava gəmilərinin liter reysləri” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 3 nömrəli əlavə - “Azərbaycan Respublikası ərazisinin sanitariya mühafizəsi Qaydaları”nın 2.21-ci bəndinin birinci cümləsində “aerodromda” sözü “hava limanında” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 5 nömrəli əlavə - “Dövlət sərhədini pozan hava gəmilərinə və uçuş aparatlarına qarşı hava hücumundan müdafiə qoşunlarının növbətçi qüvvə və döyüş texnikasının tətbiq edilməsi Qaydaları” üzrə:

3.3.1. 2-ci hissənin birinci və ikinci abzaslarına “xarici” sözdündən sonra, həmin hissənin ikinci abzasına “Xarici” sözdündən sonra və 4-cü hissənin birinci abzasının birinci cümləsində “xarici” sözdündən sonra “dövlət məxsus” sözləri əlavə edilsin;

3.3.2. 2-ci hissənin birinci abzasında “gəmilərin” sözü “hava gəmilərinin” sözləri ilə, həmin hissənin ikinci abzasında “və yaxınlıqdakı” sözləri “və ya ölkə daxilində yaxınlıqdakı” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3.3. 3-cü hissənin birinci abzasında “aviasiya hissələrinin, hava hücumundan müdafiə qoşun birləşmələrinin və ya yuxarı komanda məntəqələrinin əməliyyat növbətçilərinin qərarı” sözləri “Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin tələbi” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3.4. 3-cü hissənin birinci abzasında (birinci və ikinci hallarda), 4-cü hissədə (hər üç halda), 7-ci hissədə və qeyd hissəsinin ikinci cümləsində ismin müvafiq hallarında “təyyarə” sözü ismin müvafiq hallarında “hava gəmisi” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3.5. 4-cü hissənin birinci abzasının birinci cümləsində, 5-ci hissənin birinci abzasının ikinci cümləsində (hər iki halda), 7-ci hissədə və 8-ci hissənin birinci abzasının birinci cümləsində ismin müvafiq hallarında “vertolyotlar” sözü ismin müvafiq hallarında “helikopterlər” sözü ilə əvəz edilsin;

3.3.6. 4-cü hissənin birinci abzasının ikinci cümləsində, 9-cu hissənin birinci cümləsində ismin müvafiq hallarında “təyyarələr” sözü ismin müvafiq hallarında “hava gəmiləri” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3.7. 8-ci hissənin ikinci abzasının birinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Məcburi qaydada yerə enmək barədə xüsusi tələblərə riayət etməyən, bortunda pozuntu törətdikdə təqsiri olmayan səmərəsizliyin olması barədə düzgün məlumat olmayan və ya özünümüddafə

tələb edilən halda hava gəmisinin məhvə icazə verilir.”

4. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1994-cü il 10 may tarixli 185 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu (Cild I); 2024, № 1, maddə 79, № 9, maddə 1067) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında əlliliyi olan şəxslərin problemləri üzrə kompleks Proqram”ın 5.3-cü bəndinin onuncu abzasının “Tədbirlər” sütununda “aerodrom” sözü “hava limanı” sözləri ilə əvəz edilsin.

5. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1994-cü il 12 iyul tarixli 269 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu (Cild I) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası diplomatik poçtunun daşınması qaydası haqqında Əsasnamə”də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

5.1. 3-cü hissənin birinci abzasında “aviasiya marşrutları” sözləri “hava marşrutları” sözləri ilə və üçüncü abzasında “aviasiya marşrutları sənədləri təyyarələrinin birinci” sözləri “hava marşrutları sənədləri” sözləri ilə əvəz edilsin;

5.2. 5-ci hissənin birinci cümləsində “Təyyarənin” sözü “Hava gəmisinin” sözləri ilə əvəz edilsin;

5.3. 5-ci hissənin ikinci cümləsində, 20-ci hissənin birinci abzasının ikinci cümləsində və 21-ci hissədə ismin müvafiq hallarında “təyyarə” sözü ismin müvafiq hallarında “hava gəmisi” sözləri ilə əvəz edilsin;

5.4. 5-ci hissənin üçüncü cümləsində “Xarici aviasiya xətlərində” sözləri “Beynəlxalq hava daşımalarında” sözləri ilə əvəz edilsin;

5.5. 20-ci hissənin birinci cümləsində “aerodromlarda” sözü “hava limanlarında” sözləri ilə və “aerodromlardan” sözü “hava limanlarından” sözləri ilə əvəz edilsin;

5.6. 20-ci hissənin birinci abzasının ikinci cümləsində “aerodromda” sözü “hava limanında” sözləri ilə əvəz edilsin;

5.7. 21-ci, 30-cu və 31-ci hissələrdə “aerodromda” sözü “hava limanında” sözləri ilə əvəz edilsin.

6. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1995-ci il 22 sentyabr tarixli 216 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1997-ci il 20 may tarixli 53 nömrəli Qərarı (Cild I); 2024, № 2, maddə 242, № 5 (II kitab), maddə 612, № 7, maddə 910) ilə təsdiq edilmiş “Müharibə veteranı, silahlı qüvvələr veteranı və əmək veteranı adlarının verilməsi qaydası və şərtləri haqqında Əsasnamə”nin “1. Müharibə veteranları” hissəsinin on birinci abzasında “uçan aparatlar” sözləri “uçuş aparatları” sözləri ilə əvəz edilsin.

7. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 14 dekabr tarixli 237 nömrəli Qərarına (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1998, № 12, maddə 804 (Cild I); 2024, № 9, maddə 1090) 2 nömrəli əlavə - “Hidrometeorologiya və təbii mühitin monitorinqi üzrə ödənişsiz və ödənişli məlumatların növləri”nin “Ödənişli məlumatlar” bəlməsinin 5-ci hissəsinin onuncu abzasında “respublika aeroportu” sözləri “hava limanı” sözləri ilə, on birinci abzasında “aviasiya marşrutları” sözləri “hava marşrutları” sözləri ilə və “yerli aeroportlar” sözləri “hava limanları” sözləri ilə əvəz edilsin.

8. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 27 mart tarixli 51 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 3, maddə 206 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş “Faydalı qazıntıların çıxarılması ilə əlaqədar olmayan məqsədlər üçün verilən torpaq sahələrinin hüddudlarında yerin təkindən istifadə Qaydaları”nın 2.3-cü bəndində “təyyarə” sözü “hava” sözü ilə əvəz edilsin.

9. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 21 iyul tarixli 103 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 6, maddə 381 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş “Qaz təchizatında mühafizə zonaları və təhlükəsizlik tədbirləri Qaydaları”nın 2.2-ci bəndinin səkkizinci abzasında “vertolyot” sözü “helikopter” sözü ilə əvəz edilsin.

10. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 9 iyul tarixli 115 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 462 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş “Hidrometeorologiya və təbii mühitin monitorinqi üzrə məlumatlardan istifadəyə görə ödəmə d?r?e?l?ri və qaydaları”nın V bəlməsinin onuncu abzasının “Aparılan müşahidələrin, xidmət işlərinin adı” sütununda “aerodromu” sözü “hava limanı” sözləri ilə, on birinci abzasının “Aparılan müşahidələrin, xidmət işlərinin adı” sütununda “aviasiya marşrutları” sözləri “hava marşrutları” sözləri ilə və “aerodromlar” sözü “hava limanları” sözləri ilə əvəz edilsin.

11. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 28 fevral tarixli 27 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2000, № 2, maddə 123 (Cild I); 2024, № 2, maddə 209) ilə təsdiq edilmiş “İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uçota alınması Qaydaları”nın 1.2-ci bəndinin səkkizinci abzasında “və hava nəqliyyatlarının ekipaj” sözləri “nəqliyyatlarının ekipaj və hava gəmisinin heyət” sözləri ilə əvəz edilsin.

12. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 24 mart tarixli 58 nömrəli Qərarı

(Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2000, № 3 (II kitab), maddə 246 (Cild I); 2024, № 9, maddələr 1067, 1106) ilə təsdiq edilmiş “Yaş 18-dən az olan işçilərin əməyinin tətbiqi qadağan olunan əmək şəraiti zərərli və ağır olan istehsalatların, peşələrin (vəzifələrin), habelə yeraltı işlərin siyahısı”nın “XXVII. Nəqliyyat” bəlməsinin “Mülki aviasiya” hissəsinin birinci abzasında “uçma aparatları” sözləri “uçuş aparatlarına” sözləri ilə, ikinci abzasında “uçma təlimi” sözləri “uçuş təlimi” sözləri ilə əvəz edilsin və on ikinci abzasına “təyyarələrin” sözlərdən sonra “və helikopterlərin” sözləri əlavə edilsin.

13. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 1 may tarixli 79 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2000, № 5, maddə 360 (Cild I); 2024, № 2, maddələr 208, 229; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 28 dekabr tarixli 546 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş “Torpaqların zonalaşdırılması ümumi əsasları və prinsipləri”nin 2.7-ci bəndinin dördüncü abzasında “Təyyarə” sözü “Aerodromlar və helikopter” sözləri ilə əvəz edilsin.

14. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 30 iyun tarixli 110 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2000, № 6, maddə 475 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələrinin təhlükəsiz hərəkətinin təmin edilməsi nəzarət Qaydaları”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

14.1. IV bəlmənin adında “uçuş” sözü “uçuşların” sözü ilə əvəz edilsin;

14.2. 4.2-ci bənddə “Azərbaycan Respublikasında qüvvədə olan, mülki aviasiyanın fəaliyyətini nizama salan qanunvericilik və normativ hüquqi aktların” sözləri “uçuşların təhlükəsizliyi sahəsində beynəlxalq standartlara, habelə aviasiya sahəsində yaranan münasibətləri tənzimləyən Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarının” sözləri ilə əvəz edilsin;

14.3. 4.3-cü bəndin birinci abzasında “İKAO-nun Standartları və Təvsiyə praktikasını” sözləri “Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının beynəlxalq standartları və tövsiyə olunan təcrübəsini” sözləri ilə əvəz edilsin;

14.4. 4.4-cü bəndin ikinci abzasında “şəhadətnamələri (sertifikatları)” sözləri “sertifikat” sözü ilə əvəz edilsin;

14.5. 4.6-cü bəndin üçüncü abzasına “hava gəmilərinin” sözlərindən sonra “, hava limanlarının” sözləri əlavə edilsin, həmin bəndin dördüncü abzasında “münaqişələrinin” sözü “insidentlərinin” sözü ilə, beşinci və doqquzuncu abzaslarında ismin müvafiq hallarında “komanda-rəhbər, uçuş, dispetçer, mühəndis-texniki heyətlər” sözləri ismin müvafiq hallarında “aviasiya personalı” sözləri ilə və altıncı abzasında “şəhadətnamənin (sertifikatın)” sözləri “şəhadətnamə, vəsiqə və sertifikatların” sözləri ilə əvəz edilsin;

14.6. 4.7-ci bəndin altıncı abzasında “aerodromların” sözü “hava limanlarının (aerodromlarının)” sözləri ilə, “şəhadətnamələr” sözü “sertifikatlar” sözü ilə əvəz edilsin, həmin bəndin yeddinci abzasında “yararlı olması haqqında vəsiqələr” sözləri “yararlı sertifikatların” sözləri ilə, səkkizinci abzasında “münaqişələrinin tədqiqatının gedişinə nəzarət edir” sözləri “insidentlərinin arastrılmasının gedişində iştirak edir” sözləri ilə, doqquzuncu abzasında “qəzaya” sözü “aviasiya hadisəsinə” sözləri ilə və “edilməsinin təşkil” sözləri “edilməsində iştirak” sözləri ilə əvəz edilsin;

14.7. 4.7-ci bəndin “b” yarım bəndində “xarici hava gəmilərinin” sözləri “xarici dövlətə məxsus hava gəmilərinin” sözləri ilə, “Standartları və Təvsiyə praktikasının (SARPS)” sözləri “beynəlxalq standartları və tövsiyə olunan təcrübəsinin” sözləri ilə əvəz edilsin.

15. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 4 sentyabr tarixli 158 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2000, № 9, maddə 684 (Cild I); 2024, № 9, maddə 1090; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 28 dekabr tarixli 546 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş “Şəhərsalma sənədlərinin tərkibi, tərtibatı, razılaşdırılması, dövlət ekspertizası aparılması və təsdiq olunması Qaydaları”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

15.1. 6.13-cü bəndin beşinci abzasında “aerodrom” sözü “hava limanı” sözləri ilə əvəz edilsin;

15.2. 6.14-cü bəndin ikinci abzasında “aerodromlar” sözü “hava limanları” sözləri ilə əvəz edilsin.

16. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 5 aprel tarixli 76 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2001, № 4, maddə 285 (Cild I); 2024, № 9, maddə 1055) ilə təsdiq edilmiş “Cəza çəkmədən azad edilmiş şəxslərin qida, geyim, ayaqqabı ilə təminatının, onlara gediş haqqının ödənilməsi, həmçinin birdəfəlik pul müavinətinin verilməsi Qaydası”nın 4-cü hissəsinin birinci cümləsində “təyyarə” sözü “səmşiş” sözü ilə əvəz edilsin.

17. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 31 oktyabr tarixli 145 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2003, № 10, maddə 627 (Cild I); 2024, № 1, maddələr 110, 124, № 9, maddələr 1061, 1067; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 24 dekabr tarixli 534 nömrəli, 29 dekabr tarixli 558 nömrəli və 2025-ci il 22 yanvar tarixli 12 nömrəli qərarları) ilə təsdiq edilmiş “Votəndə

liq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı Qaydası”nın 8.9-cu bəndində “təyyarədə” sözü “hava gəmisində” sözləri ilə əvəz edilsin.

18. “Viza blankının təsviri, spesifikasiyası və nümunəsi”nin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 1 dekabr tarixli 153 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2003, № 12, maddə 741 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

18.1. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 1 nömrəli əlavə - “Viza blankının təsviri”nin birinci hissəsində “İCAO-nun (Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının)” sözləri “Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının” sözləri ilə əvəz edilsin;

18.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 2 nömrəli əlavə - “Viza blankının spesifikasiyası”nın birinci hissəsində “İCAO-nun (Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının)” sözləri “Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının” sözləri ilə əvəz edilsin.

19. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2004-cü il 5 iyul tarixli 92 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2004, № 7, maddə 583 (Cild I); 2024, № 2, maddə 209, № 5 (II kitab), maddə 579, № 9, maddələr 1067, 1106) ilə təsdiq edilmiş “Əmək şəraiti və əmək funksiyasının xarakterinə görə əlavə məzuniyyət hüququ verən, zərərli və ağır istehsalatların, peşə və vəzifələrin Siyahısı”nın “XXX. Nəqliyyat” bəlməsinin “Ç. Mülki aviasiya” hissəsinin 128-ci, 130-cu, 148-ci və 151-ci (hər iki halda) bəndlərinin “İstehsalat, peşə və vəzifələrin adı” sütununda ismin müvafiq hallarında “vertolyotlar” sözü ismin müvafiq hallarında “helikopterlər” sözü ilə əvəz edilsin.

20. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2004-cü il 30 sentyabr tarixli 147 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2004, № 9, maddə 759 (Cild I); 2024, № 2, maddə 208, № 4, maddə 472, № 5 (II kitab), maddə 612, № 9, maddə 1090; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 28 dekabr tarixli 548 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının ərazisində ovçuluq fəaliyyətini həyata keçirmək üçün istifadə edilən ov alətlərinin növü və istifadəsi qaydası”nın 3.12-ci bəndinin dördüncü abzasında “vertolyotla” sözü “helikopterlə” sözü ilə əvəz edilsin.

21. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2004-cü il 2 noyabr tarixli 167 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2004, № 11, maddə 957 (Cild I); 2024, № 2, maddə 229) ilə təsdiq edilmiş “İstisima olunan ixrac neft boru kəmərlərinin “Mühafizə Zonası”nın müəyyənləşdirilməsi Qaydaları”nın 2.1-ci bəndinin altıncı abzasında “vertolyot” sözü “helikopter” sözü ilə əvəz edilsin.

22. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 27 yanvar tarixli 10 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2005, № 9, maddə 54 (Cild I); 2024, № 4, maddə 407) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının ərazisində ovçuluğun aparılması Qaydaları”nın V hissəsinin on beşinci abzasında “vertolyotla” sözü “helikopterlə” sözü ilə əvəz edilsin.

23. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 21 aprel tarixli 74 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2005, № 4, maddə 388 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş “Şəhərlər və digər yaşayış məntəqələri ərazisinin sanitariya qaydalarına, gigiyena və ekoloji normativlərə uyğun olaraq təmizlənməsi, məişət tullantılarının müvafiq şəkildə saxlanması, müntəzəm daşınması və zərərsizləşdirilməsi Qaydaları”nın 8.1-ci bəndinin birinci cümləsində “aerodromlarda” sözü “hava limanlarında” sözləri ilə əvəz edilsin.

24. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 28 sentyabr tarixli 178 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2005, № 9, maddə 869 (Cild I); 2024, № 1, maddə 80, № 3, maddə 307, № 4, maddə 450, № 5 (II kitab), maddə 585, № 7, maddə 902, № 9, maddələr 1048, 1063) ilə təsdiq edilmiş “Qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən malların (işlərin, xidmətlərin) Siyahısı”nın 12-ci hissəsində “aerodrom” sözü “hava limanı” sözləri ilə və “aerodromların” sözü “hava limanlarının” sözləri ilə əvəz edilsin.

25. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2006-cı il 9 fevral tarixli 42 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2006, № 2, maddə 190 (Cild I); 2024, № 1, maddə 81) ilə təsdiq edilmiş “İxrac nəzarətinə düşən malların nomenklaturuna uyğun kodlar üzrə, habelə işlərin, xidmətlərin, əqli fəaliyyətin nəticələrinin Siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

25.1. “IB001,b”, kateqoriyasının “Adları” sütununda “Qeyd” hissəsində “pilotuz hava uçuş” sözləri “pilotuz uçuş aparatı” sözləri ilə, “9A105,b”, “9A107” və “9A119” kateqoriyalarının “Adları” sütununda “pilotuz hava nəqliyyat” sözləri “pilotuz uçuş aparat sistemlərinin” sözləri ilə, “ML10” kateqoriyasının “Adları” sütununda “g” bəndində “ekipaj” sözü “hava gəmisinin heyəti” sözləri ilə əvəz edilsin;

25.2. Siyahının mətni üzrə ismin müvafiq hallarında “vertolyot” sözü “helikopter” sözü ilə əvəz edilsin.

26. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2006-cı il 26 oktyabr tarixli 231 nömrəli Qərarı

(Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2006, № 10, maddə 907 (Cild I); 2024, № 2, maddə 233) ilə təsdiq edilmiş “Mülki aviasiya uçuş və uçuş-sınaq heyətində işləyənlərin sığorta stajlarının hesablanması Qaydaları”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

26.1. 2.3-cü bənddə “ekipajlarının” sözü “heyətlərinin” sözü ilə əvəz edilsin;

26.2. 2.4-cü bənddə “vertolyotdan” sözü “helikopterdən” sözü ilə əvəz edilsin;

26.3. 3.1-ci bənddə (hər iki halda) və 3.2-ci bəndin birinci abzasında (hər iki halda) “ekipaj” sözü “heyət” sözü ilə əvəz edilsin;

26.4. 3.2-ci bəndin birinci abzasında “vertolyotların” sözü “helikopterlərin” sözü ilə əvəz edilsin;

26.5. 3.5-ci bənddə (hər üç halda) “vertolyotlardan” sözü “helikopterlərdən” sözü ilə əvəz edilsin;

26.6. 3.3-cü bənddə “qəza-xilas etmə (axtarış-xilas etmə)” sözləri “axtarış və xilas etmə” sözləri ilə əvəz edilsin.

27. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 25 yanvar tarixli 14 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2007, № 1, maddə 58 (Cild I); 2024, № 5 (II kitab), maddə 612) ilə təsdiq edilmiş “Fitosanitar nəzar

"Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 22 dekabr tarixli 1058-VIQ nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 26

Bakı şəhəri, 19 fevral 2025-ci il

Əvvəlki 4-cü səh.

35. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 16 sentyabr tarixli 309 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 9, maddə 1133 (Cild I); 2024, № 4, maddə 440, № 7, maddə 907) ilə təsdiq edilmiş "Tikintisinə icazə tələb edilən tikinti obyektlərinin istismarına icazə üçün mürciəti sifarişçi tərəfindən əlavə edilən tikinti sənədlərinin siyahısı"nın 2.4-cü bəndində "aeroportlar (hava limanları)" sözləri "hava limanları" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

36. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 3 mart tarixli 54 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 3, maddə 323 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə görə məsuliyyətə cəlb olunmuş şəxslərə qarşı preventiv tədbirlərin həyata keçirilməsi Qaydası"nın 4.12.1-ci bəndində "təyyarələrdə" sözü "hava gəmilərində" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

37. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 17 noyabr tarixli 500 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 11, maddə 2164 (Cild I); 2024, № 1, maddə 127, № 2, maddə 244, № 4, maddə 465, № 7, maddələr 891, 903, № 9, maddələr 1045, 1106, № 10, maddələr 1165, 1178, № 11, maddə 1257, № 12 (I kitab), maddələr 1319, 1324) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətinin mal nomenklaturası, idxal gömrük rüsumlarının dərəcələri və ixrac gömrük rüsumlarının dərəcələri"ndə aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

37.1. "8479 71 000 0" alt yarımmövqeyinə aid sətir "Mal mövqələrinin adları" sütununda "8709" alt yarımmövqeyinə aid sətir "Mal mövqələrinin adları" sütununda "aeroportlarda" sözü "hava limanlarında" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

37.2. "QRUP 88"də cədvəl üzrə ismin müvafiq hallarında "vertolyotlar" sözü ismin müvafiq hallarında "helikopterlər" sözü ilə əvəz edilmişdir.

38. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 19 fevral tarixli 54 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 2, maddə 358 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin vətəndaşları üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində təhsil qrantının verilməsi Qaydaları, o cümlədən təhsil qrantının məbləği"nin 2.3-cü bəndində "təyyarə" sözü "hava nəqliyyatına sərnişin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

39. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 19 mart tarixli 107 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 3, maddə 617 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Qoşulma Hərəkatına üzv dövlətlərin vətəndaşları üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində təhsil qrantının verilməsi Qaydaları, o cümlədən təhsil qrantının məbləği"nin 2.3-cü bəndində "təyyarə" sözü "hava nəqliyyatına sərnişin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

40. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 11 oktyabr tarixli 440 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 10, maddə 2155 (Cild I); 2024, № 1, maddə 84, № 2, maddələr 209, 229, № 3, maddələr 307, 359, № 6 (II kitab), maddə 739, № 7, maddələr 920, 930, № 9, maddələr 1067, 1099, 1106, № 10, maddə 1167; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 17 dekabr tarixli 523 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının büdcə xərclərinin funksional təsnifatına əlavə"nin "11.1.4. Hava nəqliyyatı" paragrafının ikinci abzasında "pilotların, ekipajların" sözləri "hava gəmisinin heyətinin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

41. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 11 fevral tarixli 40 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 2, maddə 191 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

41.1. 2.5.2.3-cü bəndin ikinci cümləsində "vertolyot" sözü "helikopter" sözü ilə və "heyət və vertolyot ekipajı" sözləri "hava gəmisinin heyəti" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

41.2. 2.5.2.10-cü bəndin birinci cümləsində "Vertolyotlardan" sözü "Helikopterlərdən" sözü ilə və "vertolyotdan" sözü "helikopterlərdən" sözü ilə əvəz edilmişdir;

41.3. 2.5.25-ci bəndin sonunda "vertodromlarla" sözü "helikopter meydançaları" sözləri ilə və 2.5.25.1-ci bəndində "vertodromların" sözü "helikopter meydançalarının" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

41.4. 5.5.1.1-ci bəndin ikinci abzasında "təyyarələrdə və digər uçuş aparatlarında" sözləri "hava gəmilərində" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

42. Azərbaycan Respublikasının aeroportlarında (hava limanlarında) xüsusilə mühüm şəxslər (VIP) və rəsmi nümayəndə heyətləri salonlarının xidmətlərindən istifadə hüququ olan Azərbaycan Respublikasının vəzifəli şəxslərinin Siyahısı'nın, "Azərbaycan Respublikasının aeroportlarında (hava limanlarında) xüsusilə mühüm şəxslər (VIP) və rəsmi nümayəndə heyətləri salonlarının xidmətlərindən istifadə hüququ olan xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin Siyahısı"nın və "Azərbaycan Respublikasının aeroportlarında (hava limanlarında) xüsusilə mühüm şəxslər (VIP) və rəsmi nümayəndə heyətləri salonların-

dan istifadə Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 29 oktyabr tarixli 322 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 10, maddə 1189 (Cild I); 2024, № 1, maddə 112, № 3, maddə 319, № 4, maddə 443) aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

42.1. adında (hər üç halda), 1-ci, 2-ci və 3-cü hissələrdə "aeroportlarında (hava limanlarında)" sözləri "hava limanlarında" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

42.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 1 nömrəli əlavə - "Azərbaycan Respublikasının aeroportlarında (hava limanlarında) xüsusilə mühüm şəxslər (VIP) və rəsmi nümayəndə heyətləri salonlarının xidmətlərindən istifadə hüququ olan Azərbaycan Respublikasının vəzifəli şəxslərinin Siyahısı"nın və həmin Qərarla təsdiq edilmiş 2 nömrəli əlavə - "Azərbaycan Respublikasının aeroportlarında (hava limanlarında) xüsusilə mühüm şəxslər (VIP) və rəsmi nümayəndə heyətləri salonlarının xidmətlərindən istifadə hüququ olan xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin Siyahısı"nın adlarında "aeroportlarında (hava limanlarında)" sözləri "hava limanlarında" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

42.3. həmin Qərarla təsdiq edilmiş 3 nömrəli əlavə - "Azərbaycan Respublikasının aeroportlarında (hava limanlarında) xüsusilə mühüm şəxslər (VIP) və rəsmi nümayəndə heyətləri salonlarından istifadə Qaydaları"nın 1-ci, 1.2-ci bəndlərdə, 2.1-ci bəndin birinci cümləsində, 3.1-ci bəndin birinci cümləsində (hər iki halda), 3.3-cü, 3.5-cü bəndlərdə və 4.7-ci bəndin birinci cümləsində ismin müvafiq hallarında "aeroportlar (hava limanları)" sözləri ismin müvafiq hallarında "hava limanları" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

42.3.1. adında, 1.1-ci, 1.2-ci bəndlərdə, 2.1-ci bəndin birinci cümləsində, 3.1-ci bəndin birinci cümləsində (hər iki halda), 3.3-cü, 3.5-cü bəndlərdə və 4.7-ci bəndin birinci cümləsində ismin müvafiq hallarında "aeroportlar (hava limanları)" sözləri ismin müvafiq hallarında "hava limanları" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

42.3.2. 1.2-ci bənddə "aeroport" sözü "hava limanı" sözləri ilə və "aeroportlarda" sözü "hava limanlarında" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

42.3.3. 2.1-ci bəndin birinci cümləsində və 2.3-cü bənddə "aeroportun (hava limanının)" sözləri "hava limanının" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

43. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 16 iyun tarixli 231 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 6, maddə 672 (Cild I); 2024, № 5 (II kitab), maddə 611, № 9, maddə 1090) ilə təsdiq edilmiş "Qeydiyyatdan keçmiş yük agentlərinə və məlum yüköndərlərə sertifikat və fərdi kod nömrəsinin verilməsi Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

43.1. 2.1.3-cü bəndə aşağıdakı redaksiyada verilmişdir:

"2.1.3. aviasiya təhlükəsizliyi sahəsində yoxlamalar - müli aviasiyanın təhlükəsizlik sisteminin vəziyyətinin qiymətləndirilməsi, "Aviasiya təhlükəsizliyi üzrə Dövlət Proqramı"nın və "Aviasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi Qaydaları"nın tələblərinə uyğunluğunun müəyyən edilməsi və aşkar edilmiş uyğunsuzluqların aradan qaldırılması üzrə keçirilən tədbirlərin məcmusu";

43.2. 3.15-ci bənddə "uyğunluq yerində yoxlamalar və yoxlamaların nəticələrinə dair bu Qaydanın 3 nömrəli əlavəsi ilə müəyyən edilmiş formada akt" sözləri "uyğunluğunun yerində yoxlaması üçün aviasiya təhlükəsizliyi sahəsində yoxlamalar aparılır və yoxlamaların nəticələrinə dair hesabat" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

43.3. 3.16-cı bənddə "Müfəttiş yoxlamasına dair akt" sözləri "Aviasiya təhlükəsizliyi sahəsində yoxlamalara dair hesabat" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

43.4. 6.1.2-ci bənddə "müfəttiş yoxlamaları" sözləri "aviasiya təhlükəsizliyi sahəsində yoxlamalar" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

43.5. həmin Qaydaya 1 nömrəli əlavə - "Qeydiyyatdan keçmiş yük agentlərinin (məlum yüköndərlərin) sertifikatlaşdırılması üçün ərizə"nin "b" bəndində "müfəttiş yoxlaması" sözləri "aviasiya təhlükəsizliyi sahəsində yoxlama" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

43.6. həmin Qaydaya 3 nömrəli əlavə - "Müfəttiş yoxlamasına dair Akt" loğv edilmişdir.

44. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 18 iyun tarixli 231 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023, № 7, maddə 1070 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Investisiya təşviqi sənədini almış hüquqi şəxslərə və fərdi sahibkarlara texnikanın, texnologiyaların və qurğuların idxalı üçün təsdiqedicilik sənədini verilməsi nəzərdə tutulan mal mövqələrinin siyahısı"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

44.1. "QRUP 87." hissəsinin "8709" alt yarımmövqeyinə aid sətir "Mal mövqeyinin adı" sütununda "aeroportlarda" sözü "hava limanlarında" sözləri ilə əvəz edilmişdir;

44.2. "QRUP 88." hissəsinin "8802" alt yarımmövqeyinə aid sətir "Mal mövqeyinin adı" sütununda "vertolyotlar" sözü "helikopterlər" sözü ilə əvəz edilmişdir.

45. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 25 oktyabr tarixli 380 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023, № 10, maddə 1460 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı"nın verilməsi Qaydası"nın 2.3-cü bəndində və 3.2.2-ci bəndin dördüncü cümləsində "təyyarə" sözü "hava nəqliyyatına sərnişin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

ƏLİ ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Gələcəyə baxış: Yeni reallıqlar şəraitində suverenliyin möhkəmləndirilməsi

Fevralın 21-də "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" çərçivəsində "Yüksəliş" müsabiqəsinin iştirakçılarının təşəbbüsü ilə "Gələcəyə baxış: Yeni reallıqlar şəraitində suverenliyin möhkəmləndirilməsi" mövzusunda həsr olunan forum keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, gənclər və idman nazirinin müavini, "Yüksəliş" müsabiqəsinin işçi qrupunun rəhbəri Fərah Hacıyev Azərbaycanın müstəqilliyini və suverenliyini gücləndirmək məqsədilə belə tədbirlərin müntəzami olaraq keçirilməsinin dövlətçilik siyasətinin inkişafına və beynəlxalq mövqeyimizin daha da güclənməsinə xidmət edəcəyini vurğulayıb.

Daha sonra "Yüksəliş" müsabiqəsi tərəfindən Azərbaycanın suverenliyini mövzusunda hazırlanmış videoçarx forum iştirakçılarında nümayiş etdirilib.

Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri, "Yüksəliş" müsabiqəsinin Təşkilat Komitəsinin sədri Fərah Əliyeva forumun müstəqil Azərbaycanın bütövlüyünün möhkəmləndirilməsinə töhfə verdiyindən danışıb. Ulu Öndər Heydər Əliyevin və xalqımızın arzusu olan tam suverenlik və ərazi bütövlüyü bu gün gerçəkləşib.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Qanunvericilik və hüquq siyasəti şöbəsinin müdiri Gündüz Kərimov vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyev məhkəmə hakimiyyətinin möhkəmləndirilməsi üçün Gündüz Kərimov qeyd edib ki, konstitusiyaya komitəyə inkişaf etdikcə dəyişikliklərə məruz qalır və bu dəyişikliklər dövlətçiliyin möhkəmlənməsinə xidmət edir. 2002, 2009

2016-cı illərdə edilən konstitusiyaya dəyişiklikləri dövlət idarəetməsinin gücləndirib və 2020-ci il Votum müharibəsindən sonra Azərbaycanın suverenliyinin tam əraziyə şamil olunması ilə nəticələnib.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Sədrinin müavini Ziyafət Əsgərov bildirib ki, Azərbaycanın suverenliyi bütövlükdə bərpə edilərək gücləndirilib. O qeyd edib ki, Konstitusiyamızın 11-ci maddəsinə əsasən, Azərbaycanın ərazi siyahı, toxunulmaz və bölünməzdir, bu gün Konstitusiyamızın bütün suveren ərazisində hakimdir. O, eyni zamanda Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanın rəhbəri kimi həyata keçirdiyi güclü dövlətçilik siyasətinin ölkənin inkişafında mühüm rol oynadığını vurğulayıb.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova bildirib ki, dövlətin qarşısına qoyduğu hədəfləri çatmaq üçün insan resursları kapitala çevrilməlidir. O, Azərbaycanın inkişafının dərinləşməsi, hüquq sisteminin möhkəmlənməsi, iqtisadi imkanların artırılması və sosial rifahın yaxşılaşdırılması barədə danışıb. B.Muradova həmçinin "Yüksəliş" müsabiqəsi iştirakçılarının Azərbaycanın inkişafı və suverenliyi naminə birliyə çağıraraq milli-mənəvi

dəyərlərin qorunması üçün fəal olmağa səsləyib.

Forumda çıxış edənlər onu da vurğulayıblar ki, Azərbaycanın suverenliyini beynəlxalq aləmdə möhkəmləndirmək və ölkənin daxili siyasətində və iqtisadiyyatında davamlı inkişafı təmin etmək yalnız dövlət qüvvələri üçün deyil, həm də xalqımızın rifahı, hüquqi, siyasi və iqtisadi müstəqilliyinin daha da genişlənməsi üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Onlar qeyd ediblər ki, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının üzərində qurulan möhkəm təməl və suveren dövlət olaraq ölkəmizin müstəqilliyini daha da gücləndirmək üçün atılacaq addımlar beynəlxalq əlaqələrdə daha müsbət təsir yaradacaq və Azərbaycanın dünya siyasətində daha möhkəm mövqə tutmasına imkan verəcək.

Forum rəsmi çıxışlardan sonra panel müzakirələri ilə davam edib. Bu müzakirələrdə ölkəmizin müstəqilliyi və milli maraqlarının qorunması istiqamətində atılan vacib addımlarla yanaşı, gələcək nəsillər üçün strateji əhəmiyyət daşıyan məsələlər də geniş şəkildə müzakirə edilmişdir. Forumun əsas məqsədi "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" çərçivəsində Azərbaycanın müstəqilliyini möhkəmləndirmək, milli maraqların qorunmasını təmin etmək və global çağırışlar fo-

nunda suveren siyasətimizin inkişaf perspektivlərini dərinləşdirərək müzakirə etmək olub.

Qeyd edək ki, "Yüksəliş" müsabiqəsinin iştirakçılarının təşəbbüsü ilə artıq ikinci dəfə forum təşkil olunur. Ötən il baş tutan ilk forum müsbət tendriyə müzakirə, müsabiqənin davamlılığını təmin etmək və perspektivli idarəçi kadrlar arasında peşəkər əlaqələri inkişaf etdirmək məqsədilə təşkil olunub.

Xatırladaq ki, "Yüksəliş" müsabiqəsi Azərbaycan Prezidentinin 2019-cu il 26 iyul tarixli sərəncamına əsasən təsis olunub. Müsabiqənin məqsədi 21-51 yaş aralığında olan, intellektual səviyyəsi yüksək və azı iki il idarəçilik təcrübəsinə malik perspektivli rəhbər şəxslərin müəyyənləşdirilməsinə, dəstəklənməsinə və ölkədə kadr ehtiyatı bankının yaradılmasına təmin etməkdir.

"Yüksəliş" müsabiqəsinin qalibini bir il ərzində idarəçi rəhbərlərdən - böyük şirkətlərin top-menejrlərindən və dövlət orqanlarının rəhbərlərindən fərdi karyera məsləhətləri almaq imkanı və 20 min manat məbləğində pul mükafatı gözləyir.

Bəşinci "Yüksəliş" müsabiqəsinin keçirilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2024-cü il dekabrın 18-də müvafiq sərəncam imzalayıb.

22 Fevral Avtomobil Yolları İşçilərinin Peşə Bayramı Günüdür

Yolumuz daim abad olsun

Azərbaycanda həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının prioritet istiqamətlərindən biri də yol infrastrukturunun yenidən qurulmasıdır. Ölkədə yol təsərrüfatının bərpası, yenidən qurulması və müasir standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində işlər sürətlə aparılır.

Ən müasir yol-nəqliyyat infrastrukturunu yaradır və bu istiqamətdə irimiqyaslı layihələr həyata keçirilir, o cümlədən Bakıda, eləcə də regionlarda kənd və qəsəbələri birləşdirən yolların, yaşayış məntəqələrinin daxili yolları əsaslı təmir olunur. Bütün bu işlərdə, təbii ki, avtomobil yolları işçilərinin böyük əməyi var. Bunun nəticəsidir ki, Prezident İlham Əliyevin 2008-ci ildə imzaladığı sərəncamla hər il fevralın 22-si avtomobil yolları işçilərinin peşə bayramı kimi qeyd olunur. Artıq 17 ildir bu bayramı qeyd edən Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin (AAYDA) kollektivi ölkənin ümumi istifadədə olan respublika və yerli əhəmiyyətli avtomobil yollarının, körpülərin, tunellərin və yol qurğularının, həmçinin paytaxtın prospekt və küçələrinin vəziyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsi, qorunub saxlanılması, layihələndirilməsi, tikilməsi, cari, orta və əsaslı təmiri və bərpası işlərini yerinə yetirir.

Yol infrastrukturunun yenilənməsi Prezident İlham Əliyevin diqqətdə saxladığı əsas sahələrdən biridir. Dövlət başçısının birbaşa tapşırıq və sərəncamları əsasında respublikanın avtomobil yollarının inkişafı istiqamətində çox mühüm layihələr həyata keçirilir. Təsədüfi deyil ki, ölkəmizdə XIX əsrdən başlayan yol tikintisinin ən möhtəşəm inkişaf dövrü məhz son 20 ilə təsadüf edir. Bu müddətdə yol infrastrukturunu yenilənməsi, həm də genişləndirilməsi. Bakının müasir yol infrastrukturunun yaradılması istiqamətində atılan addımlar da son iki onillikdə qazanılan uğurlardandır. AAYDA-nın məlumatına görə, 2004-2024-cü illərdə Azərbaycanada 20267 kilometr avtomobil yolu, prospekt və küçələr yenidən qurulmuş, tikilmiş və təmir olunmuşdur. Eləcə də 727 kör-

pü və yol ötürücüsü, 73 avtomobil tuneli, 163 yeraltı və yerüstü piyada keçidi inşa edilmişdir.

Regionlarda yerli əhəmiyyətli, o cümlədən kənd yollarının müasir standartlara uyğunlaşdırılması üçün əsaslı işlər aparılır. İndiyədək Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar əsasında yerli əhəmiyyətli və kənd yollarının yenidən qurulmasına böyük həcmdə maliyyə vəsaiti yönəldilmiş, geniş və müasir yollar salınmışdır. Bölgələrdə büdcə vəsaitləri hesabına qurulan həmin yollar regionlarda qeyri-neft iqtisadiyyatının, o cümlədən kənd təsərrüfatının inkişafına güclü töhfə verir. Bu, həm də bölgələrdə yaşayan insanların gündəlik həyatını yüngülləşdirmiş, gediş-gəlişlərini asanlaşdırmışdır.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdada da yol infrastrukturuna layihələrin icrası uğurla davam edir. Regionda ötən 4 ildə çoxsaylı yolların təmiri və tikintisi başa çatdırılmışdır. Onların əksəriyyətinin açılışında dövlət başçısı iştirak etmişdir. Böyük Zəfərdən dərhal sonra məcburi köçkün soydaşlarımızın doğma yurdlarına qayıdışını tez və layiqli təmin etməyi hədəfləyən qalib Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpasına ən zəruri infrastruktur quruculuğu ilə start vermişdir. Bu, Zəfər yolu adlanan Füzuli-Şuşa avtomobil yolundan başlanmışdır. Füzuli şəhərindən Şuşa şəhərinə birbaşa avtomobil yolunun təməli 2020-ci il noyabrın

16-da qoyulmuşdur. Bir il sonra - noyabrın 7-də Prezident İlham Əliyev Zəfər yolunun açılışını etmişdir.

Məlum olduğu kimi, işğaldan azad edilmiş ərazilərin bir hissəsi dağılıb rəqiblə malikdir. Yol olmazsa, Kəlbəcərin, Laçının bir sıra yaşayış məntəqələrinə qış aylarında getmək mümkün deyil. Bərpə proqramı çərçivəsində layihələndirilən yeni yollar işğaldan azad olunmuş ərazilərə qış aylarında da rahat gediş-gəlişi təmin edir. Ümumiyyətlə, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə müxtəlif istiqamətlərdə çəkilən yollar həm iqtisadi, həm sosial, həm də hərbi baxımdan böyük önəm daşıyır. AAYDA-ya istinadən deyə bilərik ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdada "Böyük Qayıdış"ın I Dövlət Proqramı" çərçivəsində və dövlət başçısının sərəncamları əsasında 44 avtomobil yolu layihəsinin tikintisi yerinə yetirilir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdəki avtomobil yolları üzərində ümumi uzunluğu 70,8 kilometr olan 45 tunel, ümumi uzunluğu 9581,6 metr olan 447 körpü və ümumi uzunluğu 3875 metr olan 16 viadukt inşa edilir. İndiyədək uzunluğu 59,6 kilometr olan 28 tunelin, uzunluğu 8339,1 metr olan 392 körpünün və uzunluğu 1695 metr olan 9 viaduktun tikintisi başa çatıb.

İnsanlar və ölkələr arasında ünsiyyət həm də yoldan başlayır. Dünyanın hər bir coğrafiyasından keçən yollar xalqlar arasında körpü olmaqla yanaşı, onların münasibət qurmalarında da rol oynayır. Bu yolların "baş"ı nələrlə çəkəyib? Tarixin müxtəlif dövrlərində müharibələr, işğallar, təbii fəlakətlər, sünə dağıntılar nəticəsində dağılıb, keçilməz olub, başqa səmtə yön alıblar. Amma elə yollar olub ki, heç zaman "yol"undan dönməyib, öz səmtində qalıb. 30 il başı bəlalər çəkmiş, düşmənlə tapdağında inləmiş Qarabağ yolları kimi. İndi bu yollar təzədir, yenidən çəkilir, təzədən qurulur. Və bu işlərdə avtomobil yolları işçilərinin əməyini dəyərliyə gətirmək mümkün deyil.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

DƏYİŞƏN REALLIQLAR, DƏYİŞMƏZ MARAQLAR

Azərbaycan mənliliyini qoruyan,
milli mənafeyini cəsarətlə müdafiə edən,
öz iradəsini açıq şəkildə ortaya qoyan dövlətdir

Xalqın və dövlətin maraqlarını müdafiə etmək biz jurnalistlər üçün heç də həmişə asan olmayıb. Güclülərlə hesablaşmalı olmuşuq.

Bəzən əsl həqiqəti olduğu kimi deyər bilməmişik.

Mövcud reallıqları, qüvvələr nisbətini nəzərə almaq məcburiyyətində qalmışıq.

İçimizdən gələn sətir ifadələri yumşaq "diplomantik" deyimlərlə əvəz etmişik.

* Çünki qaş düzəldiyimiz yerdə göz çıxarmaqdan qorxmışıq.

* Çünki uzun müddət özümüzü qat-qat güclülərlə mübarizə aparmalı olmuşuq.

* Çünki aramızda naqışların olduğunu, arxadan da zərbə vurulacağını düşünmüşük.

Gözləmişik!

Dözmüşük!

Dərdimizi içimizdə çəkməmişik!

Dünyanın düzələcəyinə, bizim də güc sahibinə çevriləcəyimizə inanmışıq!

İnanmışıq ki, vaxt gələcək önümüzə də bir rəhbər, elə bir sərkərdə olacaq ki, biz ona güvənərək düşmüçümüzü ortaya qoyacağıq, arxalı və quduz düşməni qalib gələcək qisasımızı alacağıq, torpaqları murdar ləpirlərdən təmizləyərək biləcəyik!

Balkə də özümüzlə belə bir möcüzənin baş verəcəyinə inanmağa çalışmışıq!

* Görünür Tanrı dualarımızı qəbul etdi!

* Görünür Tanrı da belə haqsızlıqlara dözməyərək bizə müdrik rəhbər, qətiyyətli və uzaqgörən siyasətçi, qəhrəman və cəsarətli sərkərdə qismət edərək bütün əzab və iztirablarımızı birdəfəlik qarışdırıb, ön müqəddəs arzularımıza qovuşdurdu!

◆ ◆ ◆

İnsanlar da, hətta dövlətlər də, adətən, gücləri çatmayan güclə hesablaşmaq məcburiyyətində qalırlar.

Əks halda...

XI qızıl ordu müstəqilliyin dadını cəmi 23 ay görmüş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini işğal etdi!

Hələ ordu quruculuğunu tam başa çatdırmamışdıq!

Üstəlik, Qarabağda aranı qəsdən qarışdıraraq erməniləri sakitləşdirmək üçün olub-qalan hərbi hissələrin əsas qismini ora göndərmişdik.

Odur ki, Azərbaycan parlamenti son iclasında hakimiyyəti ordu sahibinin nümayəndələrinə döyüşsüz təhvil vermək barədə qərar qəbul etdi.

Amma yenə itkilərdən yayınmaq mümkün olmadı.

Repressiya maşını işə salındı, insanlar mal-mülk sahibi olduqlarına görə amansızlıqla cəzalandırıldı, təkə vətəndaşları öllərindən alınmadı, həm də sürgünə göndərildilər, həbsxanaya salındılar, güllələndilər...

Ən əsası, millətin qaymaqları məhv edildi və ya sıradan çıxarıldı.

Dinə bilmədik, dözdük, yeni quruluşu alqışladıq, onun yaradıcılarını, repressiyanın başında dayananları təriflədik, vəsf etdik.

Başqa əlac yox idi.

Yetmiş ili belə yola verdik.

◆ ◆ ◆

Yeni mərhələ "yenidənqurma" adlı oyuna başlandı.

SSRİ-nin birinci və sonuncu prezidenti olan M.Qorbaçovun dirijorluğu ilə başlayan bu oyunbaqlar mahiyyətdə süquta uğrayan SSRİ adlı qırmızı imperiyanın iflasdan qorunmasına, yaşadılmasına xidmət edirdi.

Heyhat!

Yenə eyni metodlar işə salınmışdı: məkrli planlar, ögey-doğmalığ, ara qızıdırmaq, qan tökmək, məqsədə zərəkəllə çatmaq...

Hər şeyi dərk etsək də, zora zorla cavab vermək iqtidarında deyildik!

Odur ki, özümüzlə o yerə qoymur, öz aramızda həqiqəti danışmaq da, reallıqda deyiləni edirik.

MƏSƏLƏN:

* Yenidənqurmanı oyunbaqlıq yox, "dörin islahatlar" adlandırıldıq.

* Ermənistanın vəhşicəsinə, zorla qovulanları qaçqın yox, "yaşayış yerini müvəqqəti tərki etmişlər", didərginlər yazırdıq.

* "Miatusum" bağıraraq separatçıları ərazi bütövlüyümüzə qəsd edənlər kimi yox, "iqtisadi cəhətdən geri qaldıqlarına görə etiraz edənlər" tək qəbul edirdik.

* Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

* Moskva xüsusi idarəetmə komitəsi yaradaraq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb həmin quruma tabe edəndə, komitəyə isə ermənipərəst emissarını rəhbər qoyanda bunu "mərkəzin bölgədə qayda-qanun yaratmaq istəyi" kimi "başa düşürdük".

* "Rusiyanın silahları ilə ordu quran Ermənistanı "görmür", həmin silahları götürüb Qarabağda yerli əhaliyə divan tutan "saqqallı"ların, "fəda"ların dövlətdən "xəbərsiz" özbaşınalığ etdiklərinə "inanmırdıq".

korrupsiya yolu ilə ələ alınmışların qərəzli, qeyri-obyektiv, şər-böhətan xarakterli düşmənçilik hərəkətləri gördük.

ABŞ "Azadlıq Müdafiə Aktı"na 907-ci düzəlişi qəbul edərək işğalçı Ermənistanı deyil, işğala məruz qalan Azərbaycanı birbaşa dövlət yardımından məhrum edərək, əslində, zərərcəkəni cəzalandırdı.

Həmin ədalətsizlik bu gün də davam edir!

BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası işğalla bağlı qəbul etdiyi 4 qətnamənin otuz il ərzində yerinə yetirilməsinə nail olmasa da, bu alı qurumun elə qərarları oldu ki, mürəkkəbi qurumamış həyata keçirildi.

Avropa İttifaqı və AŞPA daim hadisələrə erməni mövqelərindən yanaşdılar, işğal dövründə birçox dəfə də Qarabağda monitorinq keçirərək mürəzzə hazırladılar, parlamentdə və assambleyada müzakirəyə çıxarmadılar.

Beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatları söz, mətbuat azadlığından, insan haqlarından danışanda daha çox bizə irad tutmağa çalışdılar, Ermənistan tərəfindən bir milyondan çox azərbaycanlının pozulan hüquqlarını yada belə salmadılar.

ATƏT-in Minsk qrupu isə sülh danışıqlarını məqsəddi şəkildə uzadaraq bizim işğalla barışacağıımızı zənn edir, heç zaman işğalçı ilə işğala məruz qalan arasında fərq qoymur, erməni vəhşiliyini görməzdən gəlir, bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünün hüquqlarının bərpasına hətta təşəbbüs belə göstərmirdi.

Hər dəfə təmas xəttində atəşkəs pozulanda bunu Azərbaycan tərəfinin üzərinə qoymağa can atır, danışıqların uzanmasını Azərbaycanın iradəsi sürdüyü şərtlərin "mümkünsüzlüyü ilə" izah etməyə çalışırdılar.

Əslində, bütün bunlar "zəif Azərbaycan"a təzyiqlərin müxtəlif forma və üsulları idi.

◆ ◆ ◆

Təbii ki, Azərbaycan güclənmək üçün bütün vasitələrdən səmərəli istifadə edir, necə deyərək, zamanı bada vermirdi.

Həm də bütün sahələrdə uğurla irəliləyirdi!

Transmilli layihələrin bütün əngəllərə baxmayaraq, uğurla reallaşdırılması, milli maraqlara söykənən daxili və xarici siyasət yürüdülməsi, beynəlxalq qurum və təşkilatlarda səmərəli işlər görülməsi, dövlət başçısının təşəbbüsü ilə "hücum diplomatiyası"na keçid, habelə güclü ordu quruculuğu xalqımızı sürətlə məqsədə doğru yaxınlaşdırırdı.

Prezident İlham Əliyevin diplomatik məharəti və siyasi fəhmi isə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu yüksəltməsinə, dost dövlətlərin sayını çoxalmasına münbit şərait yaradırdı.

BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının iclaslarına uğurlu sədrlik, Qoşulmama Hərəkatına vaxtı uzadılan rəhbərlik, I Avropa Oyunlarının və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının yüksək səviyyədə təşkilatı, "vaksin millətçiliyi"nin ifşası, TDT-də səmərəli əməkdaşlıq Azərbaycanın dünyada nüfuzunun xeyli artmasına, onun əleyhinə yönəldilən düşmənçilik əməllərinin qarşısını vaxtında alınmasına səbəb olurdu.

Hər dəfə təmas xəttində atəşkəs pozulanda bunu Azərbaycan tərəfinin üzərinə qoymağa can atır, danışıqların uzanmasını Azərbaycanın iradəsi sürdüyü şərtlərin "mümkünsüzlüyü ilə" izah etməyə çalışırdılar.

Əslində, bütün bunlar "zəif Azərbaycan"a təzyiqlərin müxtəlif forma və üsulları idi.

Təbii ki, Azərbaycan güclənmək üçün bütün vasitələrdən səmərəli istifadə edir, necə deyərək, zamanı bada vermirdi.

Həm də bütün sahələrdə uğurla irəliləyirdi!

Transmilli layihələrin bütün əngəllərə baxmayaraq, uğurla reallaşdırılması, milli maraqlara söykənən daxili və xarici siyasət yürüdülməsi, beynəlxalq qurum və təşkilatlarda səmərəli işlər görülməsi, dövlət başçısının təşəbbüsü ilə "hücum diplomatiyası"na keçid, habelə güclü ordu quruculuğu xalqımızı sürətlə məqsədə doğru yaxınlaşdırırdı.

Prezident İlham Əliyevin diplomatik məharəti və siyasi fəhmi isə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu yüksəltməsinə, dost dövlətlərin sayını çoxalmasına münbit şərait yaradırdı.

BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının iclaslarına uğurlu sədrlik, Qoşulmama Hərəkatına vaxtı uzadılan rəhbərlik, I Avropa Oyunlarının və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının yüksək səviyyədə təşkilatı, "vaksin millətçiliyi"nin ifşası, TDT-də səmərəli əməkdaşlıq Azərbaycanın dünyada nüfuzunun xeyli artmasına, onun əleyhinə yönəldilən düşmənçilik əməllərinin qarşısını vaxtında alınmasına səbəb olurdu.

Hər dəfə təmas xəttində atəşkəs pozulanda bunu Azərbaycan tərəfinin üzərinə qoymağa can atır, danışıqların uzanmasını Azərbaycanın iradəsi sürdüyü şərtlərin "mümkünsüzlüyü ilə" izah etməyə çalışırdılar.

Əslində, bütün bunlar "zəif Azərbaycan"a təzyiqlərin müxtəlif forma və üsulları idi.

Təbii ki, Azərbaycan güclənmək üçün bütün vasitələrdən səmərəli istifadə edir, necə deyərək, zamanı bada vermirdi.

Həm də bütün sahələrdə uğurla irəliləyirdi!

Transmilli layihələrin bütün əngəllərə baxmayaraq, uğurla reallaşdırılması, milli maraqlara söykənən daxili və xarici siyasət yürüdülməsi, beynəlxalq qurum və təşkilatlarda səmərəli işlər görülməsi, dövlət başçısının təşəbbüsü ilə "hücum diplomatiyası"na keçid, habelə güclü ordu quruculuğu xalqımızı sürətlə məqsədə doğru yaxınlaşdırırdı.

Prezident İlham Əliyevin diplomatik məharəti və siyasi fəhmi isə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu yüksəltməsinə, dost dövlətlərin sayını çoxalmasına münbit şərait yaradırdı.

BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının iclaslarına uğurlu sədrlik, Qoşulmama Hərəkatına vaxtı uzadılan rəhbərlik, I Avropa Oyunlarının və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının yüksək səviyyədə təşkilatı, "vaksin millətçiliyi"nin ifşası, TDT-də səmərəli əməkdaşlıq Azərbaycanın dünyada nüfuzunun xeyli artmasına, onun əleyhinə yönəldilən düşmənçilik əməllərinin qarşısını vaxtında alınmasına səbəb olurdu.

Hər dəfə təmas xəttində atəşkəs pozulanda bunu Azərbaycan tərəfinin üzərinə qoymağa can atır, danışıqların uzanmasını Azərbaycanın iradəsi sürdüyü şərtlərin "mümkünsüzlüyü ilə" izah etməyə çalışırdılar.

Əslində, bütün bunlar "zəif Azərbaycan"a təzyiqlərin müxtəlif forma və üsulları idi.

Təbii ki, Azərbaycan güclənmək üçün bütün vasitələrdən səmərəli istifadə edir, necə deyərək, zamanı bada vermirdi.

Həm də bütün sahələrdə uğurla irəliləyirdi!

Transmilli layihələrin bütün əngəllərə baxmayaraq, uğurla reallaşdırılması, milli maraqlara söykənən daxili və xarici siyasət yürüdülməsi, beynəlxalq qurum və təşkilatlarda səmərəli işlər görülməsi, dövlət başçısının təşəbbüsü ilə "hücum diplomatiyası"na keçid, habelə güclü ordu quruculuğu xalqımızı sürətlə məqsədə doğru yaxınlaşdırırdı.

Prezident İlham Əliyevin diplomatik məharəti və siyasi fəhmi isə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu yüksəltməsinə, dost dövlətlərin sayını çoxalmasına münbit şərait yaradırdı.

BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının iclaslarına uğurlu sədrlik, Qoşulmama Hərəkatına vaxtı uzadılan rəhbərlik, I Avropa Oyunlarının və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının yüksək səviyyədə təşkilatı, "vaksin millətçiliyi"nin ifşası, TDT-də səmərəli əməkdaşlıq Azərbaycanın dünyada nüfuzunun xeyli artmasına, onun əleyhinə yönəldilən düşmənçilik əməllərinin qarşısını vaxtında alınmasına səbəb olurdu.

Hər dəfə təmas xəttində atəşkəs pozulanda bunu Azərbaycan tərəfinin üzərinə qoymağa can atır, danışıqların uzanmasını Azərbaycanın iradəsi sürdüyü şərtlərin "mümkünsüzlüyü ilə" izah etməyə çalışırdılar.

Əslində, bütün bunlar "zəif Azərbaycan"a təzyiqlərin müxtəlif forma və üsulları idi.

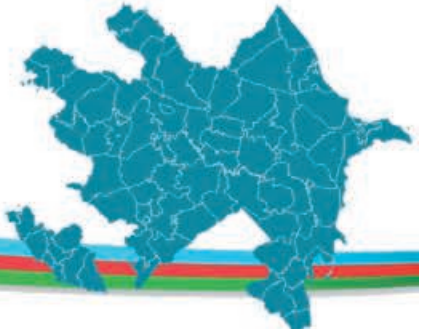
Təbii ki, Azərbaycan güclənmək üçün bütün vasitələrdən səmərəli istifadə edir, necə deyərək, zamanı bada vermirdi.

Həm də bütün sahələrdə uğurla irəliləyirdi!

Transmilli layihələrin bütün əngəllərə baxmayaraq, uğurla reallaşdırılması, milli maraqlara söykənən daxili və xarici siyasət yürüdülməsi, beynəlxalq qurum və təşkilatlarda səmərəli işlər görülməsi, dövlət başçısının təşəbbüsü ilə "hücum diplomatiyası"na keçid, habelə güclü ordu quruculuğu xalqımızı sürətlə məqsədə doğru yaxınlaşdırırdı.

Prezident İlham Əliyevin diplomatik məharəti və siyasi fəhmi isə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu yüksəltməsinə, dost dövlətlərin sayını çoxalmasına münbit şərait yaradırdı.

Konstitusiyaya və Suverenlik İli 2025

"Mən qürur hissi ilə Azərbaycan bayrağını bu gün qaldırmışam və doğma xalqıma bir daha demək istəyirəm ki, biz bu qələbəyə layiqlik. Azərbaycan xalqı bu qələbəni öz qanı, canı bahasına əldə etmişdir. Bu gün burada qaldırıldığı bayraq burada əbədi dalğalanacaq və biz burada əbədi yaşayacağıq. Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!"

2023-cü ildə Xankəndidə Zəfər meydanında Azərbaycan bayrağını qürur hissi ilə əbədi dalğalandıran Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev vurğuladığı kimi, bu tarixi hadisə Azərbaycan xalqının onilliklərinin o üzündən başlayan və ərazi bütövlüyümüzün, suverenliyimizin tə-

qəztlərinin birinə müsahibəsində söyləmişdi və Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin iqtisadi cəhətdən Ermənistanla birləşdirilməsinin daha faydalı olacağını bildirmişdi.

Təbii ki, DQMV-də sosial-iqtisadi geriliyin olması ilə bağlı erməni millətçiləri tərəfindən orta-

və Ermənistanla birləşdirilir.

Bu bədnam qərara və ermənilərin azğın davranışlarına görə etirazlarını bildirmək üçün 1988-ci il fevralın 22-də Əsgəran rayonu ərazisində Ağdam rayonunun sakinləri dinc nümayiş keçirmişdilər. Yürüş zamanı ermənilərin atəş açması nəticəsində Ağdam şəhərinin sakinləri - iki azərbaycanlı gənc Əli Hacıyev və Bəxtiyar Quliyev qətlə yetirilmişdi.

Beləliklə, Əli Hacıyev və Bəxtiyar Quliyev Ermənistanla Azərbaycan arasında münəcişənin ilk qurbanları oldular. Bu, qanlı hadisənin törətdiyi 1988-ci il fevralın 22-si tarixi, həm də

lərinin apardığı təcavüzkar müharibə nəticəsində Azərbaycanın suveren əraziləri olan 12 şəhər, 18 qəsəbə, 895 kənd, ümumilikdə 925 yaşayış məntəqəsi işğal olundu və uzun illər ərzində işğal altında saxlandı. Bununla da ölkəmizə xüsusi və dövlət mülkiyyətində olmuş ümumilikdə 37 min 168 ömülk üzrə 19 milyard manatdan artıq maddi ziyan vuruldu.

Təcavüzkar müharibə gedişində Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş soyqırımı, habelə soyqırımı əlamətləri olmadan əhalinin bütövlükdə və ya qismən məhv edilməsi faktları bu günlərdə keçirilən ermənişilliyi təqsirləndirilən şəxslərin məhkəməsinə də açıqlanıb.

Məlum olub ki, Xocalı rayonunun ərazisində yaşayan azərbaycanlı əhalini kütləvi şəkildə milli-etnik mənsubiyətinə görə bir qrup kimi məhv etmək niyyəti ilə onları öldürmək, sağlamlığına ağır və öqli qabiliyyətinə ciddi zərər vermək məqsədilə rayona və ətraf yaşayış məntəqələrinə silahlı basqınlar edilib, azərbaycanlıların baş dərisinin soyulması, qulaq, burun, cinsiyyət üzvlərinin kəsilməsi, gözələrinin çıxarılması, diri-diri yandırılması, cinayətkar fəaliyyətinin qarşısının alınması üçün zərərsizləşdirilməsi ermənişilliyi şəxslərin qəbirləri üzərində başlanılan qurbanlıq kimi kəsilməsi, qadına, qocaya və uşağa da fərq qoymadan qəddarlıqla müxtəlif işgəncələr verilməsi ilə ümumilikdə 613 şəxs qəsdən öldürülməklə məhv edilməklə Xocalı soyqırımı törədilib.

1988-2024-cü illərdə Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində 18850 nəfər qəsdən öldürülməklə 3493 nəfər mülki, 15 min 357 nəfər hərbi qulluqçu olmaqla, ümumilikdə 18 min 850 şəxs qəsdən öldürülməklə, 4435 nəfər mülki, 51 min 803 nəfər hərbi qulluqçu olmaqla, ümumilikdə 56 min 268 şəxs müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri yetirilməklə qəsdən öldürülməsinə cəhd edilib.

1988-2023-cü illərdə ermənilər tərəfindən Azərbaycanın Qarabağ bölgəsi və ətraf ərazilərində yüzdən çox fərqli-fərqli işgəncə metodları tətbiq edilməklə 1698 azərbaycanlı girov götürülməklə, 1284 dinc sakinin 122-i mülki sakin, əsir götürülməklə 414 nəfər hərbi qulluqçudan isə 48 nəfəri, ümumilikdə 170-i işgəncələr və qeyri-insani rəftar tətbiq edilməklə qəsdən öldürülməklə.

Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən hərbi təcavüzə üz-üzə qaldığı həmin bədnam tarixdən - 1988-ci il fevralın 22-dən 2023-cü il sentyabrın 20-nə qədər ötən 35 illik zaman ərzində ölkəmiz, xalqımız çox faciələrə üz-üzə qaldı. Əlbəttə ki, ölkəmizə qorxaq, sənətsiz, ən əsası milli məqəyə uyğun olmayan şəxslərin rəhbərlik etməsi birinci səbəblərdən idi. Azərbaycan müstəqilliyini yenidən əldə etdikdən sonra isə Ermənistan respublikamızın qarşı işğalçı müharibəyə başladı. O dövrdə yenə də Azərbaycanda "kreslo" uğrunda torpağını belə satmağa hazır olan antimilliyetçi qüvvələrin hakimiyyətə gəlməsi fəlakətlərimizin üzərində daha dəhşətliləri əlavə etdi. Təcavüzkar müharibə nəticəsində ərazilərimiz bir-bir işğal olundu, bir milyona yaxın vətəndaşımız didərgin salınaraq məcburi köçkünə çevrildi. Həmin dövrdə Xocalıda və daha neçə-neçə yurdlarımızda xalqımıza qarşı soyqırımları, qətləmlər törədildi.

Erməni faşizminin başı əzildi

Ermənistan silahlı qüvvələrinin və qanunsuz silahlı birləşmə-

Yasəmən MUSAJEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın təbii sərvətləri xalqın rifahına xidmət edir

Ölkəmizin son onilliklərdə həyata keçirdiyi nəhəng neft, qaz və ixrac layihələri beynəlxalq aləmin diqqət mərkəzindədir. Məhz bu layihələrlə Azərbaycan Avropanın enerji xəritəsini dəyişə bilər. Ən önəmli isə budur ki, Azərbaycan dövləti həmin layihələrin reallaşması nəticəsində əldə olunan gəlirlərdən səmərəli şəkildə istifadə edərək digər sahələrdə mühüm işlər həyata keçirir, dünyanın hər yerinə yollar çəkir, dəhlizlər açır, körpülər salır.

Azərbaycanda neft kapitalı insan kapitalına çevrilib. Təəssüf ki, təbiətin bizə böyük səxavətlə bəxş etdiyi bu sərvətdən əslirə boyu lazımcına faydalana bilməmişik. Bu yalnız ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra mümkün olub.

Azərbaycan Respublikasının 1995-ci ildə qəbul olunmuş Konstitusiyasının 14-cü maddəsində deyilir: "Təbii ehtiyatlar hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxslərin hüquqlarına və mənafələrinə xələf gətirmədən Azərbaycan Respublikasına məxsusdur". Ölkəmizdə iqtisadiyyatın inkişafının müxtəlif mülkiyyət növlərinə əsaslanaraq xalqın rifahının yüksəldilməsinə xidmət etdiyi isə Ana qanunumuzun 15-ci maddəsinin birinci bəndi ilə təsbit olunub.

Məlumdur ki, ölkəmizin adı keçmiş zamanlardan dünya tarixinə neftin vətəni kimi həkk edilib. İlk dəfə sənaye üsulu ilə neft 1846-cı ildə məhz Bakıda çıxarılıb. Əlbəttə, o zaman belə bir sərvət böyük ölkələrin iri kapitalistlərinin diqqətini çəkməyə bilməzdi. Odu ki, həmin dövrlərdə neft maqnatları Azərbaycana axışdır. Nobelər, Mantşevlər, Rotşildlər torpağımızın qara qızıl "qan"ını sovurub aparmaq üçün özlərini oda-közə vurublar. Sovet dönməndə də Azərbaycanda böyük həcmdə neft çıxarılıb. Lakin keçmiş SSRİ-nin planlı təsərrüfatı, ittifaqa daxil olan bütün respublikaların ümumi büdcədən eyni dərəcədə faydalanması əsaslanan qaydaları bu zənginlikdən xalqımızın lazımcına bəhrələnməsinə aman verməyib.

Müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra isə ilk illər Azərbaycan üçün çətin keçdi. Ölkəni idarə edənlerin məsuliyyətsizliyi və sənətsizliyi ucbatından neft-qaz sənayesi də tənzümlə uğradı. Dönüş yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra baş verdi. 1994-cü ildə dünyanın ən tanınmış neft şirkətləri ilə "Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqlarının birgə işlənməsi üçün saziş imzalandı. Azərbaycan iqtisadiyyatının "qəddini düzəldən", ölkənin gələcək inkişafına təkan verən bu möhtəşəm kontrakt "Əsrin müqaviləsi" adını aldı. "Əsrin müqaviləsi" ölkəmizin yeni neft-qaz strategiyasının əsasını qoydu və təsdiqlədi ki, müstəqil Azərbaycanın xalqı suveren hüquqlara malikdir və öz sərvətinin sahibidir.

Yeni neft strategiyasının müəllifi Ümummilli Lider Heydər Əliyev o zaman uzaqgörənliklə demişdir: "Azərbaycanın böyük neft və qaz

sərvətlərinə malik olması bizim xalqımızın xoşbəxtliyidir və bu gün üçün, gələcək üçün, xalqımızın yaxşı yaşaması üçün, ölkəmizin inkişaf etməsi üçün əsas amildir". Bu sərvətlərin ali məqsədlərə yönəldiyi bu sərvətdən əslirə boyu lazımcına faydalana bilməmişik. Bu yalnız ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra mümkün olub.

Çıxışlarının birində Ümummilli Lider bu məsələni belə şərh etmişdir: "Sual olunur nə üçün Azərbaycan, Bakı dünyanın neft və qaz mərkəzlərindən biri kimi inkişaf etməyib? Səbəbi ondan ibarətdir ki, birincisi, Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini əldə etmişdir və dünya birliyində özünə yer tutan müstəqil dövlət kimi təbii sərvətlərinin sahibi olmuşdur, onlardan istifadə edilməsi üçün lazımı yeni tədbirlər görməyə başlamışdır. İkincisi, ondan ibarətdir ki, müstəqil Azərbaycan, onun dövləti öz iqtisadiyyatını inkişaf etdirmək və böyük təbii sərvətlərindən, xüsusən neft və qaz sərvətlərindən istifadə etmək üçün yeni neft strategiyası işləyib hazırlamışdır və onu həyata keçirməyə başlamışdır".

Prezident İlham Əliyev də bu barədə çox dəqiq və dəyərli fikir söyləmişdir: "Azərbaycanda çıxarılan neft Azərbaycan xalqının maraqlarına xidmət etmirdi. Əgər biz o vaxt müstəqil ölkə olsaydıq, mən tam əminəm ki, Azərbaycan dünyanın ən zəngin ölkəsinə çevrilə bilərdi. Ancaq biz müstəqil deyildik".

Müstəqilliyimizin bəhrəsi olan global layihələr, o cümlədən Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) əsas ixrac neft kəməri artıq təkcə Azərbaycana deyil, bütün regiona xeyir-bərəkət gətirir. Öz yarımadasının - Heydər Əliyev adını şərəflə daşıyan BTC neçə-neçə yeni layihəyə yol açır. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın neft-qaz strategiyasını uğurla davam etdirərək və günün tələbləri baxımından inkişaf etdirərək ölkəmizi yeni zirvələrə çatdırıb. Azərbaycan "Cənub qaz dəhlizi" kimi nəhəng bir layihənin reallaşdırılmasına təşəbbüskarı və lideri kimi çıxış edib, onu müvəffəqiyyətlə yekunlaşdırıb.

"Cənub qaz dəhlizi" qarşından gələn 100 il ərzində Azərbaycan xalqına xidmət edəcək və milli iqtisadiyyatın inkişafında mühüm amil olacaq. Bu layihə ölkəmizin regionda və Avropada nüfuzunun artmasını, Azərbaycanla Qorb arasında münasibətlərin daha yüksək pilləyə qalxmasını şüurləndirir. Azərbaycanın enerji ixrac edən və tranzit ölkə kimi əhəmiyyətini daha da artırır.

Layihədə iştirak edən bütün ölkələr, şirkətlər mənfəət əldə edir.

Prezident İlham Əliyev dövlətlə vurğulamışdır ki, Azərbaycanın təbii resursları xalqımızın milli maraqlarına xidmət edir. Azərbaycan neftdən və qazdan gələn gəlirləri eyni zamanda neqliyyat sektoruna yönəldib. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu kimi əhəmiyyətli bir layihəni maliyyələşdirib. Bunlar Azərbaycanın əhəmiyyətli bölgələri, bütün Avrasiya məkanında neqliyyat mərkəzinə çevirib. Görülmüş işlər indi ölkəmizin ərazisində böyük həcmli yükümlər Şərqdən Qərbə, Qərbdən Şərqə daşınmasına imkan verir.

Neftdən əldə olunan gəlirlər, o cümlədən Azərbaycan Ordusunun gücünü, qüdrətini artırır, silah-sursatla təchizatını yüksək səviyyəyə çatdırıb. Dövlət başçısı bu barədə belə demişdir: "Əgər biz güclü iqtisadiyyat qurmasaydıq, əgər biz nəhəng neft-qaz layihələri icra etməsəydik, bu vəsaiti haradan alacağdıq. Bütün bunlar bir-iki ilə bağlı olan məsələlərdir".

Azərbaycan Ordusunun işğalçı Ermənistanla qarşı apardığı müharibədə, düşmən tapdağında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün döyüşlərdə göstərdiyi şücaət və qəhrəmanlıq, qazanılan böyük qələbə deyilənlərin əyani təsdiqidir. Bu gün Azərbaycanın güclü iqtisadiyyatı və güclü ordusu var. Neft gəlirləri, eləcə də ölkə qarşısında dayanan digər ümdə problemlərin həlli, təhsilin, səhiyyənin inkişafına, infrastrukturun təkmilləşdirilməsinə, geniş quruculuq işlərinə və s. yönəldilir. Təsədüfi deyil ki, ölkəmizin sosial-iqtisadi sahədə qazandığı nailiyyətlər nüfuzlu beynəlxalq maliyyə qurumları tərəfindən döndə-döndə etiraf olunur. Azərbaycanın adı həmin qurumların reyting cədvəllərində idən-ile daha irəliyə çəkilir. Dövlət başçısı bunu belə vurğulayır: "Azərbaycanda neft rifah, inkişaf, sabitlik, güc gətirir. Bu gün Azərbaycanın müstəqil ölkə kimi yaşamasında, iqtisadi potensialımızın formalaşmasında neft-qaz amili çox böyük rol oynayır".

Xoşbəxt o xalqdır ki, vətəninin yeraltı və yerüstü sərvətləri onun bugünkü xoş güzəranına və daha işıqlı sabahına xidmət edir. Azərbaycan dövləti öz əməli fəaliyyətində, həyata keçirdiyi islahatlarda bu məqsədi rəhbər tutur. Prezidentimizin dediyi kimi: "Biz azad, müstəqil ölkədə yaşayırıq, öz taleyimizin sahibiyik. Bizim təbii resurslarımız xalqımızın maraqlarına xidmət edir".

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Suverenliyimizə atəş açılan ilk gün

1988-ci il fevralın 22-də Azərbaycan ədalətsiz savaşa üz-üzə

mininə uzanan keşməkeşli yolunun məntiqi zirvəsi, Qarabağ Azərbaycandır haqqınının dünyaya qəti bəyanı idi.

Bununla iksarlıq erməni şovinizminə, dünya erməniçiliyinə bir daha özələrinə gələ bilməyəcəkləri sarsıdıcı zərbə vurulmuş, sorsom "miatsum" ideyası birdəfəlik cəhənnəmə vasilə edilmişdi. Çünki düz 35 il əvvəl erməni faşistləri məhz bu meydanda ayağa qalxaraq Azərbaycan xalqına qarşı cinayət əməllərinə, qətləmlərə, soyqırımlarına start vermişdilər.

Elə buna görə də Qarabağda, Xankəndinin Zəfər meydanında üçrəngli, ay-üzlü bayrağımızın ucaldılması həm də torpaqlarımızın bütövlüyü və suverenliyi uğrunda şəhid olan oğul və qızlarımızın ruhunun şad olması demək idi.

100 il əvvəlki fitnəsi

2023-cü il sentyabrın 20-nə suverenliyimizin təminatına qədər isə Azərbaycan xalqı olaraq düz 100 illik bir yol qət etmiş, çox faciələrə tuş gəlmişdik.

Sovet hakimiyyəti qurulduqdan sonra, 1923-cü ildə Azərbaycan torpağında heç bir tarixi, coğrafi və siyasi əsası olmayan Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti (DQMV) yaradılmışdı. Əvvəlcə Şuşa şəhəri, sonradan isə daşnak, xalqımızın qanına susamış Stepan Şaumyanın adı verilən və əhalisinin böyük əksəriyyəti azərbaycanlılar olan Xankəndi şəhəri qurumun mərkəzi olmuş, kənardan gəlmələrin hesabına getdikcə burada ermənilərin sayı çoxalmağa başlamışdı. Beləliklə, bu ərazidə bütün idarəetmədə rəhbərlik ermənilərə məxsus olmuş, azərbaycanlılar sıxışdırılmağa başlamışdı. Əslində, DQMV-nin yarandığı vaxtlardan etibarən zaman-zaman Ermənistanla birləşdirilməsi məsələsinə cəhd edilmiş, amma bu, 1988-ci ildə daha açıq müstəviyə keçirilmişdi. Çünki 1987-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyev vəzifəsindən kənarlaşdırılmışdı. Bunu fürsət bilən erməni millətçiləri dərhal məsələ qaldırmışdılar ki, DQMV Azərbaycanın tərkibindən çıxarılıb Ermənistanla verilsin. Bu məsələni ilk dəfə erməni millətçisi A.Aqambekyan Fransa

ya atılan iddia tamamilə yalan idi. Çünki həmin vilayət o dövrdə Azərbaycanın ən inkişaf etmiş bölgələrindən biri olub və buna xüsusilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü ilə nail olunub.

1969-cu ildə Ulu Öndər ilk dəfə Azərbaycanda hakimiyyətə gələndən sonra Qarabağda milli zəmində bir dəfə də xoşagəlməz hala rast gəlinməmişdi. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə bölgənin inkişafı üçün xeyli sosial-iqtisadi layihələr gerçəkləşdirilmişdi. Məsələn, 1976-cı ildə Sərsəng, Suqovuşan su anbarları inşa edilmişdi və bunlar bölgədə kənd təsərrüfatının inkişafına birbaşa təkan olmuşdu. Ağdamdan Xankəndiyə demir yolu çəkilmiş, burada ali məktəbin yaradılması, fabriklərin açılması və sair də bu qəbildən olan mühüm işlər idi. Bütün bunlar isə erməni millətçilərinin ortaya atdığı iddiaların arxasında, əslində, başqa məkrli planların olduğunu gün kimi ortaya qoyurdu.

Münəcişənin ilk qurbanları

1988-ci il fevralın 13-dən Xankəndinin mərkəzi meydanında ermənilərin fasiləsiz mitinqləri başlamış və proses fevralın 20-nə qədər kütləvi şəkildə davam etdirilmişdi. Fevralın 20-də isə ermənilər Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin İcraiyyə Komitəsinin sessiyasını çağıraraq azərbaycanlı deputatların iştirakı olmadan qərar qəbul etmişdilər ki, vilayət Azərbaycanın tərkibindən çıxır

"Böyük qayıdış" proqramı sürətlə icra olunur

Hər zaman xalqının yanında

Xilaskar Lider İlham Əliyev keçmiş məcburi köçkünlərin qayıdış sevinclərini öz evlərində onlarla birlikdə yaşayır

"...Ali Baş Komandan kimi bütün əməliyyatlara özüm rəhbərlik etmişəm və yenə də deyirəm, mənim üçün Prezident kimi bu vəzifədən daha ümdə vəzifə olmayıb heç vaxt. Bütün prezidentlik dövrümü də buna həsr etmişəm ki, biz torpaqlarımızı azad edək, işğalçıları torpaqlarımızdan qovaq, haqq-ədalət və milli ləyaqətimizi bərpa edək. Buna da nail olduq".

Fevralın 19-da Xocalı rayonunun Balıca kəndinə köçən bir qrup sakinlərin görüşü zamanı dilə gətirdiyi kimi, ötən iki onillik dövründə Prezident İlham Əliyevin başlıca vəzifəsi Qarabağı azadlığa qovuşdurmaq, vətəndə qəribçilik çəkən yüz minlərlə keçmiş məcburi köçkünün həsrətini son qoymaq olub. Elə həyata keçirdiyi daxili və xarici siyasət, aldığı mühüm qərarlar, milli maraqlarımızın təmini istiqamətində atdığı qətiyyətli addımlar da yalnız bu istiqamətə yönəlib.

İndi Şuşada, Laçında, Zəngilanda, Cəbrayıl, Füzulidə, Xocalıda... bu yerlərin özli sakinlərinin öz evlərində Prezident İlham Əliyevi öziz qonaqları kimi qarşılamaları, xoşbəxtliklərini sevinc göz yaşları ilə bölüşmələri Xilaskar Lider olaraq İlham Əliyevin qarşısına qoyduğu müqəddəs hədəfləri çatdıran ən rıqətəndirici nümunədir...

Ən xoşbəxt anların təzahürü

Bir Prezident, Ali Baş Komandan, ən ümdəsi, Azərbaycan xalqının vətənpərvər oğlu olaraq İlham Əliyev daim xalqın təsəvvübünün keşiyində durub, bu uğurlu dünya günlərini qarşısına almaqdan belə çəkinməyib. Təbii ki, çıxdığı bu haqq yolda çətin mübarizələrlə, ağır sınaqlarla, həlli mümkün olmayan problemlərlə, dünyanın öyülmüş nizamı, qərəzli yanaşmaları ilə də çox qarşılaşıb. Amma əzmi, qətiyyəti bir də xalqın olan tükənməz sevgisi ilə Prezident İlham Əliyev bütün bu keşməkeşlərdən matanətlə adlaya bilib. Ürəyində bir gün mütəllib Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun azadlığa qovuşdurulacağına böyük ümid və inamı olub.

Torpaqlarımızın işğal altında olduğu illərdə keçmiş məcburi köçkünlərin problemlərinin həll olunması, onların mənzil şəraitlərinin yaxşılaşdırılması istiqamətində tapşırıqlar verən, mühüm işlər həyata keçirən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev diqqəti, qayğısı ilə hər zaman bu insanların yanında olduğunu yaxından hiss etdirib. Bayramlarda, özel günlərdə, hansısa tədbirlərdə, hətta adi günlərdə belə keçmiş məcburi köçkünlərlə görüşmək, onların problemləri ilə şəxssən maraqlanmaq Prezident İlham Əliyevin, sözün əsl mənasında, ənənəsi olub. Yurdlarından zorla didərgin salınan vətəndaşlarımızla olan bütün görüşlərində isə Prezident İlham

Əliyev bu insanların mütəllib öz yurdlarına qayıdacağını qətiyyətlə bildirdi.

Buna görə idi ki, şanlı Qarabağ Zəfərindən cəmi bir gün sonra Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev I sayılı Kliniki Tibbi Mərkəzdə müalicə olunan hərbiçilərlə görüşündə məxsusi olaraq xalqımızın - keçmiş məcburi köçkünlərin xoşbəxtlik duyğularını böyük qürur hissi ilə dilə gətirmişdi: "Mən bu dövərdə hər gün minlərlə məktub alıram. Sevinclə dolu, minnətdarlıqla dolu, qürur hissi ilə dolu məktublara mənə doğrudan da çox duyğulandı. Bu gün bizim televiziya kanallarımız, internet saytlarımız uzun illər məcburi köçkün həyatı yaşamış insanların, onların duyğularını, onların sözlərini ictimaiyyətdə təqdim edəndə onların ən çox sevdiyi və dediyi ifadəni mən bildirmək istəyirəm. Deyir ki, artıq mən qaçqın deyiləm. Bilirsiniz bu, nə deməkdir? Bu, bəlkə də ən xoşbəxt anların təzahürüdür, həm bu insanların həyatında, həm bizim hamımızın həyatında və mənim həyatımda".

Bu yerlərə yenidən həyat qayıdır

Qarabağ və Şərqi Zəngəzura yeni həyat qaytaran Prezident İlham Əliyev mütəmadi olaraq o ərazilərə səfər edərək görülən işlərlə yaxından tanış olur, tapşırıqlarını verir, açılışlar edir, yeni təməllər qoyur. Qurucu Lider İlham Əliyevin yenidən bünövrəsini qoyduğu şəhər, qəsəbə və kəndlərimizə bir-bir qayıdış köçləri yola salınır.

İndi keçmiş məcburi köçkünlərlə doğma yurdlarında görüşən Prezident İlham Əliyev onların qayıdış sevinclərini fərəhlə bölüşür. Vətən nisgili, torpaq həsrəti olmayan bu görüşlərdə yalnız yurda dönüş bəxtəvərliliyindən qürurla bəhs olunur.

Fevralın 19-da Xocalının Balıca kəndinə köçən bir qrup sakinlərin keçirilən görüşündə İlham Əliyev qayıdış sevinclərini fərəhlə bölüşür.

Ötən ilin dekabrında ilk qayıdış köçü həyata keçirilən Balıca kəndində artıq 460 keçmiş köçkün yerləşib. Qarabağa növbəti səfəri zamanı Balıca kəndində həmin sakinlərlə görüşən və onlar üçün yaradılan şəraitlə tanış olan Prezident İlham Əliyevlə keçmiş məcburi köçkünlər arasında səmimi söhbət əsnasında duyğulu anlar yaşandı.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Böyük qayıdışın Cəbrayıl mərhələsi davam edir

İşğaldan azad edilmiş torpaqlarımızın dirçəldilməsi, bərpa edilərək yenidən qurulması bu gün dövlətimizin prioritet məsələlərindəndir. Əsas məqsədlərdən biri Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru dünyanın ən gözəl guşələrindən birinə çevirmək, onların özəli sakinlərinin geri dönüşünü təmin etməkdir.

Elə buna görədir ki, müharibədən qısa müddət keçməsinə baxmayaraq, artıq 2889 ailə - 11585 nəfər dedə-baba yurduna qovuşub. İndiyədək 175 ailə (871 nəfər) Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində, 20 ailə (90 nəfər) Tərtər rayonunun Talış kəndində, 570 ailə (2090 nəfər) Laçın şəhərində, 823 ailə (3136 nəfər) Füzuli şəhərində, 217 ailə (823 nəfər) Laçın rayonunun Zabux kəndində, 59 ailə (215 nəfər) Laçın rayonunun Sus kəndində, 371 ailə (1396 nəfər) Şuşa şəhərində, 52 ailə (204 nəfər) Xocalı şəhərində, 512 ailə (2293 nəfər) Cəbrayıl şəhərində, Xocalı rayonunun Balıca kəndində 90 ailə (467 nəfər) məskunlaşıb.

Cəbrayıl şəhəri mütəmadi olaraq qayıdış karvanlarını

qarşılayır. Dünən daha 183 nəfər (33 ailə) doğma yurduna qayıdıb. 30 illik nisgilləri sona çatdıran cəbrayılılar onları daim qayğıyla əhatə etdiyinə görə Prezident İlham Əliyevə sonsuz təşəkkürlərini bildiriblər.

"30 illik məcburi köçkün həyatımız sona çatır. Nəhayət, kirayədən çıxıb öz evimdə ailəmlə şad-xümrən yaşayacağam", - deyir keçmiş məcburi köçkün Ruslan Mahmudov. O qeyd edib ki, valideynləri Cəbrayıla bağlı o qədər gözəl xatirələr bölüşüblər ki, indi sərbəzliklə doğma yurd-yuvasına qayıtmaq istəyir: "Mən Cəbrayıldə doğulmasam da, ailəm, valideynlərim mənə o qədər gözəl xatirələr danışdırlar ki, ora qayıtmağa çox tələsiyəm. Təvizi havası, səfəli yerləri ilə könülləri fəth edib Cəbrayıl. Bu günləri bizə ya-

şatdığı üçün Ali Baş Komandanımıza, müzəffər ordumuza minnətdarıq. Allah səhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimize cansağlığı versin!"

Cəbrayıldan çıxanda 18 yaşlı olduğunu deyən keçmiş məcburi köçkün Vəliş İmaməliyev torpağına 50 yaşında qayıdır. O qeyd edib ki, saxtalaranlı hava olmasın baxmayaraq, öz doğma yurduna köçmək üçün gecni yuxusuz keçirib: "Baxmayaraq ki, hava saxtaldır, yer buz bağlayıb, amma Cəbrayıla köçəcəyik deyən gecni yatmamışam. Səhər tez çıxıb gəlmişəm ki, birdən gecikərəm. Həsrətlə öz doğma yurduma, evimə qovuşmağı gözləyirəm. Bundan fərəhli nə ola bilər, bu məcburi köçkün üçün öz yurduna qovuşmaqdan gözəl bir şey varmı?"

Qeyd etmək lazımdır ki, 2026-cı ilin sonunadək Cəbrayıl şəhərində təqribən 3800 nəfərin, 2040-cı ilin sonuna qədər isə 15 min sakinin yaşayacağı proqnozlaşdırılır. Əhalinin 82 faizinin orta və azmörtəbəli çoxmənzilli binalarda, 18 faizi-

n isə fərdi evlərdə yaşayacağı planlaşdırılıb. Yaşayış evlərinin layihələndirilməsi zamanı şəhər ərazisindən səmərəli istifadə və müasir memarlıq həlləri əsas götürülüb.

İşğaldan azad edilmiş digər ərazilərimizdə olduğu kimi, Cəbrayılda da təhlükəsizlik, infrastruktur məsələlərinin həlli, sosial xidmətlərin fəaliyyəti, iqtisadiyyatın yenidən qurulması və inkişafı məsələləri əsas götürülür. Bu ərazilərdə bərpa və yenidənqurma strategiyasının əsas məqsədi dayanıqlı iqtisadi inkişafa nail olmaqdır. Şəhərin coğrafi mövqeyi və relyefi də onun yaşılıqlı qorq olmuş məkan kimi planlaşdırılmasına imkan verir. Baş plana əsasən, şəhər ərazisinin 18 faizi yaşıl zonalarla ibarət olacaq. Həyata keçirilən irimiqətləşdirilmə layihələr də göstərir ki, tezliklə bütün Cəbrayıl və Şərqi Zəngəzur qonmağa çevriləcək.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Keçmiş məcburi köçkünlərin peşə bacarıqlarının artırılması məsələləri müzakirə edilib

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsində Təhsildə Keyfiyyət Təminatı Agentliyinin (TKTA) nümayəndələri ilə görüş keçirilib.

Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə işğaldan azad edilmiş ərazilərə qayıdacaq keçmiş məcburi köçkünlərin gəlir gətirən sahələr üzrə peşə təlimlərinə cəlb edilməsi istiqamətində birgə əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə olunub. Qonaqlara Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq həyata keçirilən Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramının Tədbirlər Planının icrası çərçivəsində Dövlət Komitəsi tərəfindən görülən işlər barədə ətraflı məlumat verilib.

Dövlət Komitəsi sədrinin müşaviri Nəsimi Nərimanov bildirib ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzura qayıdış başlanmış keçmiş məcburi köçkünlərin məşğulluğu, yeni yaşayış şəraitinə adaptasiyası və iqtisadi fəaliyyətə reintegrasiyası mühüm vəzifələrdən biridir. O, Dövlət Komitəsi tərəfindən bu istiqamətdə müxtəlif layihələrin icra olunduğunu, geri qayıdan əməkqabiliyyətli şəxslər üçün peşə təlimlərinin və məşğulluğa dəstək tədbirlərinin təşkil edildiyini qeyd edib.

TKTA-nın Hüquq Təminatı Departamentinin direktoru Vüqar Bağırılı isə keçmiş məcburi köçkünlərin kvalifikasiyasının artırılması, onların özünü-məşğulluq imkanlarının artırılması, bu sahədə həyata keçirilən tədbirlər, eləcə də peşə təlimlərinə cəlb edilmiş şəxslərin sayı və imtahan prosesi barədə məlumat verib.

Sonra TKTA-nın Qeyri-formal və İnfomal Təhsilin Tanınması Şöbəsinin müdiri Mansur Rəhimli təqdimatla çıxış edib. O, ölkəmizdə peşə təhsilinin cari vəziyyəti, həmçinin formal təhsil ala bilməyən, lakin müxtəlif vəsaitlərlə peşə bacarıqları əldə edən şəxslərin peşəkar fəaliyyətinə dəstək olan "Sənətin varsa, sənədin olacaq" layihəsinə keçmiş məcburi köçkünlərin cəlb edilməsinin əhəmiyyəti haqqında danışdı. TKTA tərəfindən verilən sertifikat və diplomların onların məşğulluq imkanlarının genişləndirilməsinə təsiri vurğulandı.

Görüşdə keçmiş məcburi köçkünlərin əmək bazasına inteqrasiyası, onların bilik və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb və bu sahədə əməkdaşlığın vacibliyi qeyd edilib.

Cəbrayıl sakinini: "Mənim üçün həyat dayanmışdı"

"Cəbrayıldan 35 yaşında çıxmışdım. Mən oranı tərk edəndən - Cəbrayıl işğal olunanadək bəri yaşadığım ömrü həyat hesab etməmişəm. Mənim üçün həyat dayanmışdı. İndi gedirəm Cəbrayıldə 36 yaşımı qeyd edəm".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Cəbrayıl şəhərinə köç edən keçmiş məcburi köçkün Fəxrəddin Abbasov söyləyib.

O, həmçinin Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya, torpaqlarımızı işğaldan qurtaran rəşadətli Azərbaycan Ordusuna, qəhrəman əsgər və zabitlərimizə minnətdarlığını ifadə edib, səhidlərimizə rəhmət, qazilərimize şəfa diləyib.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramına əsasən, yenidən qurulan Cəbrayıl şəhərinə respublikanın müxtəlif ərazilərində yataqxana, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdən ibarət növbəti köç karvanı Bakı şəhərinin Qaradağ rayonundan yola salınıb. Bu mərhələdə Cəbrayıl şəhərinə 33 ailə - 183 nəfər köçürülüb.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

"Paşinyan zahiri görkəmi kimi fikirlərini də tez-tez dəyişir"

Baş nazirin "konstitusiyaya islahatları" ilə bağlı açıqlaması başqa məqsədlərə də xidmət edə bilər

"Nikol Paşinyan Ermənistan konstitusiyasının dəyişdirilməsi təşəbbüsü ilə ilk dəfə 2018-ci ildə çıxış edib. Azərbaycanın İkinci Qarabağ müharibəsində qələbə-sindən və Silahlı Qüvvələrimizin uğurla həyata keçirdiyi antiterror tədbirlərindən sonra Ermənistanın baş naziri "konstitusiyaya islahatları" mövzusunda bir neçə dəfə gündəmə gətirib".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Elçin Mirzəbəyli deyib. Deputat xatırladı ki, Nikol Paşinyan son açıqlamasında yeni konstitusiyanın qəbulu ilə bağlı mövqeyini daha öncəki konstitusiyaların qəbulu prosesinin legitim əsaslara malik olmaması ilə əlaqələndirib. Bu, daha öncəki fikirlərlə müqayisədə tamamilə yeni hesab oluna və açıqlama sahibinə daha geniş manevar imkanları verə biləcək bir yanaşmadır. Ermənistanın baş nazirinin yeni konstitusiyanın qəbul olunmasında, ilk növbədə, öz maraqları var. Bu, hazırda Ermənistan qüvvədə olan konstitusiyamızın 18 və 19-cu maddələri ilə bağlıdır. "Ermənistan konstitusiyasının 19-cu maddəsi Erməni Apostol Kilsəsinə xüsusi imtiyazlar verib və bu imtiyazlar konstitusiyaya istinadla qəbul edilən qanunvericilik aktları ilə möhkəmləndirilib. 18-ci maddənin birinci bəndində qeyd olunur ki, "Ermənistan Respublikası Erməni

Apostol Müqəddəs Kilsəsinin milli kilsə kimi erməni xalqının mənəvi həyatındakı, onun milli mədəniyyətinin inkişafı işindəki və milli özünəməxsusluğunun qorunmasındakı müstəsna missiyasını qəbul edir". Eyni maddənin ikinci bəndində isə deyilir ki, "Ermənistan Respublikası ilə Erməni Apostol Müqəddəs Kilsəsinin münasibətləri qanunla tənzimlənə bilər". Ermənistan konstitusiyasının iqtibas gətirdiyim maddəsinə istinadən, 2007-ci ildə Ermənistan Respublikası ilə Erməni Apostol Kilsəsinin münasibətləri haqqında qanun qəbul edilmiş və bu qanunda kilsəyə Ermənistan konstitusiyasının 18 və 19-cu maddələri ilə bağlıdır. "Ermənistan konstitusiyasının 19-cu maddəsi Erməni Apostol Kilsəsinə xüsusi imtiyazlar verib və bu imtiyazlar konstitusiyaya istinadla qəbul edilən qanunvericilik aktları ilə möhkəmləndirilib. 18-ci maddənin birinci bəndində qeyd olunur ki, "Ermənistan Respublikası Erməni

işarə etdiyini düşünməyə əsas verir. Paşinyan deyir ki, yeni konstitusiyanın qəbulunun strateji məqsədi, dövlətsiz bir millətin qalığı fəaliyyətindən dövlətçilik təfəkkürü olan bir xalqın fəaliyyətinə keçiddir. Bu yanaşma Paşinyanın daha öncə söylədiyi "real Ermənistan" haqqında mülahizələrin hüquqi-siyasi müstəvidə ifadə edilmiş nümunəsidir. Ermənistanın "dövlətsiz millət" ifadəsi, əslində, "diaspor xalqı" deyiminin ekvivalenti hesab oluna bilər. Bu, o deməkdir ki, ermənilər "diaspor xalqı" olmaqdan və ərazilərində hazırda, yaxud nə zamansa yaşadıkları dövlətlərə qarşı ərazi iddiaları irəli sürməkdən ölməli, onlara tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaradılan təsisatın real sərhədləri çərçivəsində dövlət qurmaq haqqında düşünməlidir.

Deputat vurğulayıb ki, bütün bunlarla yanaşı, Nikol Paşinyanın zahiri görkəmi kimi fikirlərini də tez-tez dəyişdiyini nəzərə alsaq, onun son nitiyədə hansı qüvvənin təhriki ilə hərəkət edəcəyini, yaxud hansı situatıv qərar verəcəyini ehtimal etmək çətinidir. Onun fikirləri arasındakı fərq saqqallı Paşinyanla saqqalsız Paşinyan arasındakı fərq qədərdir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Avropa İttifaqı Ermənistanı revansizmə qızıdırır

"Xristian klubu"nun hərbişmiş missiyası həssas olan sülhə ziyan vurur

"Biz Avropa İttifaqı (Aİ) ilə enerji sektoru da daxil olmaqla, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın inkişafında perspektivlər görürük. Azərbaycan müxtəlif infrastruktur layihələri, o cümlədən "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə Aİ-nin bəzi üzv dövlətlərinə qaz təchizatının coğrafiyasını genişləndirir. Hazırda 8-i Aİ üzvü olmaqla, 10 Avropa ölkəsi Azərbaycandan qazı alır və bu, bəzi ölkələrdə daxili istehlakın, demək olar ki, yarısını ödəyir".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Pərvanə Vəliyeva deyib. Deputat xatırladı ki, 10 yanvar 2025-ci ildə Prezident İlham Əliyevlə Avropa Şurası Prezidenti Antonio Košta arasında telefon danışığı da olub. Avropa Şurasının keçmiş prezidenti Şarl Mişel də Azərbaycana münasibətdə müsbət siyasət kursu həyata keçirirdi. Mişel Aİ-nin Cənubi Qafqaza baxışında yeni strateji çəki götürmüşdü. "Lakin son dövrlərdə digər Aİ rəsmilərinin hərəkətləri Azərbaycan ilə Aİ arasında münasibətlərə mənfi təsir göstərmişdir. Azərbaycanın qarşı ədalətli tələblər irəli sürülməsi narahatlıq yaradır. Aİ iqlim fəaliyyəti üzrə güclü dəstəkləyici kimi tanınır və əvvəlki COP-larda hər zaman ən yüksək səviyyədə təmsil olunmasına baxmayaraq, Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula fon der Lyayenin COP29 Liderlər Sammitində planlaşdırılan iştirakını son anda ləğv etmək qərarı siyasət baxımından ədalətli deyil. Aİ rəsmisi Cozep Borel Azərbaycana qarşı qərəzli mövqə sərgiləyib və əsaslı bəyanatlar səsləndirib. Aİ sözcüsünün bəyanatlarında Azərbaycanın daxili işlərinə qarşın, qəbul edilmiş ifadələr yer alıb", - deyərək əlavə etdi.

P.Vəliyeva qeyd edib ki, Avropa Parlamenti sanki Avropa Komissiyasının açıq şəkildə ifadə etmək istəmədiyi fikirləri səsləndirir. 2023-cü ilin sentyabrında anti-terror emaliyyatından sonra AP Azərbaycan əleyhinə üç qərəzli qətnamə qəbul

edib. Bu qətnamələrdə Azərbaycana qarşı ittihamedic, absurd, ayrı-seçkilik sərgiləyən fikirlər yer alıb. 2024-cü il aprelin 5-də Brüsseldə keçirilmiş və Ursula fon der Lyayen, Cozep Borel, Antoni Blinken və Nikol Paşinyanın iştirak etdiyi "Ermənistanın davamlılığında dəstək" mövzusunda Aİ-ABŞ-Ermənistan yüksək səviyyəli görüşü də şəffaf olmayıb, regional inklüzivlik təmin edilməyib və regionda etimad quruculuğuna ciddi şəkildə zidd olub. Bu üçtərəfli formatla Aİ regionda yeni bölücü xətlər yaratmağa çalışır.

Deputat bildirib ki, Ermənistan Aİ Monitorinq missiyasının (EUMA) fəaliyyəti ciddi narahatlıq doğurur, çünki bu, ilkin razılaşmalara ziddir: "Aİ Şurasının EUMA-nın mandatını bu ilin əvvəlində daha iki il uzadaraq sərhədimizdə "binokl diplomatiyası"nın davam etdirməsi açıq-aşkar düşməncilik xarakteri daşıyır. Avropa İttifaqı ilə tərəfdaş ölkəyə belə münasibət bəsləməzlər. Digər ölkənin sərhədində dayanıb sanki düşmən tərəfə baxmış kimi hərəkətlər etmək doğru deyil. Hər bir ölkə istəməz ki, onun sərhədində 3-cü bir dövlətin sərhəd-mühafizə dəstələri və ya hərbi-kəşfiyyat missiyası olsun. Həm də Azərbaycan və Ermənistan arasında de-facto sülh mövcuddur. Hər iki ölkə sərhədin delimitasiyası prosesi ilə

məşğuldur. Missiyanın sərhəddə mövcudluğu Azərbaycan və Ermənistan arasında hazırda həssas olan sülh sazişi üzrə danışıqlara ziyan vurur".

P.Vəliyeva deyib ki, Avropa Sülh Mexanizmi (EPF) Ermənistan silahlı qüvvələrinə 10 milyon avro dəyərində dəstək göstərib. Fransa və Hindistandan da bu yardımlar davam etdirilir. Aİ-nin ikili standartları onun etibarlılığını sarsıdır. Elə Münxen Təhlükəsizlik Konfransında ABŞ-nin vitse-prezidenti Ci Di Vensin çıxışı da bunu deməyə əsas verir ki, Avropada demokratiya və dəyərlər çoxdan ölüb. İkili standartlar, ayrı-seçkilik, qərəzli yanaşmalar bu qurumun beynəlxalq nüfuzuna ciddi zərbə vurub. Ci Di Vens hər kəsin, dünya ictimaiyyətinin çoxandır bildiyi həqiqətləri dünyada ən güclü dövlətin mövqeyi kimi dilə gətirib və bu, təbii ki, Avropa liderlərini narahat edir. "Təxminən 30 il davam edən Ermənistan Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan suveren ərazilərini işğal dövründə Aİ bunu heç vaxt qınamamışdı. Lakin indi Aİ təcavüzkar dövlətin tərəfində dayanaraq "durban diplomatiyası" aparır, onun hərbişməsinə kömək edir və bununla da Ermənistanı revansizmə qızıdırır. Üstəlik, Aİ rəsmiləri Ermənistan qovulan azərbaycanlıların geri qayıtmasına heç vaxt dəstək ifadə etməyib, Azərbaycan mədəni irsinin qəsdən məhv edilməsini qınamayıb, nə də ki, bunu dilə gətirən kimsə olmayıb. Əgər söhbət həqiqət demokratiyadan və insan hüquqlarından gedirsə, Aİ bu məsələləri də işıqlandırır, lakin söhbət Azərbaycan olunca, susmağa, özünü görməzliyə və eşitməzliyə vurmağa davam edir", - deyərək əlavə etdi.

Ə.QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Kənar qüvvələrin ətəyindən yapışmaq vərdişi

Ermənistan getdikcə gərginləşən qarşıdurma meydanına çevrilir

Azərbaycanın Vətən müharibəsində torpaqlarını işğaldan azad etməsi, Qarabağda erməni separatizminə son qoyması regionda tamamilə yeni reallıqlar yaradıb. Bu reallıqlar fonunda çərçivə alan proseslərin, Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşdırılması ilə bağlı müzakirələr ortaya qoyduğu həqiqətlərdən biri də budur ki, regiondakı problemləri kənar dövlətlərin iştirakı olmadan həll etmək mümkündür.

Problemləri region ölkələrinin özləri həll etməlidir

Azərbaycanın hər zaman çalışdığı məqsədlərdən biri də məhz bundan ibarətdir ki, regiondakı problemləri region dövlətlərinin özləri həll etsinlər. Fevralın 20-də İran İslam Şurası Məclisinin Sədri Məhəmməd Baqir Qalibafin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edən Prezident İlham Əliyev bu məsələyə də toxunub. Dövlətimizin başçısı regional məsələlərin region ölkələri tərəfindən həll edilməli olduğunu, bölgədəkənar qüvvələrin regiona müdaxiləsinin qəbul edilməzliyini deyib. Prezident İlham Əliyev həmçinin 3+3 formatının əhəmiyyətini vurğulayıb. Öz növbəsində ölkəsinin Azərbaycanla birlikdə regionda sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunmasında ortaq maraqları bölüşdüyünü deyən Məhəmməd Baqir Qalibaf İranın regionun məsələlərinin region ölkələri tərəfindən həll edilməsi yanaşmasını dəstəklədiyini bildirdi.

Tarixi təcrübə də göstərir ki, kənar dövlətlər Cənubi Qafqazdakı problemlərin həllində həlləndirici rol oynamayıblar, həm də bu problemlərin fonunda öz məqsədlərini güdüblər. Bunu həm artıq həllini tapmış Qarabağ problemi, həm də Gür-

cüstanın üzvləşdiyi ərazi problemləri ilə bağlı demək mümkündür. Artıq fəaliyyətini dayandırmış ATƏT-in Minsk qrupu 1992-ci ildən 2020-ci ilə qədər Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həlli üçün irəliyə doğru bir addım belə atmadı. Həmsədrələr problemin həlli üçün heç vaxt vicdanlı fəaliyyət göstərmədilər, ərsiz deklarativ bəyanatlar verməklə kifayətləndilər. Baxmayaraq ki, Ermənistanın işğal siyasəti həyata keçirməsi gün kimi aydın idi və beynəlxalq hüquq da Azərbaycanın ədalətli mövqeyini ifadə edirdi. Və indi, Azərbaycanın ərazilərini öz gücü ilə azad etməsindən sonra ortaya çıxan həqiqət budur ki, amorf qurum kimi ATƏT-in Minsk qrupu, əslində, Ermənistanın işğal siyasətinə dəstək verib, Qarabağda ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına çalışıb. Lakin onların bu planları iflasa uğradı. Vətən müharibəsindəki zəfərimiz həm də Minsk qrupunun həmsədri Fransanın işfəsi oldu.

Ermənistan bölgəyə kənar qüvvələrin gətirilməsində maraqlıdır

Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi Minsk qrupunun siyasətindən getməsi, fəaliyyətinin iflasa uğraması ilə noticaləndi. Eyni za-

manda sonrakı proseslər təsdiq etdi ki, Azərbaycanla Ermənistan problemləri heç bir vasitə olmadan özləri də həll edə bilərlər. Bunun ilki əsas nümunələrindən biri Azərbaycanın Qazax rayonunun 4 kəndinin işğaldan azad edilməsidir.

Bu prosesin davamı kimi Azərbaycanla Ermənistan arasında ötürən ildən başlayan dövlət sərhədinin delimitasiyası və demarkasiyası prosesində də heç bir vasitəçi və ya üçüncü tərəf iştirak etmir. Beləliklə, bütün bunlar iki ölkə arasında münasibətlərin normallaşdırılması prosesində hər hansı üçüncü tərəfin vasitəçilik təşəbbüslərinə daha ehtiyac qalmadığını göstərir. Bu isə Azərbaycanın ilk gündən nümayiş etdirdiyi prinsipial niyyətdə üst-üstə düşür.

Bununla belə, Ermənistanın digər istiqamətlərdə ortaya qoyduğu fəaliyyət, proseslərə baxış bucağı yuxarıda qeyd olunanlarla tamamilə tozad

təşkil edir. Söhbət ondan gedir ki, artıq hansısa vasitəçinin iştirakı olmadan problemlərin həlli mümkün olsa da, Ermənistan regiona kənar qüvvələrin gətirilməsində maraqlıdır. Bunun Ermənistan Avropa İttifaqının müşahidəçi missiyasının yerləşdirilməsi də təsdiq edir. Missiyanın Ermənistanla gəldiyi iki ildən artıq dövrün mənzərəsi isə göstərir ki, bu fəaliyyət heç bir halda regionda sülhə və təhlükəsizliyə xidmət etmir.

Aİ missiyası 2022-ci ilin payızından ilk olaraq 40 nəfərlə Ermənistanla gəlib. Daha sonra sayı artırılaraq 200 nəfəri ötdü. Adı mülki olsa da, bu, hərbişdirilmiş kəşfiyyat missiyasıdır. Çünki bu "mülki missiyası"nın tərkibi keçmiş hərbişçilərdən, kəşfiyyat orqanlarının strukturlarında xidmət edən heyətdən ibarətdir. Onlar "binokl diplomatiyası" yolu ilə Azərbaycanın mövqeləri, bölmələrinin dislokasiya rayonları haqqında kəş-

fiyyat məlumatları toplayır, ardınca bu məlumatları Ermənistanın baş qərgahına ötürürlər. Bu yaxınlarda isə missiyanın mandatının daha iki il müddətinə - 2027-ci il fevralına qədər uzatmaq barədə razılıq əldə edilmişdir. Aİ missiyasının müddətini uzatmaqla bərabər həm də onun hərbişdirilməsini gücləndirir. Hərbişdirilmiş bölmələrin Ermənistan-Türkiyə və Ermənistan-İran sərhədləri boyunca fəaliyyət göstərmələri nəzərdə tutulur.

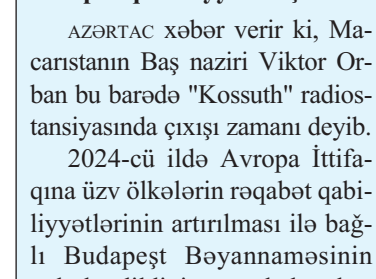
Göründüyü kimi, Aİ-nin öz missiyasını Ermənistanla yerləşdirmək məqsədi sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması deyil. Aİ-nin niyyəti sadəcə Ermənistanın pldarm kimi istifadə etməklə, bölgədə özünün hərbi amil olaraq mövcudluğuna şərait yaratmaqdır. Bu baxımdan Ermənistanın kənar qüvvələrə öz ərazisinə gətirməsi heç bir halda xoş məram və ya xoş niyyətdə xidmət etmir. Eyni zamanda İrəvanın bu addımları regionun heç bir dövləti, Ermənistanın heç bir qonşusu tərəfindən müsbət qarşılanmır.

Kənar qüvvələrin ətəyindən yapışmaq Ermənistanın çoxdankı və tərgidə bilmədiyi vərdişidir. Bir vaxtlar bu ölkə Minsk qrupunun arxasında gizləndirdi. İndi Fransanın yedəyində gedir və Aİ-nin mərkəli planlarının həyata keçirilməsinə şərait yaradır. Lakin bütün bunlar perspektivdə Ermənistanı yaxşı heç nə vəd etmir. Görünən odur ki, bu ölkə getdikcə müxtəlif siyasi qütblər arasında daha güclü qarşıdurma meydanına çevrilir.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Viktor ORBAN: "Yüksək enerji qiymətləri Avropa iqtisadiyyatını məhv edəcək"

"Ukrayna münaqişəsinin həllinin mümkünlüyünə baxmayaraq, Macarıstan hökuməti yüksək enerji qiymətlərinin davam edəcəyindən və bunun Avropa iqtisadiyyatını çökdürəcəyindən qorxur".

AZƏRTAC xəbər verir ki, Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban bu barədə "Kossuth" radiostansiyasında çıxışı zamanı deyib.

2024-cü ildə Avropa İttifaqına üzv ölkələrin rəqabət qabiliyyətlərinin artırılması ilə bağlı Budapeşt Bəyannaməsinin qəbul edildiyin xatırladan baş nazir onun əsasən neft və qaz qiymətlərinin aşağı salınması ilə bağlı tədbirləri nəzərdə tutduğunu vurğulayıb.

"Qorxuram ki, vədlərimiz yerinə yetirilməyəcək və enerji qiymətləri ucuzlaşmayacaq. Avropada yananacaq qiymət artır və bu, iqtisadiyyatı məhv edəcək", - deyərək Viktor Orban bildirdi. Macarıstanın hökumət başçısı Ukraynadakı münaqişənin həllində ilk addımların sülhün əldə olunmasına ümid verdiyini və bunun qlobal iqtisadi vəziyyəti yaxşılaşdırmağa kömək edəcəyini vurğulayıb.

O, eyni zamanda Avropa İttifaqının hazırkı liderlərinin bütün üzv ölkələrin maraqlarına uyğun effektiv siyasət həyata keçirə biləcəklərinə inanmadığını açıqlayıb. "Ola bilsin ki, sülh bütün Avropa iqtisadiyyatına müsbət təsir etsin, lakin mən Brüssel, Berlin və ya Parisdən Macarıstan iqtisadiyyatına müsbət təsir göstərə biləcək hər hansı idarəetmə qərarını gözləmirəm", - deyərək Orban əlavə etdi.

Politoloq: "ABŞ səfirliyinin Vaşinqton-Tbilisi münasibətlərinə xələl gətirən kampaniyaya susması anlaşılmazdır"

"Gürcüstan hökuməti və gürcü xalqı ABŞ-nin demokratik yolla seçilmiş Prezidenti Donald Trampa və onun administrasiyasına qarşı aparılan antidemokratik və anti-Amerika kampaniyasından narahatdır".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözlər gürcü politoloq Soso Mncavidzenin ABŞ-nin Gürcüstandakı səfiri Robin Dunniqana müraciətində əksini tapıb. Mancavidze qeyd edib: "ABŞ səfirliyinin Vaşinqton-Tbilisi münasibətlərinə xələl gətirən kampaniyaya susması tamamilə anlaşılmazdır. Gürcüstan cəmiyyəti bu məsələdə sizin mövqeyinizi səbirsizliklə gözləyir".

Mülki aviasiya sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, mülki aviasiyada idarəetmə, tənzimləmə, nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, bu sahədə həyata keçirilən fəaliyyətin optimallaşdırılması və dövlət nəzarətinin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi yanında Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyinin və Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi yanında Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyinin tabeliyində "Mülki Aviasiyada Uçuşların Təhlükəsizliyi üzrə Dövlət Müfəttişliyi" publik hüquqi şəxsin əsasında Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin (bundan sonra - Nazirlik) tabeliyində "Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi" publik hüquqi şəxs yaradılsın.

2. "Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi" publik hüquqi şəxs Nizamnaməsi" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

3. Müəyyən edilsin ki:

3.1. Nazirliyin tabeliyində "Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi" publik hüquqi şəxs (bundan sonra - Agentlik) Azərbaycan Respublikasının ərazisində mülki aviasiya sahəsində dövlət siyasətinin formalaşdırılmasında, həyata keçirilməsində və inkişafında iştirak edən, uçuşların təhlükəsizliyi, aviasiya təhlükəsizliyi

və hava daşımaları üzrə rəsmiyyətin sadələşdirilməsi üçün tənzimləmənin və nəzarətin (keyfiyyət nəzarət də daxil olmaqla), habelə mülki aviasiyada dövlət nəzarəti çərçivəsində təhlükəsizliyin təmini ilə bağlı xidmətlər göstərilməsi sahələrində (bundan sonra - müvafiq sahə) fəaliyyət göstərən publik hüquqi şəxsdir;

3.2. Agentlik bu Fərmanın 1-ci hissəsində qeyd edilən qurumların hüquqi varisidir, onların hüquq və öhdəlikləri, habelə omlakı Agentliyə keçir;

3.3. Agentliyin fəaliyyətinin təşkil və təmin edilməsi xərcləri dövlət büdcəsinin vəsaiti, həmçinin Agentliyin öz fəaliyyətindən, o cümlədən göstərdiyi xidmətlərdən əldə olunan vəsait, beynəlxalq təcrübəyə əsasən aviadaşıyıcılar tərəfindən hava limanlarına və aeronaviasiya xidmətlərinə görə ödənilən məbləğdən nəzarət funksiyaları ilə bağlı yığımlar və qanunla qadağan ediləməyən digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilir;

3.4. Agentliyin fəaliyyətinə ümumi rəhbərliyi və nəzarəti həyata keçirmək üçün dörd üzvdən - sədr və onun üç müavinindən ibarət İdarə Heyəti yaradılsın.

4. Agentliyin təsisçisinin səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi aşağıdakılara həvalə edilsin:

4.1. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə;
4.1.1. Agentliyin nizamnaməsinin təsdiq olunması və nizam-

namə fondunun miqdarının müəyyən edilməsi, onlarda dəyişiklik edilməsi;

4.1.2. Agentliyin idarəetmə orqanlarının yaradılması;

4.1.3. Agentliyin İdarə Heyəti sədrinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsi;

4.1.4. Agentliyin yenidən təşkili və ləğvi;

4.2. Nazirliyə:

4.2.1. bu Fərmanın 4.1-ci bəndində qeyd edilənlər istisna olmaqla, "Publik hüquqi şəxslər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.2-ci maddəsində publik hüquqi şəxsin təsisçisinin səlahiyyətlərinə aid edilmiş digər məsələlərin həlli.

5. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

5.1. hava limanlarının (aeroportların) idarə edilməsi ilə bağlı təkliflərini doqquz ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

5.2. Agentlik işçilərinin xidməti geyim formalarını nümunələrini, fərqləndirmə nişanlarının təsvirini və onların daşınması qaydasını üç ay müddətində təsdiq edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

5.3. Agentlik dövlət qeydiyyatına alındığı gündən bir ay müddətində bu Fərmanın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulan qurumların balansındakı dövlət ömlakının Agentliyin balansına verilməsi və

Agentliyin inzibati bina ilə təmin olunması məsələlərinin həlli üçün tədbirlər görsün;

5.4. Agentliyin 2025-ci ildə saxlanılması xərclərinin bu Fərmanın 1-ci hissəsində qeyd edilən qurumlar üçün cari ildə dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş vəsait çərçivəsində maliyyələşdirilməsi, növbəti illərdə isə dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş xərclərindən ayrıca sotirlə nəzərdə tutulması ilə bağlı tədbirlər görsün;

5.5. bu Fərmanın irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

6. Nazirlik:

6.1. Agentliyin dövlət qeydiyyatına alınması üçün bu Fərmanın qüvvəyə mindiyi tarixdən üç gün müddətində "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestrində" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq tədbirlər görsün;

6.2. bu Fərmanın irəli gələn digər məsələlərin həlli üçün zəruri tədbirlər görsün.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 fevral 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 21 fevral tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

"Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi" publik hüquqi şəxsin nizamnaməsi

1. Ümumi müddəalar

1.1. Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin (bundan sonra - Nazirlik) tabeliyində Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi (bundan sonra - Agentlik) Azərbaycan Respublikasının ərazisində mülki aviasiya sahəsində dövlət siyasətinin formalaşdırılmasında, həyata keçirilməsində və inkişafında iştirak edən, uçuşların təhlükəsizliyi, aviasiya təhlükəsizliyi və hava daşımaları üzrə rəsmiyyətin sadələşdirilməsi üçün tənzimləmənin və nəzarətin (keyfiyyət nəzarət də daxil olmaqla), habelə mülki aviasiyada dövlət nəzarəti çərçivəsində təhlükəsizliyin təmini ilə bağlı xidmətlər göstərilməsi sahələrində (bundan sonra - müvafiq sahə) fəaliyyət göstərən publik hüquqi şəxsdir.

1.2. Agentlik öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin digər fərmanlarını, həmçinin sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının (bundan sonra - BMAT) beynəlxalq standartlarını və tövsiyə olunan təcrübəsini (bundan sonra - beynəlxalq standartlar və tövsiyə olunan təcrübə), digər normativ hüquqi aktları rəhbər tutur.

1.3. Agentlik öz vəzifələrini yerinə yetirərkən və hüquqlarını həyata keçirərkən dövlət orqanları (qurumları), yerli özünüidarəetmə orqanları, beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları ilə, digər hüquqi və fiziki şəxslərlə qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərir.

1.4. Agentlik ümumdövlət və ictimai əhəmiyyət daşıyan fəaliyyətlə məşğul olur. Agentlik bu Nizamnamədə qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul ola bilər.

1.5. Agentliyin müstəqil balans, omlakı, xəzinə və bank hesabları, üzərində öz adı və "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbindən istifadə qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, həmçinin Azərbaycan Respublikası Dövlət Gerbinin təsviri həkk olunmuş möhürü, rəsmi emblemi, müvafiq ştampları və blankları vardır.

1.6. Qanuna uyğun olaraq, Agentliyin əqdrlər bağlamaq, öz adından omlak və qeyri-omlak hüquqları əldə etmək və həyata keçirmək hüququ, həmçinin vəzifələri vardır. Agentlik məhkəmə iddiaçı və ya cavabdeh qismində çıxış edə bilər.

1.7. Agentlik işçilərinin xidməti geyim forması və fərqləndirmə nişanları vardır.

1.8. Agentliyin rəsmi adı aşağıdakı kimidir:

1.8.1. tam halda - "Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi" publik hüquqi şəxs, qısaltdılmış halda - DMAA;

1.8.2. ingilis dilində tam halda - "The State Civil Aviation Agency" publiclegality, qısaltdılmış halda - SCAA.

1.9. Agentlik Bakı şəhərində yerləşir.

2. Agentliyin fəaliyyət istiqamətləri

2.1. Agentliyin fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

2.1.1. müvafiq sahədə dövlət siyasətinin formalaşdırılmasında və həyata keçirilməsində iştirak etmək;

2.1.2. müvafiq sahənin inkişafını təmin etmək;

2.1.3. müvafiq sahədə tənzimləməni və nəzarəti həyata keçirmək;

2.1.4. müvafiq sahədə mülki hava limanlarının, aerodromların, helikopter meydançalarının və digər mülki aviasiya obyektlərinin fəaliyyətinə nəzarəti həyata keçirmək;

2.1.5. müvafiq sahədə Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarına və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə riayət olunmasına nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədilə zəruri tədbirlər görmək;

2.1.6. Azərbaycan Respublikasının hava məkanında uçuşların təhlükəsizliyinin və aviasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsi sistemini təşkil etmək və onun fəaliyyətini təmin etmək üçün tədbirlər görmək;

2.1.7. aviasiya hadisələri və insidentləri baş vermədən, insanların həyat və sağlamlığına, ömlakına zərər vurulmadan, bütövlükdə hər hansı narahatlığa yol verilmədən uçuşların təhlükəsizliyinin daha səmərəli təşkilini təmin etmək;

2.1.8. Azərbaycan Respublikasının hüddurlarında müvafiq sahədə uçuşların təhlükəsizliyinə, aviasiya təhlükəsizliyinə, aviasiya texnikasının səmərəli istifadəsinə və istismarına nəzarəti həyata keçirmək;

2.1.9. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin həyata keçirilməsini təmin etmək;

2.1.10. bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş digər istiqamətlərdə fəaliyyət göstərmək.

3. Agentliyin vəzifələri və hüquqları

3.1. Bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq, Agentliyin vəzifələri aşağıdakılardır:

3.1.1. müvafiq sahədə normativ hüquqi aktların, inkişaf konsepsiyalarının, məqsədlilə proqram və sahə standartları layihələrinin hazırlanmasında və həyata keçirilməsində iştirak etmək;

3.1.2. Agentliyin fəaliyyətinə Nazirliklə və müvafiq sahədə fəaliyyət göstərən digər qurumlarla əlaqələndirmək;

3.1.3. müvafiq sahədə aid beynəlxalq müqavilələrlə bağlı danışıqlarda iştirak etmək;

3.1.4. Agentliyin fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərlə bağlı, "Lisensiyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq, lisensiyaların və ya icazələrin, onların dublikatlarını və əlavələrinin verilməsi, yenidən rəsmiləşdirilməsi, dayandırılması, bərpası və ya ləğvi ilə bağlı rəy, həmçinin müvafiq fəaliyyət növlərinə icazə vermək və icazə şərtlərinə riayət olunmasına nəzarət etmək;

3.1.5. qanunda nəzərdə tutulan hallarda və beynəlxalq tələblərə uyğun olaraq, mülki hava gəmisinin istismarlarına və mülki aviasiya ilə əlaqədar fəaliyyət göstərən bütün fiziki və hüquqi şəxslərə hüquq müyyənedici sənədlər vermək, xarici dövlətlərdə verilən analoji sənədlərinin təminatını, onların verilməsində iştirak etməsi, qüvvədə olma müddətlərinin məhdudlaşdırılması, dayandırılması və ləğvi barədə qərarlar qəbul etmək;

3.1.6. beynəlxalq standartların və tövsiyə olunan təcrübənin milli qanunvericilikdə implementasiyasına mənasibət bildirmək, qeyd edilən beynəlxalq standartların və tövsiyə olunan təcrübənin milli qanunvericilikdə implementasiyası ilə bağlı Nazirliyə təkliflər vermək, mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərə beynəlxalq standartları və tövsiyə olunan təcrübəni əks etdirən icrası məcburi olan göstərişlər vermək;

3.1.7. müvafiq sahədə münasibətləri tənzimləyən beynəlxalq standartlara və tövsiyə olunan təcrübəyə uyğun olaraq, tələblərə riayət edilməsinə nəzarətin həyata keçirilməsini və keyfiyyətə nəzarət sistemini təbiiqini təmin etmək;

3.1.8. müvafiq sahədə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr, onlardan irəli gələn beynəlxalq standartlar və tövsiyə olunan təcrübə ilə müvafiq sahədə münasibətləri

tənzimləyən Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktları və tətbiq olunan təcrübəsi arasında fərqlərin mövcudluğu barədə aidiyyəti üzrə Nazirliyə və BMAT-a məlumat vermək;

3.1.9. uçuşların təhlükəsizliyinin, həmçinin aviasiya təhlükəsizliyinin təmin olunması və idarə edilməsi sahəsinin tənzimləyən daxili qanunvericiliyin, beynəlxalq standartların və tövsiyə olunan təcrübənin tətbiqi məqsədilə təlimatlar hazırlamaq, təsdiq etmək və rəsmi internet informasiya ehtiyatında yerləşdirmək;

3.1.10. beynəlxalq standartları və tövsiyə olunan təcrübəni nəzərə alaraq, Agentliyin strukturunu və fəaliyyətini təkmilləşdirilməsi ilə bağlı Nazirliyə təkliflər vermək;

3.1.11. qabaqcıl beynəlxalq təcrübəyə nəzərə alınmaqla, müvafiq sahədə elmi-texniki nailiyyətlərin tətbiqi ilə bağlı Nazirliyə təkliflər vermək;

3.1.12. uçuşların və aviasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində nəzarəti həyata keçirmək;

3.1.13. uçuşların və aviasiya təhlükəsizliyinin, hava daşımaları üzrə rəsmiyyətin sadələşdirilməsi sahələrində global, regional və milli səviyyədə məlumatların yenilənməni müvafiq aviasiya planlarını hazırlamaq, həmin planların icrasına nəzarət etmək;

3.1.14. BMAT-ın və digər sahəvi beynəlxalq təşkilatların tədbir etdikləri müvafiq sahə üzrə bəyanatları qəbul etmək;

3.1.15. uçuşların təhlükəsizliyinin idarə edilməsi sistemi ilə bağlı beynəlxalq standartları və tövsiyə olunan təcrübənin xidmət təminatçıları tərəfindən səmərəli yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək;

3.1.16. mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər tərəfindən hüquqi və fiziki şəxslərə göstərilən xidmətlərin beynəlxalq standartlara və tövsiyə olunan təcrübəyə uyğunluğuna nəzarət etmək;

3.1.17. təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bütün xidmət təminatçılarından uçuşların təhlükəsizliyi ilə bağlı məlumatları toplamaq, həmin məlumatların vahid bazasını formalaşdırmaq və risklərin qiymətləndirilməsi məqsədilə təhlillər aparmaq, habelə mülki hava gəmiləri uçuşlarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə əlaqədar müvafiq sahədə fəaliyyət göstərən bütün fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinə nəzarəti həyata keçirmək, nəzarət tədbirlərinin nəticələri barəsində Nazirliyə məlumat vermək və aşkarlanmış pozuntuların aradan qaldırılmasını mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərdən tələb etmək;

3.1.18. uçuşların təhlükəsizliyinin məqbul hesab olunan həddini əldə etmək, təhlükə mənbələrini aşkarlamaq və risklərə nəzarət etmək, aviasiya hadisələrinin və insidentlərinin qarşısını almaq üçün uçuşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə nəzarət çərçivəsində, habelə Azərbaycan Respublikasının hava məkanında aeronaviasiya, meteoroloji təminat və telekommunikasiya xidmətlərinin və xidmət vasitələrinin keyfiyyəti ilə bağlı müətləməni fəaliyyət göstərən subyektlərin reysterlərini aparmaq;

3.1.19. xidmət təminatçıları tərəfindən Azərbaycan Respublikasının hava məkanında uçuş qaydalarının tələblərinə riayət olunmasının təmin edilməsinə nəzarəti həyata keçirmək;

3.1.20. mülki pilotsuz uçuş aparatlarını məsafədən idarə edən pilotlara (operatorlara) şahadətnamələr vermək;

3.1.21. mülki hava gəmilərinin dövlət qeydiyyatına və reyestrinə, aviasiya personalının şahadətnamə, vəsiqə və sertifikatlarının, sertifikatlaşdırılmış mülki hava limanlarının, aerodromların və helikopter meydançalarının və mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin reysterlərini aparmaq;

3.1.22. mülki hava gəmisinin istismarçılara və mülki aviasiya ilə əlaqədar fəaliyyət göstərən bütün fiziki və hüquqi şəxslərə verilmiş hüquq müyyənedici sənədlərin tələblərə uyğunluğuna nəzarət etmək;

3.1.23. mülki hava gəmisinin istismarçılarının xüsusi şəraitlərdə uçuş əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə hazırlığı yoxlamaq və onlara müvafiq icazələr vermək;

3.1.24. təşkilati-hüquqi və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən bütün subyektlər üçün mülki hava gəmilərinin və hava limanlarının rejim zonalarının ərazisində digər nəqliyyat vasitələrinin

hərəkətinin təhlükəsizliyinə və istismarına dair texniki tələb, qayda və təlimatların layihələrinin Nazirliyə təqdim etmək, onların icrasına nəzarəti həyata keçirmək;

3.1.33. Azərbaycan Respublikasının ərazisində Azərbaycan Respublikasının ərazisindən təhlükəli yüklərin mülki hava gəmiləri ilə daşınmasını həyata keçirmək istəyən istismarçılara icazələr vermək, habelə xarici dövlətdə müvafiq icazə almış xarici dövlətlərin istismarçılarının tanınmasını həyata keçirmək;

3.1.34. təhlükəli yüklərin mülki hava gəmiləri ilə təhlükəsiz daşınmasına nəzarət etmək;

3.1.35. təhlükəli yüklərin göndərilməsi və mülki hava limanlarında emalı (qəbulu, saxlanması, qorunması və hava gəmisinə yüklənməsi) ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin, təyin olunmuş poçt operatorları tərəfindən təhlükəli yüklərin poçtla göndərilməsi zamanı Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarını, beynəlxalq standartları və tövsiyə olunan təcrübənin şərtlərinə riayət olunmasına nəzarət etmək;

3.1.36. xarici dövlətlərin rəsmi nümayəndə heyətini və (və ya) diplomatik poçtu daşıyan xarici hava gəmilərinin Azərbaycan Respublikasının mülki hava limanlarına emalı (qəbulu, saxlanması, qorunması və hava gəmisinə yüklənməsi) ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin, təyin olunmuş poçt operatorları tərəfindən təhlükəli yüklərin poçtla göndərilməsi zamanı Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarını, beynəlxalq standartları və tövsiyə olunan təcrübənin şərtlərinə riayət olunmasına nəzarət etmək;

3.1.37. mülki eksperimental və mülki hava gəmiləri ilə hərbi avadanlığın (ləvazimatın), hərbi avadanlıq (ləvazimat) hesab ediləməyən təhlükə potensialı, o cümlədən xüsusilə təhlükəli yüklərin (malların) daşınması üçün icazə vermək;

3.1.38. xarici ölkələrin dövlət aviasiyasına məxsus hava gəmilərinin Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq hava limanlarına emalı (qəbulu, saxlanması, qorunması və hava gəmisinə yüklənməsi) ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin, təyin olunmuş poçt operatorları tərəfindən təhlükəli yüklərin poçtla göndərilməsi zamanı Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarını, beynəlxalq standartları və tövsiyə olunan təcrübənin şərtlərinə riayət olunmasına nəzarət etmək;

3.1.39. Azərbaycan Respublikasının hüddurlarında müvafiq sahədə uçuşların təhlükəsizliyinə, aviasiya texnikasının səmərəli istifadəsinə və istismarına nəzarəti təmin etmək;

3.1.40. mülki hava gəmilərinin uçuşa və istismara yararlılığının təmin edilməsinə, mülki hava gəmilərinə texniki xidmət göstərilməsinə nəzarəti həyata keçirmək;

3.1.41. aviasiya texnikasının təmirini və texniki xidməti həyata keçirən təşkilatları və istismarçılar tərəfindən uçuşa yararlılıq normalarına riayət olunmasına nəzarət etmək;

3.1.42. Azərbaycan Respublikasının hava məkanında və mülki hava limanlarında hava gəmilərinin uçuşlarına aeronaviasiya, telekommunikasiya, informasiya xidmətləri və meteoroloji xidmət göstərilməsini təşkil etmək və həmin xidmətləri göstərən üçün tələblərin müəyyənləşdirilməsində iştirak etmək;

3.1.43. mülki hava limanlarının, aerodromların, helikopter meydançalarının beynəlxalq uçuşlar üçün açılması (bağlanılması) barədə Nazirliyə təkliflər vermək;

3.1.44. aerodromların ərazisinin hüddurlarında yaşayış məntəqələrinin layihələndirilməsinə, inşasına, habelə sonayə, kənd təsərrüfatı və digər obyektlərin inşasına və yenidən qurulmasına uçuşların təhlükəsizliyinə dair tələblərə riayət edilməklə, Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinə uyğun olaraq razılıq vermək;

3.1.45. uçuşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən hava limanları və aerodromların təhlükəsizlik zonalarında binaların, qurğuların və obyektlərin yerləşdirilməsinə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi qayda-
dada razılıq vermək;

3.1.46. mülki aviasiyaya hava hərəkəti xidmətlərini təmin edən xidmət təminatçılarına hava hərəkətinə xidmətin, o cümlədən meteoroloji xidmətin həyata keçirilməsinə razılıq vermək;

3.1.47. hava limanlarının (aerodromların), yerüstü nəqliyyat vasitələrinin texniki və yerüstü xidmətlər göstərən xüsusi avtonəqliyyatın istismarını, uçuşların radio-ışığı texniki təminatını, aerodromların sertifikatlaşdırma tələblərinə uyğun istismarı ilə bağlı müfəttiş yoxlamaları aparmaq;

3.1.49. Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinə və "Lisensiyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, hava limanlarının, aerodrom və helikopter meydançalarının inşası və yenidən qurulması ilə əlaqədar müvafiq ərazilərin ayrılması, tədqiqat, layihələndirmə və tikinti fəaliyyəti üçün rəy vermək və bu işlərin aidiyyəti qurumlarla əlaqələndirilməsi məqsədilə işçi qrupları yaradılması ilə bağlı Nazirliyə təkliflər vermək;

3.1.50. mülki aviasiyanın fəaliyyəti ilə bağlı ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində ümumi koordinasiya işi aparmaq;

3.1.51. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Aviasiya Təhlükəsizliyi üzrə Respublika İdarəetmə Komissiyası Katibliyinin funksiyalarını həyata keçirmək;

3.1.52. mülki hava limanlarında hava gəmiləri üçün müəyyən edilmiş uçuş vaxt slotlarının paylanması işində iştirak etmək, bu sahədə nəzarəti həyata keçirmək, aşkar edilmiş nöqsanlarla bağlı tədbirlər görmək;

3.1.53. aviasiya hadisəsi zamanı axtarış və xilasetmə işlərinin təşkilində iştirak etmək;

3.1.54. Azərbaycan Respublikasının ərazisində və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə əsasən digər ərazilərdə qəza-ığrımış mülki hava gəmisinin və sərnişinlərinin axtarışı və xilasetmə işində iştirak etmək, bu sahədə nəzarəti həyata keçirmək;

3.1.55. Azərbaycan Respublikasının ərazisində (mülki hava limanlarında və onlardan kənarında) mülki hava gəmilərinə münasibətdə qəza-xilasetmə və yağın-söndürmə işlərinin təşkilinin monitorinqini aparmaq;

3.1.56. fəvqəladə hallarda aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə birlikdə müvafiq sahədə fəaliyyət göstərən müəssisə, idarə və təşkilatlarda səfərbərlik hazırlığını həyata keçirmək, mülki müdafiə tədbirləri görmək, fəvqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılmasında iştirak etmək;

3.1.57. mülki hava gəmilərinə münasibətdə baş vermiş aviasiya hadisələri və insidentləri ilə bağlı hadisə yerində iştirak, aviasiya hadisələrinin və insidentlərinin araşdırılması üzrə daimi komissiyaya yardım göstərmək, aviasiya hadisələrinin və insidentlərinin qarşısını almaq məqsədilə aviasiya ictimaiyyəti arasında informasiyanın yayılmasını həyata keçirmək, aviasiya hadisələrinin və insidentlərinin uçuşunu aparmaq;

3.1.58. aviasiya hadisələrinin və insidentlərinin monitorinqinin, onların araşdırılmasına nəzarətin həyata keçirilməsi və qarşısını almaq məqsədilə uçuşların təhlükəsizliyinin idarə edilməsi sistemi üzrə məlumatların avtomatlaşdırılması qaydada toplanılması və təhlili sistemini təsdiq və tətbiq etmək;

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 21 fevral tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

"Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi" publik hüquqi şəxsin nizamnaməsi

Əvvəli 10-cu səh.

3.1.59. aviasiya hadisələrinin və insidentlərinin araşdırılmasında və araşdırma materiallarının tərtibində iştirak etmək;

3.1.60. mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər tərəfindən müvafiq sahədəki insidentlərə dair xidməti araşdırmanın vəziyyəti ilə bağlı monitorinq keçirmək;

3.1.61. aviasiya hadisələrinin qarşısının alınmasına dair tövsiyələr hazırlamaq məqsədilə Azərbaycan Respublikasının mülki aviasiya hava gəmilərinin uçurlarının təhlükəsizlik vəziyyəti ilə bağlı təhlillər aparmaq, onların nəsrini və xidmət təminatçılarına göndərilməsini təmin etmək;

3.1.62. beynəlxalq müqavilələrə əsasən Azərbaycan Respublikasında və Azərbaycan Respublikasının hüddüdlərindən kənarında uçuş marşrutlarını təsdiq etmək, bu marşrutların istismarına, habelə "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən müntəzəm və qeyri-müntəzəm (çarter) uçuşların həyata keçirilməsinə icazə vermək;

3.1.63. müvafiq sahəyə aid beynəlxalq müqavilələrin (sazişlərin) layihələrini işləyib hazırlamaq, yeni hava əlaqələrini (marşrutlarını), beynəlxalq hava daşımalrı üçün uçuş tezliklərini və onların yerinə yetirilməsinin kommersiya şərtlərini müəyyən etmək;

3.1.64. qəza halları istisna olmaqla, hava gəmisində olan şəxslərin həyat və sağlamlığına təhlükə yarandıqı hallarda və ya texniki nasazlıq səbəbindən Azərbaycan Respublikasının hava məkanına daxil olan beynəlxalq uçuşları yerinə yetirən hava gəmilərinin emması üçün, "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, hava limanını müəyyən etmək;

3.1.65. "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, dövlət qurumlarının təkliflərinə əsasən, hava məkanının konkret hissələrini mülki aviasiya üçün qadağan olunmuş və ya məhdudlaşdırılmış zona kimi müəyyən etmək;

3.1.66. Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerli hava xətlərində aviadaşımalar və aviasiya xidmətinin bütün növləri ilə bağlı tarif və yığımların tətbiqinə dair Nazirliyə təkliflər vermək;

3.1.67. "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, hava nəqliyyatı vasitələri ilə xarici ölkələrə və ya xarici ölkələrdən daşınan sərnişinlərin icbari fərdi qəza sığortası üzrə icbari qaydada sığortalanmasına nəzarət etmək;

3.1.68. beynəlxalq hava daşımalrı ilə məşğul olan mülki hava gəmiləri heyətlərini və Agentlik personalının pasport-viza təminatı üçün tədbirlər görmək;

3.1.69. Agentliyin nəzarət funksiyasını həyata keçirən müfəttişlərinin xüsusi geyim forması ilə, əməyin təhlükəsizliyi ilə bağlı fərdi qoruyucu vasitələrə və solahiyyətövlərini təsdiqləyən vəsiqələrə təmin etmək;

3.1.70. aviadaşımalar bazarının rəqabət əsasında formalaşdırılması ilə bağlı Nazirliyə təkliflər vermək, mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin rəqabət məhdudlaşdırılan hərəkətlərinin qarşısının alınması üçün müvafiq tədbirlər görülməsi ilə əlaqədar Nazirliyə məlumat vermək;

3.1.71. fəaliyyət istiqamətləri üzrə elektron xidmətləri "Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi və elektron hökumətlə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq təşkil etmək;

3.1.72. kargüzərliyi və vətəndaşların qəbulunu müvafiq normativ hüquqi aktların tələblərinə uyğun təşkil etmək, Agentlik əməkdaşlarının əlavə təhsilini və peşakarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər görmək;

3.1.73. öz fəaliyyəti haqqında əhalinin məlumatlandırılması, internet saytının yaradılmasını, malik olduğu və siyahısı "İnformasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş açıqlanmalı olan ictimai informasiyanın həmin saytda yerləşdirilməsini və bu informasiyanın daim yenilənməsini təmin etmək;

3.1.74. Agentliyi ayrılan büdcə vəsaitindən, kredit, qrant və digər maliyyə vəsaitindən təyinatı üzrə səmərəli istifadə olunmasını təmin etmək;

3.1.75. dövlət və kommersiya sirtinin, habelə məxfilik rejiminin qorunması üçün tədbirlər görmək;

3.1.76. Agentliyin informasiya təminatını təşkil etmək və onun təhlükəsizliyini təmin etmək;

3.1.77. mülki aviasiyaya dair müvafiq texnoloji, texniki, iqtisadi, maliyyə, sosial, ekoloji və digər məlumatlardan ibarət informasiya sistemi yaratmaq;

3.1.78. hava limanları xidmətləri və aeronaviqasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərə münasibətdə iqtisadi nəzarəti həyata keçirmək və Nazirliyə hesabatlar təqdim etmək;

3.1.79. mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin, o cümlədən mülki hava limanlarının fəaliyyətinin iqtisadi tənzimlənməsini hə-

yata keçirmək, iqtisadi və maliyyə vəziyyətini təhlil etmək;

3.1.80. müvafiq sahəyə maliyyə yardımı və texniki yardım cəlb edilməsi məqsədilə beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığa dair Nazirliyə təkliflər vermək;

3.1.81. müvafiq sahəyə investisiyaların cəlb edilməsi və onlardan səmərəli istifadə üçün əlverişli şərait yaradılmasına dair təkliflər hazırlamaq;

3.1.82. müvafiq sahədə peşəkar mütəxəssislərin hazırlanması və təlim kursu proqramlarının tərtibi ilə bağlı tələbləri müəyyən etmək, aidiyyəti tədris mərkəzlərinin təlim kursu proqramlarını təsdiq etmək və onların həyata keçirilməsində iştirak etmək;

3.1.83. müvafiq sahədə müqavilə əsasında ödənişli əsaslarla hazırlıq kursları və təlimlər təşkil etmək;

3.1.84. müvafiq sahədə fəaliyyət göstərən mütəxəssislərin ayrı-ayrı kateqoriyalarının sağlamlıq vəziyyətinin, həmçinin onların peşəkar hazırlıq səviyyəsinin yoxlanılması üçün tədbirlər görmək, onların nəzəri və praktiki bilik səviyyəsi üzrə testlər keçirmək;

3.1.85. uçuş heyətinə mürəkkəb uçuş (hava) şəraitlərində uçuşlara icazələr verilməsi üçün yoxlamalar həyata keçirmək;

3.1.86. uçuş heyətinin, hava hərəkətinə xidmət dispetçerlərinin və digər aviasiya personalının sağlamlığına tibbi nəzarətin monitorinqini keçirmək;

3.1.87. müvafiq sahədə inzibati xəta əlamətləri aşkar etdikdə, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə uyğun olaraq tədbirlər görmək, cinayət əlamətləri olduqda isə aidiyyəti üzrə məlumat vermək;

3.1.88. Agentliyin fəaliyyəti ilə bağlı daxil olan müraciətlərə "Vətəndaşların müraciətləri haqqında", "İnzibati icraat haqqında" və "İnformasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq baxmaq və qanunla müəyyən edilmiş qaydada tədbirlər görmək;

3.1.89. dövlət və hökumət başçıları, habelə yüksək vəzifəli nümayəndə heyətləri üçün nəzərdə tutulmuş uçuşların (liter reyslərin) hazırlanmasına və yerinə yetirilməsinə nəzarəti həyata keçirmək;

3.1.90. "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda və aviasiya sahəsinin tənzimləyən digər normativ hüquqi aktlarda müəyyən olunmuş hallarda mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər tərəfindən təqdim edilmiş sənədləri təsdiq etmək;

3.1.91. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə tənzimlənmə və Agentliyin solahiyyətinə aid olan məsələlər üzrə Azərbaycan Respublikasının götürdüğü öhdəliklərin yerinə yetirilməsini təmin etmək;

3.1.92. bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

3.2. Öz vəzifələrini yerinə yetirmək üçün Agentliyin aşağıdakı hüquqları vardır:

3.2.1. müvafiq sahədə normativ hüquqi aktın layihəsinin qəbul olunması, aktda dəyişiklik edilməsi, aktın sərəh edilməsi, qüvvəsinin dayandırılması və ya ləğvi haqqında Nazirliyə təkliflər vermək;

3.2.2. müvafiq sahə üzrə beynəlxalq müqavilələrə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxması barədə Nazirliyə təkliflər vermək;

3.2.3. müvafiq sahədə beynəlxalq təcrübənin tətbiqi imkanlarının araşdırılması məqsədilə beynəlxalq təşkilatlarla, xarici dövlətlərin aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə əməkdaşlıq etmək, xarici dövlətlərin müvafiq təcrübəsini öyrənmək;

3.2.4. müvafiq sahə üzrə təkliflərin işlənilib hazırlanmasında və həyata keçirilməsində iştirak etmək;

3.2.5. müvafiq sahədə yoxlamalar aparmaq, icrası məcburi olan göstərişlər və sərəncamlar vermək və bundan irəli gələn digər tədbirlər görmək;

3.2.6. fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərə bağlı araşdırmalar aparmaq, işçi qruplar, komitələr və komissiyalar yaratmaq, həmçinin onların yaradılması təşəbbüsü ilə çıxış etmək və işində iştirak etmək;

3.2.7. uçuşların təhlükəsizliyinin, aviasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, aviasiya hadisələrinin və insidentlərinin araşdırılması məsələlərinə dair məlumatları əldə etmək;

3.2.8. dövlət orqanlarına (qurumlarına), yerli özüniidarətmə orqanlarına, hüquqi və fiziki şəxslərə, o cümlədən mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərə zəruri məlumatlar (sənədlər) barədə sorğu vermək və onlardan belə məlumatları (sənədləri) almaq;

3.2.9. müvafiq sahədə beynəlxalq standartların və tövsiyə olunan təcrübənin icrası məqsədilə elmi və kommersiya təşkilatlarını, müstəqil ekspertləri və mütəxəssisləri, o cümlədən xarici mütəxəssisləri müqavilə əsasında öz fəaliyyətinə cəlb etmək;

3.2.10. mülki aviasiyada dövlət nəzarəti çərçivəsində təhlükəsizliyin təmini ilə bağlı yerli və xarici fiziki və hüquqi şəxslərə müqavilə əsasında xidmətlər göstərmək;

3.2.11. Agentliyin fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərə bağlı konfranslar, müşavirələr, seminarlar keçirmək və digər tədbirlər təşkil etmək;

3.2.12. əməkdaşlarını dövlət təftişlərinə və digər mükafatlara təqdim etmək, onların həvəsləndirilməsi üçün tədbirlər görmək;

3.2.13. fəaliyyət istiqamətləri üzrə rəy və təkliflər vermək, təhlillər və ümumiləşdirmələr aparmaq, analitik materiallar hazırlamaq;

3.2.14. müvafiq sahənin fəaliyyətini tənzimləmək məqsədilə strukturların yaradılması, ləğvi və yenidən təşkil olmaqla tədbirlər vermək;

3.2.15. Agentliyin müfəttiş yoxlamalarını həyata keçirən müfəttiş heyəti vasitəsilə hava gəmilərinə, xidməti otaqlara daxil olmaq, texniki vasitələrə, mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin fəaliyyətinə dair bütün sənədlərə (məlumatlara) maneəsiz tanışı olmaq, müvafiq sahədə çalışan vəzifəli şəxslərə uçuşların və aviasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məsələləri barədə tapşırıqlar və müfəttiş göstərişləri vermək, habelə onların icra müddətlərini müəyyən etmək;

3.2.16. geyim formaları nümunələrinin, fərqlənmə nişanlarının və mülki aviasiyada geyim formalarının daşınması qaydalarının təsdiq edilməsini dair təkliflər vermək;

3.2.17. təşkilati-hüquqi və mülkiyyət formalarından asılı olmayaraq, mülki hava gəmilərinin uçuşlarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə əlaqədar müvafiq sahədə fəaliyyət göstərən bütün hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyətinin müfəttiş yoxlamaları keçirilən zaman mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən müvafiq subyektlərin nümayəndələrini bu yoxlamalara cəlb etmək;

3.2.18. uçuşların təhlükəsizliyinə, aviasiya təhlükəsizliyinə birbaşa təhdid yaradan çatışmazlıqlar və pozuntular aşkar olduqda, həmin təhdidlər aradan qaldırılanaqəd mülki hava gəmilərinin və aerodromların, onların avadanlığının istismarını dayandırmaq, mülki aviasiya mütəxəssislərini işdən kənarlaşdırmaq və bu hallar üzrə təqsirli şəxslərin məsuliyyəti cəlb edilməsi məqsədilə zəruri tədbirlər görmək;

3.2.19. hərbi və digər xüsusi rejimli zonaların yaxınlığında yerləşən hava limanları və aerodromların təhlükəsizliyinə təhdidlər yarandıqda, həmin hava limanlarının və (və ya) aerodromların təhlükəsizliyi təmin olunana qədər mülki məqsədlər üçün istismarına məhdudlaşdırılmalı tədbirlər etmək və ya onların fəaliyyətini dayandırmaq;

3.2.20. BMAT tərəfindən nəşri tələb edən Aeronaviqasiya Məlumatlar Toplusunun, Aeronaviqasiya Məlumat Xidmətinin və heyətə vaxtında çatdırılması mühüm olan məlumatlardan ibarət bildirişin yayımlanmasını təmin etmək;

3.2.21. xüsusi bülletenlər və digər nəşrlər buraxmaq;

3.2.22. müvafiq sahədə maliyyə-iqtisadi, investisiya və tarif-qiyəmə siyasətinin formalaşdırılmasında və həyata keçirilməsində iştirak etmək;

3.2.23. dövlət orqanlarının (qurumlarının), yerli özüniidarətmə orqanlarının, hüquqi və fiziki şəxslərin müvafiq sahə üzrə fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi barədə Nazirliyə təkliflər vermək;

3.2.24. müvafiq sahədə işlər görmək və xidmətlər göstərmək;

3.2.25. sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq, təsərrüfat cəmiyyətləri yaratmaq və ya onlarda iştirak etmək;

3.2.26. "Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda müəyyən olunmuş qaydada və məbləğdə dövlət rüsumu, habelə qanunla müəyyən olunmuş hallarda digər ödənişlər tutmaq;

3.2.27. bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş digər hüquqları həyata keçirmək.

4. Agentliyin idarə olunması

4.1. Agentlik öz fəaliyyətində və idarəetmədə mütərəqqi korporativ idarəetmə standartlarını tətbiq edir.

4.2. Agentliyin idarəetmə orqanı onun İdarə Heyətidir.

4.3. Agentliyə ümumi rəhbərliyi və nəzarəti 4 (dörd) üzvdən - sədr və onun 3 (üç) müavinindən ibarət İdarə Heyəti həyata keçirir. İdarə Heyətinin sədrini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, İdarə Heyəti sədrinin müavinlərini isə Azərbaycan Respublikasının rəqəmsal inkişaf və neqliyyat naziri vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir.

4.4. İdarə Heyətinin sədri müvəqqəti olmadıqda, onun solahiyyətövlərini İdarə Heyəti sədrinin müavinləri arasından sədrin müəyyən etdiyi şəxs icra edir.

4.5. İdarə Heyətinin vəzifələri aşağıdakılardır:

4.5.1. təsisçinin solahiyyətövlərinin həyata keçirilməsi üçün Nazirliyə təkliflər vermək və sənədlər (o cümlədən Agentliyin maliyyə hesabatını və fəaliyyətinə dair illik hesabatı) təqdim etmək;

4.5.2. Nazirliklə razılaşdırmaqla, Agentliyin maliyyə planlaşdırmasını və büdcəsini təsdiq etmək;

4.5.3. Agentliyin inkişaf istiqamətləri ilə bağlı Nazirliyə təkliflər vermək, strateji məqsəd və planlarını müəyyən etmək;

4.5.4. Agentliyin fəaliyyətini təşkil etmək;

4.5.5. Agentliyin strukturunu, əməyin ödənişi fondunu, işçilərinin say həddinin və BMAT-nin beynəlxalq standartları və tövsiyə olunan təcrübəsinə uyğun olaraq, onların əməkdaşlarının (vəzifə maaşının, vəzifə maaşına əlavələrin, mükafatların və digər ödənişlərin) məbləğlərinin müvafiq sahədə çalışan personalın əməkhaqqından az olmamaq şərti ilə təsdiq edilməsi, o cümlədən Agentliyin əldə etdiyi vəsait (dövlət büdcəsindən və dövlət məxsus digər fondlardan ayrılan vəsait istisna olmaqla) hesabına işçilərə əlavə ödənilən həvəsləndirmə sisteminin müəyyənəndirilməsi ilə bağlı Nazirliyə təkliflər vermək;

4.5.6. Nazirliyin razılığı ilə Agentliyin təsərrüfat cəmiyyətlərinin yaradılması və ya onlarda iştirak barədə, həmçinin idarə, filial və nümayəndəliklərinin yaradılması barədə qərar qəbul etmək;

4.5.7. Agentliyin fəaliyyətinə dair daxili qaydaları (o cümlədən maraqlar münafişsinin istisna olunması qaydasını), habelə idarə, filial və nümayəndəliklərinin əsasnamələrini, təsərrüfat cəmiyyətlərinin nizamnamələrini Nazirliklə razılaşdırmaqla təsdiq etmək;

4.5.8. Agentliyin fəaliyyətinə dair illik hesabatı dnləmək;

4.5.9. Agentliyin kənar auditorunu təyin etmək və audit hesabatını qəbul etmək;

4.5.10. kənar auditorun yoxlamalarının, habelə digər yoxlamaların nəticələrinə dair tədbirlər görmək və bu barədə Nazirliyə məlumat vermək;

4.5.11. Nazirliyin razılığı ilə Agentliyin xalis aktivlərinin dəyərinin 25 (yirmi beş) faizindən artıq məbləğdə olan əqdin (xüsusi əhəmiyyətli əqdin) və aidiyyəti şəxslə dəyəri Agentliyin aktivlərinin 5 (beş) faizini və daha çox hissəsini təşkil edən əqdin bağlanması haqqında qərar qəbul etmək;

4.5.12. bu Nizamnamənin 3.1.74-cü yarımbəndində nəzərdə tutulan vəsaitdən təyinatı üzrə səmərəli istifadə olunmasını təmin etmək;

4.5.13. Agentliyin strateji məqsəd və planlarını, habelə büdcəsinin icrasına nəzarət etmək;

4.5.14. aidiyyəti şəxslə dəyəri Agentliyin aktivlərinin 5 (beş) faizədən çox hissəsini təşkil edən əqdin bağlanması haqqında qərar qəbul etmək;

4.5.15. bu Nizamnamənin 3.1.1-ci və 3.2.1-ci yarımbəndlərində nəzərdə tutulmuş məsələlərin həlli üçün tədbirlər görmək;

4.5.16. İdarə Heyəti üzvlərinin müraciətlərinə baxmaq və qərar qəbul etmək;

4.5.17. Agentliyin fəaliyyəti ilə əlaqədar İdarə Heyəti sədrinin solahiyyətövlərinə aid edilməyən bütün digər məsələlər barədə qərar vermək.

4.6. İdarə Heyətinin sədri ayda azı bir dəfə İdarə Heyətinin icaslarını üzvlərinə və icaslara sədrlik edir. İdarə Heyətinin icaslarının keçirilməsi təşəbbüsü ilə İdarə Heyətinin üzvü çıxış edir. İdarə Heyətinin icasları üzvlərinin yarıdan çoxu iştirak etdikdə solahiyyətdir. İdarə Heyətinin icasında hər üzvün bir səsi olmaqla qərarlar sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Səsvərmə zamanı üzvlərin bitərəf qalmasına icazə verilmir. Səslərin sayı bərabər olduqda, iclas sədrlik edən səs həlledicidir.

4.7. İdarə Heyətinin üzvlərinə, habelə İdarə Heyətinin icaslarına dəvət olunan şəxslərə İdarə Heyətinin icaslarının keçirilməsi üçün və vaxt, habelə gündəliyə daxil edilmiş məsələlər barədə iclasa azı 3 (üç) iş günü qalmış, zəruri sənədlər əlavə edilməklə yazılı məlumat verilir.

4.8. İclasın gündəliyinə İdarə Heyətinin hər hansı üzvünün maraqlarına toxunan məsələ çıxarıldıqda, həmin üzvünə bağlı maraqları haqqında ətraflı məlumat verilməli, bu məsələnin müzakirəsində və həmin məsələyə dair səsvərmədə iştirak etməməlidir.

4.9. Gündəliyə daxil edilməmiş və ya tələb olunan aidiyyəti sənədləri iclasdan əvvəl təqdim edilməmiş məsələlər barədə, bütün iştirakçı üzvlərin razılıq verdiyi hallar istisna olmaqla, qərar qəbul edilə bilməz.

4.10. İdarə Heyətinin sədri:

4.10.1. Agentliyin cari fəaliyyətinə rəhbərlik edir və onu təmsil edir;

4.10.2. İdarə Heyətinin fəaliyyətini təşkil edir, icaslarının gündəliyini müəyyənəndirir və icaslara sədrlik edir;

4.10.3. öz təşəbbüsü və ya İdarə Heyətinin digər üzvünün təşəbbüsü ilə İdarə Heyətinin icaslarını çağırır;

4.10.4. öz təşəbbüsü, habelə İdarə Heyətinin hər hansı bir üzvünün təklifi əsasında digər şəxsləri İdarə Heyətinin icasında iştirak etməyə dəvət edir;

4.10.5. Agentlikdə müraciətlərə baxılmanı və vətəndaşların qəbulunu təmin edir;

4.10.6. Agentliyin fəaliyyətinin təşkili ilə əlaqədar icrası məcburi olan daxili sərəncam və əmr-lər verir;

4.10.7. Agentliyin fəaliyyət istiqamətlərinə dair qəbul olunmuş aktların icrasını təşkil edir, yoxlayır və buna nəzarəti həyata keçirir;

4.10.8. özünnün və Agentliyin struktur bölmələrinin vəzifəli şəxslərinin qanunvericiliyə zidd olan qərarlarını ləğv edir;

4.10.9. müəyyən edilmiş struktur, əməyin ödənişi fondu və işçilərin say həddi daxilində Agentliyin Aparatının, onun idarə, filial və nümayəndəliklərinin və tabeliyindəki digər qurumların strukturunu, ştat cədvəlini və xərclər smetasını Nazirliklə razılaşdırmaqla təsdiq edir;

4.10.10. Agentlik işçilərinin vəzifə maaşlarının, vəzifə maaşlarına əlavələrin, mükafatların və digər ödənişlərin verilməsini əməyin ödənişi fondu çərçivəsində təşkil edir;

4.10.11. Agentliyin, o cümlədən onun idarə, filial və nümayəndəliklərinin, habelə tabeliyindəki digər qurumların işçilərinin (təsərrüfat cəmiyyətlərində isə yalnız rəhbərlərin) vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsi, onlar barəsində həvəsləndirmə və intizam tənbehi tədbirləri görülməsi barədə qərarlar qəbul edir;

4.10.12. əməkdaşlarını dövlət təftişlərinə və digər mükafatlara təqdim edir, onların həvəsləndirilməsi üçün tədbirlər görür;

4.10.13. işçilərin sosial hüquqlarının həyata keçirilməsini təmin edir, işçilərin maddi təminatının və əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması, habelə mülki aviasiya personalına tətbiq edilən xidmət şərtlərinin Agentliyin işçilərinə də tətbiq edilməsi üçün tədbirlər görür;

4.10.14. bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş solahiyyətlər çərçivəsində Agentliyin adından əməliyyatlar aparır, müqavilələr bağlayır və onların yerinə yetirilməsini təmin edir;

4.10.15. Agentliyin əmlakından bu Nizamnamədə nəzərdə tutulmuş məqsədlərə uyğun istifadə olunmasına nəzarət edir;

4.10.16. Agentliyin fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı məşvərətçi komitələr və işçi qrupları yaradır;

4.10.17. Agentliyin fəaliyyət istiqamətləri üzrə dövlət sirtinin, habelə qanunla qorunan digər məlumatların mühafizəsi üçün zəruri tədbirlər görür;

4.10.18. Agentliyin kargüzərliyi və arxiv işinin aparılmasını təmin edir.

4.11. İdarə Heyətinin üzvləri:

4.11.1. İdarə Heyətinin solahiyyətövlərinə aid məsələlərin həllində iştirak edirlər;

4.11.2. İdarə Heyətinin iclasının gündəliyi ilə və baxılması nəzərdə tutulmuş materiallarla əvvəlcədən tanış olurlar;

4.11.3. İdarə Heyətinin qəbul ediləcək qərarlarına dair fikir bildirirlər;

Ana təbiətimizi qorumalıyıq

Əgər kimsə sağlam ağacı kəirsə, özünə, ölkəsinə, millətinə xəyanət edir

Azərbaycan xalqı vətənsəvar, torpaqsəvar xalqdır. Ululardan biza miras qalan vətəni, torpağı, təbiəti həftə o qədər müqəddəs bilir ki, ona "ana vətən", "ana torpaq", "ana təbiət" deyər xitab edirik... Təbiət bizim ümumi evimizdir. Onu sevmək, qorumaq hər bir insanın vəzifəsi, vətəndaşlıq borcudur. Əslinə qalsa, təbiət sevgisi də bizə ulularımızdan miras qalma çox qiymətli mənəvi xəzinədir.

Xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev Azərbaycan təbiətinə xüsusi önəm vermiş, onun daim təbiəti və ilkin toxunulmazlığını qorumağın vacibliyini zəruri saymışdır. "Mən dəfələrlə demişəm, bir də deyirəm, kim hansı bir sağlam ağacı kəirsə, hesab edin ki, o, mənim qolumu, barmaqlarımı kəsir... İnsan qurmalıdır, yaratmalıdır... hər bir insan ağac ökməlidir, becərməlidir, böyütməlidir. Əgər kimsə sağlam ağacı kəirsə, o, nöinki xalqına, millətinə, ölkəsinə xəyanət edir, o, öz ailəsinə, özü-özünə xəyanət edir. Ona görə də siz hər bir ağacı qorumalıyıq, hər bir ağacın qorunmasını uğrunda mübarizə aparmalıyıq..." Ümummilli Liderin bu möhtəram kəlmələri qədər şəxsiyyətini təbiəti nə qədər sevdiyini, ona nə qədər bağlı olduğunu ifadə edir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəngin maddi sərvətlərimizə - yaşıllığa, meşələrə, dağlara, çaylara, bulaqalara, bir sözlə, təbiətə münasibəti Azərbaycanca nəhayətə qədər sevgidən, ana Vətənə olan sonsuz məhəbbətdən irəliləyir.

Ulu Öndərin Azərbaycan təbiətinə qayğısı bir övladın anasına göstərdiyi qayğı qədər səmimi, təmənnaş idi. Bu gün Prezident İlham Əliyev, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva bütün sahələrdə olduğu kimi, Ulu Öndərin ekoloji arzu və tövsiyələrini də dönmədən və qətiyyətli həyata keçirirlər. Ölkədə yaşllaşdırma kütləvi, stabil və davamlı prosessa, vətəndaş vərdişinə çevrilib.

Təsədüfi deyil ki, 2024-cü il Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə ölkəmizdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilmişdi. Sərəncamda Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq ictimaiyyətin etibarlı və məsuliyyətli üzvü kimi iqlim dəyişmələrinin fə-

sadlarına qarşı mübarizəyə öz töhfəsini verdiyi qeyd olunur. Bildirilir ki, Azərbaycanın 2030-cu ilə qədər sosial-iqtisadi inkişafına dair beş milli prioritetindən biri "Təmiz ot-raf mühit və yaşıl artım ölkəsi" kimi müəyyənləşdirilmişdir. Həmin prioritetə uyğun olaraq, ot-raf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşılıqların bərpası və artırılması, su ehtiyatlarından və dayanıqlı enerji mənbələrindən səmərəli istifadənin təmin edilməsi istiqamətində işlər aparılması mühüm vəzifə olaraq qarşıya qoyulub. Azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən genişmiqyaslı bərpə və yenidənqurma prosesində ot-raf mühitin qorunması prioritetdir. Sənəddə xüsusi olaraq vurğulanırdı ki, "BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29 kimi mötəbər bir tədbiri Azərbaycanca keçirilməsi ilə əlaqədar yekdil qərarın verilməsi beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən Azərbaycana böyük hörmət və etimadın, eləcə də ölkəmizin milli, regional və qlobal səviyyədə ot-raf mühitin qorunması, iqlim dəyişmələrinin qarşısının alınması işinə töhfəsinin təqdir olunmasının bariz nümunəsidir".

Xatırladaq ki, ermənilər Qarabağda separatçılıq hərəkatına 1988-ci ilin noyabrında Şuşanın qədim tarixə malik nadir təbiəti sərvətlərindən olan Topxana meşəsində ekoloji terrorla başladılar. Şuşa rayonu ərazisindəki torpaqların 20 faizini əhatə edən bu meşə vaxtilə əsl təbiət möcüzəsini xatırladırdı. Topxanada yaşıl bilinməyən müxtəlif növ ağaclar var idi. Xalqımız bu terrora qarşı qəti mövqeyə sərgiləyib ayağa qalxdı.

İftixarla qeyd edə bilərik ki, bu gün ölkəmizin hər yerində qələbə ruhu hakimdir. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, Qarabağın tacı olan Şuşanın düşmənlər tapdığından

azad edilməsi tarixi Qələbənin simvoludur. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan bərpə-quruculuq işləri yenidən bu yerlərə həyat verir, ermənilərin ekoloji sistemə vurduqları ziyan aradan qaldırılır. Xalqımızı möhtəşəm Qələbəyə aparacaq 44 günün şərəfinə ölkə üzrə 44 min ağac əkilməsi aksiyası keçirildi. Həç də təsadüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva Zəngilanə səfərləri zamanı Bəsitçay Dövlət Təbiət Qoruğunda çinar ağacları, Şuşada, Cidirdə şam ağacları əkildilər. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə dövlətimiz tərəfindən ekoloji tarazlığın bərpası istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü iş aparılır. Ümumilikdə ölkəmizdə təmiz ekoloji mühitin yaradılması məqsədilə yeni yaşılıqların salınması önəmə malikdir. Hər il respublikamızda minlərlə ağac əkilib, yeni yaşılıqlar salınır.

Təsədüfi deyil ki, ana təbiətə münasibətdə hələ də neqativ, arzuolunmaz hallar da baş verməkdədir. Bəzən öz maraqları naminə, bəzən qazanc xatirinə, bəzən də bilməyərəkən təbiətə ziyan verənlər olur. Ən pisi odur ki, mətbuatda meşələri qoran, qiymətli ağacları məqsədlil şəkildə məhv edənlerin sırasında daha çox vəzifəli şəxslərin, səlahiyyət sahiblərinin adları çəkilir. Belə hərəkat edənler, vicdanlarından uzaq düşünlər elə zənn edirlər ki, onların bu əməlləri gizlin qalacaq. Etdikləri yaramazlığa görə cavab verməyəcəklər. Bir faktı unudurlar ki, Azərbaycanda canlı təbiət də qanunlarla qorunur.

Bu günlərdə yayılan Baş Prokurorluq və Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin birgə məlumatında qeyd olunur ki, Zaqatala rayonu ərazisində ağacların qanunsuz olaraq kəsilməsi faktı ilə bağlı keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 259.2.3-cü (qanunsuz olaraq ağac kəsmə şəxs tərəfindən öz qulluq məqsəyindən istifadə etməklə törədildikdə) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduqda)

maddələri ilə cinayət işi başlanaraq ibtidai istintaq aparılır.

Bildirilir ki, ilkin istintaq-əməliyyat tədbirləri ilə Zaqatala-Danaçı-Aşağı Çardaxlar avtomobil yolu üzərində yerləşən 1100-dən çox ağacın təhlükəsizlik məqsədilə budanması işləri çərçivəsində sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan Qudayev Muhəmmədli oğlunun başqa şəxsin adından "14 nömrəli Yol İstismarı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin direktoru Paşayev Rüstəm Kamal oğlu ilə müqavilə bağlayaraq 15-16 fevral 2025-ci il tarixlərində həmin ərazidə ümumilikdə 140 ödəd ağacı qanunvericiliyə zidd formada, 7 saylı Regional Ekologiya və Təbii Sərvətlər İdarəsinin ekoloji təhlükəsizlik məqsədilə budyaracaq zərər yetirməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edilmişdir. Belə ki, sözügedən işlər müvafiq təcrübəyə malik olmayan şəxslər tərəfindən, bir çox ağacların alt yarım budaqları götürülməklə və estetik görünüşü korlanmaqla həyata keçirilmiş, bu işlərdə aidiyyətli nəzarət təşkilatlarının iştirakı təmin edilməmişdir. İstintaq zamanı Muhəmmədli Qudayev və məxsus olan 4 obyektə baxış keçirilərək budanmış ağacların hissələri aşkar olunaraq saxlanaraq yerləşdirilib.

Qeyd edilənlərlə əlaqədar "14 nömrəli Yol İstismarı" MMC-nin direktoru Rüstəm Paşayev, 8 saylı "Avtomobil Yollarının Yaşıllaşdırılması" MMC-nin direktoru İlham Namazov, Zaqatala Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının Maqov kəndi üzrə inzibati ərazi nümayəndəsi Rəcəb Davudov tutduqları vəzifələrdən azad edilmiş, müvafiq nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsinə görə 7 saylı RETSI-nin rəis əvəzi Anar Süleymanov və həmin idarənin məsləhətçi-müfəttişi Əfqan Şibiye vəzifələrinin icrasından kənarlaşdırılmışdır.

Vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə edənlər, nəhayət, anlamalıdırlar ki, bir gün qanunsuz əməllərinə görə qanun qarşısında cavab verəcəklər. Həm də o zaman bu əməli törədənələrə cəza çox sort olacaq.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik -187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Heykəltarası Andrey Ostaşovun əsərləri Heydər Əliyev Mərkəzində sərgilənəcək

Heydər Əliyev Mərkəzində yeni sərgi təqdim olunacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, martın 14-də Heydər Əliyev Mərkəzində belaruslu heykəltarası Andrey Ostaşovun "Qızılgülün sirri" ("The mystery of the rose") adlı sərgisi açılacaq.

Sərgidə müəllifin "Yuxulara səyahət", "Pişik-qız və tısbağa rəqsi", "Yelpik və albalı", "Ürək qızı", "Günəşin uşaqları", "Hind fili və köpəklər" kimi ilk dəfə məhz Bakıda tamaşaçı qarşısına çıxarılaçaq əsərləri də yer alacaq.

1970-ci ildə Belarusda doğulan Andrey Ostaşovun rəssam kimi formalaşmasında Belarus, Rusiya və Avropa incəsənət məktəblərinin təsiri olub.

Onun əsərlərində gözəllik mütədqdir və o, artıq yox olmaqda olan estetik-filosoflar nəslinə aid rəssamlar. Heykəl-

tarası Uzaq Şərqi regionunun məişət əşyaları və təbii sə-nəti, samuray və Teddi oyuncaq ayaqlarının, nağıl şahzadələrinin və şamanların təsvirləri ilə cəsarətlə oynayır.

Belarus Rəssamlar İttifaqının üzvü olan Andrey Ostaşovun əsərləri Belarusun Milli İncəsənət Müzeyinin daimi ekspozisiyasında, Avropa və Asiyada şəxsi kolleksiyalarda saxlanılır.

Heykəltarasın fərdi sərgiləri Monako, Paris, Pekin, Sankt-Peterburq, Tbilisi, Şanxay, Vyana və sair şəhərlərdə təşkil olunub.

Andrey Ostaşov fərdi sərgi "Qızılgülün sirri" 14.03.2025 tarixindən

Andrey Ostaşov yaradıcılıq materialları toplamaq məqsədilə dünyanın müxtəlif yerlərinə, xüsusilə də Asiya ölkələrinə çoxlu səyahət edir. Müəllifin xüsusi marağı isə insanın daxili aləmidir. Təsədüfi deyil ki, Bakı sərgisi də "Qızılgülün sirri" adlanır. Bu çiçək eyni anda zahiri gözəlliyi və mənəvi də-

rinliyi, əlçatmazlığı və özəməti, gücü və həssaslığı özündə birləşdirir. "Qızılgülün sirri" hər kəs üçün fərqli və unikaldır. Heykəltarası bizi yenidən bu dərindən və gözəl səyahətə - öz daxili dünyamıza dövlət edərək ekspozatların mənasını tapmağa və bu prosesin iştirakçısına çevrilməyə çağırır.

Uşaqların qar sevinci

Fotolar İlham BABAYEVİNDİR

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası tərəfindən Lalə Parviz qızı İsgəndərovanın adına verilmiş tələbə bileti idiyi üçün etibarsız sayılır.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə!

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 25.02.2025-ci il tarixində gecə saatları ərzində VoLTE xidmətlərin istifadəsində və əməliyyatların həyata keçməsinə müvəqqəti çətinliklər yaranması mümkündür. Təkmilləşdirmə işləri yekunlaşdıqdan sonra bu istiqamətdə tam normal əsaslarla fəaliyyət göstərilməsi imkanı təmin ediləcəkdir.

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	
Məsəl katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 434-55-58
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompiüter mərkəzi - 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq - 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə
azreklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin məvqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3498
Sifariş 370

Qiyməti 60 qəpik

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV